

Programmarekening 2016

Vast te stellen door de gemeenteraad op 6 juli 2017

Versie 20170607

Inhoudsopgave

Algemene inleiding		1
Leeswijzer	6	4
Financiële positie	6	
Kerngegevens gemeente Ouder-Amstel	7	
Deel 1. De programma's		8
Programma 1 Sociaal	8	
Aandachtsvelden	8	
Deelproduct 101.1 Wmo	11	
Product 102 Algemene Gezondheidszorg	32	
Product 103 Educatie	35	
Product 104 Sport Cultuur en Recreatie	42	
Deelproduct 104.3 Dorpshuis Sportzaal Duivendrecht	45	
Totaal financieel overzicht programma 1 Sociaal	47	
Programma 2 Ruimte		50
Product 201 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	50	
Product 202 Wegen en Water	53	
Product 203 Milieu	59	
Product 204 Groen	66	
Product 205 Lokale economie	69	
Deelproduct 205.2 Projecten	70	
Totaal financieel overzicht programma 2 Ruimte	73	
Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid		75
Product 301 Burgerzaken	75	
Product 302 Bestuursorganen	77	
Product 303 Veiligheid en Handhaving	81	
Gerealiseerde Halt-straffen	84	

Product 304 Financiën	85
Product 305 Gemeentelijke Belastingen	89
Product 306 Algemene Uitkering	91
Product 307 Onvoorzien	92
Totaal financieel overzicht programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	94
Paragraaf 1 Lokale heffingen	95
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	97
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	107
Paragraaf 4 Financiering	112
Algemeen	112
Rentevisie	112
Risicobeheer	112
Gemeentefinanciering	113
Relatiebeheer	113
Kasbeheer	113
Administratieve organisatie en informatievoorziening	114
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	115
Algemeen	115
Samenwerking met andere gemeenten	115
Personeel	115
Paragraaf 6 Verbonden Partijen	117
Paragraaf 7 Grondbeleid en Projecten	131
Deel 3. De Jaarrekening	134
Algemeen	134
Overzicht Baten en Lasten	138
Balans per 31 december 2016	140

Algemene inleiding

De programmarekening vormt het sluitstuk in de jaarlijkse planning- en controlcyclus. Uw raad heeft door het vaststellen van de programmabegroting 2016 de kaders vastgesteld. Tussentijds hebben wij u geïnformeerd over de voortgang met onder andere vier nieuwsbrieven. In deze programmarekening 2016 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het vastgestelde beleid.

Bij de inrichting en presentatie van de programmarekening hebben we het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in acht genomen. De lay-out en structuur is gebaseerd op de programmabegroting 2016 om zodoende de beide documenten conform de uitgangspunten van het BBV zoveel mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Deze jaarrekening kent, conform de eerste begroting van deze raadsperiode, drie programma's:

1. Sociaal
2. Ruimte
3. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid.

Deze jaarrekening gaat uit van een transparante overheid, die bereid is verantwoordelijkheid te delen. We brengen helder in beeld wat is gerealiseerd van de beleidsvoornemens en waar dit afwijkt wordt uitleg gegeven.

Wij constateren dat 2016 vooral in het teken stond van de start van de samenwerking tussen de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel in de nieuwe organisatie Duo+.

In 2016 zijn weer forse stappen gezet in het sociaal domein, in programma 1 leest u hier meer over. De opening van het nieuwe Dorps-huis in Duivendrecht en de herinrichting van het Dorpsplein hebben in 2016 plaatsgevonden, evenals de herinrichting van de Van der Made-weg. Verder is er hard gewerkt aan de totstandkoming van een intentieovereenkomst voor De Nieuwe Kern en zijn ook de vernieuwing van de Amstelbrug en de plannen voor het Zonnehofgebied, het centrum van Ouderkerk aan de Amstel en het Amstel Business Park veelvuldig aan de orde geweest.

De programmarekening 2016 sluit met een saldo van ca € 781.000 nadeel. Hiervan is een nadeel van € 920.000 reeds gemeld in de begrotingswijzigingen en Nieuwsbrieven, die aan de raad zijn voorgelegd. Ten opzicht van de laatste begrotingsbijstelling dus een klein voordeel.

Afsluiten met een nadelig saldo is een trendbreuk met de afgelopen jaren. De belangrijkste verklaringen voor het nadelige saldo, die uitgebreider worden toegelicht bij de programma's, zijn:

- Ondanks ruim € 600.000 hogere lasten op het onderdeel Jeugd (inclusief WMO en Jeugd) is het nadeel op het totaal van het sociale domein beperkt tot ca € 60.000, door een overschot op de WMO van circa € 550.000. Deze verschillen zijn mede ontstaan omdat bij de raming voor de begroting 2016 is uitgegaan van de toen bekende volumes.
- De meevallers tot en met 2015 in relatie tot bouwleges zijn in 2016 omgekeerd in een tekort op dit onderdeel van € 300.000, enerzijds door een te optimistische raming, anderzijds door een substantieel lager aantal en volume van omgevingsvergunningen (grootte van de vergunning) dan in voorgaande jaren;
- In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn de projecten groot onderhoud infrastructuur geheel uitgevoerd. Hierdoor is er geen voordeel zoals in voorgaande jaren op deze projecten. Ook worden voor- en nadelen geëgaliseerd met de reserve infrastructuur, zodat voor- en nadelen ook niet meer voorkomen.
- Lasten van ruimtelijke projecten die niet (op termijn) kunnen worden doorbelast op grond van Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn mede als gevolg van strengere regelgeving vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) afgeboekt. Voor een deel hiervan kunnen op termijn nog baten worden ontvangen (bijvoorbeeld de vergunningverlening van rijksweg A9).
- Zoals op 15 december 2016 door de raad is besloten, is er vanwege de dynamiek in de ontwikkeling van de gemeente in relatie tot diverse projecten extra capaciteit ingezet. Een deel van deze extra capaciteit is evenals het punt hiervoor, niet verrekenbaar. Ook is er capaciteit ingezet die geen relatie heeft met projecten en die ten laste van de exploitatie komt.
- Er zijn activa (automatisering/software) afgeboekt, die bij de overdracht naar Duo+ buiten gebruik zijn gesteld.

Het college stelt voor conform onze eigen regelgeving het nadelige saldo te onttrekken aan de algemene reserve vrij besteedbaar. De stand van deze reserve is per 31 december 2016 € 1.100.000.

Ouderkerk aan de Amstel, mei 2017

College van burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel

Burgemeester van Ouder-Amstel

Leeswijzer

Deze programmarekening is opgebouwd uit drie delen:

1. Het jaarverslag, deel 1 de programma's;
2. Het jaarverslag, deel 2 de paragrafen;
3. De jaarrekening, inclusief de balans met toelichting.

Programma's

De programmarekening bestaat uit een beleidsrekening en een financiële rekening. De programma's vormen een belangrijk onderdeel van de beleidsrekening. Elk programma is een samenhangende verzameling van producten, activiteiten en geldmiddelen, die gericht zijn op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten.

In de programma's staan de geplande en gerealiseerde activiteiten voor het jaar, de financiële wijzigingen en de beleidsstukken, die relevant zijn in dit domein.

Paragrafen

Naast de programma's bestaat de beleidsrekening uit de wettelijk voorgeschreven paragrafen. De paragrafen bevatten een dwarsdoorsnede van de rekening vanuit een bepaald perspectief. Deze informatie is van groot belang voor de beoordeling van de meerjarige financiële positie van de gemeente. In de paragrafen wordt ook een aantal beheersmatige aspecten behandeld.

Financiële rekening

In de financiële rekening worden de uitgangspunten van de rekening aangegeven. Daarnaast wordt een nadere toelichting verstrekt op de financiële positie van de gemeente. Verder wordt een globale vergelijking gemaakt met voorgaande jaren en wordt in het kort aandacht besteed aan de investeringen, de financieringspositie en de reserves en voorzieningen.

De financiële rekening wordt afgesloten met een totaaloverzicht van baten en lasten in 2016.

Bijlagen

Bij deze programmarekening is een aantal bijlagen gevoegd. Dit zijn het investeringsschema 2016, een overzicht van de reserves en voorzieningen en een overzicht van het EMU saldo.

Financiële positie

Dit onderdeel besteedt aandacht aan de financiële positie van de gemeente. De rekening 2016 sluit met een negatief saldo van € 781.000. Bij de diverse programmaonderdelen geven we een nadere toelichting van het rekeningresultaat. In hoofdlijnen wordt het verschil met begrotingresultaat vooral veroorzaakt door:

	Voordeel	Nadeel
<i>Programma 1 Sociaal</i>		
1011 WMO	161.000	
1012 WMO en Jeugd	88.000	
1013 Jeugd		-289.000
1015 Participatie werk	160.000	
1031 Onderwijs	72.000	
<i>Programma 2 Ruimte</i>		
2012 Ruimtelijke ordening	344.000	
2021 Wegen		-63.000
2031 Fysiek Milieu	81.000	
2042 Openbaar groen		-68.000
2052 Projecten		-356.000
<i>Programma 3 Bestuur Dienstverlening en veiligheid</i>		
3031 Brandweer		-63.000
3041 Algemeen		-316.000
3061 Algemene uitkering	180.000	
Overige kleine verschillen per saldo	206.000	-
	-	-
	1.293.000	-1.154.000
Totaal per saldo	139.000	-

Voor de toelichting op de verschillen wordt verwezen naar de betreffende (deel)programma's.

Kerngegevens gemeente Ouder-Amstel

Samenstelling raad	CDA	3 zetels
	D66	3 zetels
	VVD	2 zetels
	PvdA	2 zetels
	Ouder-Amstel Anders	2 zetels
	GroenLinks	2 zetels
	Natuurlijk Belang	1 zetel
Samenstelling college	M.T.J. Blankers-Kasbergen	Burgemeester
	C.C.M. Korrel	Locoburgemeester tot april/ Wethouder (CDA)
	J.J. de Maa	Wethouder (GL)
	M.C. van der Weele	Locoburgemeester vanaf april/ Wethouder (D66)

Kerncijfers				
	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
Inwoneraantal	13.271	13.289	13.405	13.430
Jongeren tot 20 jr	3.201	3.150	3.064	3.220
Ouderen 65 en ouder	2.583	2.643	3.060	2.896
Oppervlakte	2.399 ha	2.399 ha	2.399 ha	2.399 ha
Waarvan Binnenwater	179 ha	179 ha	179 ha	179 ha
Oppervlakte wegen in ha	64 ha	64 ha	64 ha	64 ha
Lengte wegen	105 km	105 km	105 km	105 km
Aantal bruggen en via-ducten	70	70	70	70
Openbaar groen	41 ha	41 ha	41 ha	41 ha
Totaal uitgaven in € per inwoner (exclusief reserves)	1.815	2.088	2.095	2.203
Reserves in € per inwoner	1.832	1.839	1.801	1.607
Voorzieningen in € per inwoner	233	286	397	463

Deel 1. De programma's

Programma 1 Sociaal

Dit programma beschrijft de doelstellingen en activiteiten op de gebieden sociaal domein, gezondheidszorg, onderwijs, sport en cultuur.

Doelstelling

- Alle inwoners van Ouder-Amstel, (oud en jong, met en zonder beperking, hoog en laag inkomen, autochtoon of allochtoon) volwaardig en zo zelfstandig mogelijk laten wonen, werken en participeren in de samenleving.

- Goed onderwijs is de basis van een samenleving waarin mensen zowel individueel als collectief optimaal kunnen functioneren.
- Bevorderen van een aantrekkelijk aanbod en voorzieningenniveau op het gebied van sport en cultuur om de sociale cohesie en gezondheid te bevorderen.

Product 101 Sociaal domein

Het sociaal domein bestaat uit de onderdelen WMO, WMO en jeugd, Jeugd, en participatie werk en inkomen.

Product 101 Sociaal domein algemeen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Versteving gemeentelijke regierol	<p>Het optimaliseren van het monitoringssysteem waardoor valide en betrouwbare sturingsinformatie beschikbaar komt.</p> <p>Het perfectioneren van het contractbeheer zodat ondoelmatige ontwikkelingen snel en adequaat gecorrigeerd kunnen worden.</p> <p>Het regisseren van ketenpartners om samenwerking te intensiveren en voorzieningen op elkaar af te stemmen.</p>	<p>In 2016 worden samen met de partnergemeenten de geleverde prestaties van de zorgaanbieders geëvalueerd.</p> <p>Werkgroepen van zorgaanbieders worden gevormd om innovatie in de zorg te bevorderen.</p> <p>Er wordt beoordeeld in hoeverre nieuwe zorgaanbieders de kwaliteit en het zorgaanbod kunnen verrijken.</p>	<p>In 2016 zijn zowel lokaal als regionaal periodiek gesprekken gehouden met aanbieders waarin geleverde prestaties geëvalueerd zijn. Duo+ en de gemeenten hebben samen opgetrokken om tot een uitvoerbaar en betrouwbare werkwijze te komen om resultaten te monitoren. Gemaakte afspraken zijn per 2017 operationeel.</p> <p>Regionaal zijn er afspraken gemaakt om te komen tot betere verantwoording van de geleverde prestaties door de zorgaanbieders in 2016. Gemeenten en zorgaanbieders hebben strakkere procesafspraken gemaakt over momenten waarop verantwoord moet worden.</p>
Van transitie naar transformatie	<p>Het stimuleren van algemene voorzieningen waardoor minder maatwerkvoorzieningen nodig zijn.</p>	<p>Opstellen van de beleidsnotitie: 'Van transitie naar transformatie'.</p> <p>In de notitie worden het begrip 'eigen kracht' en de aanpak: één gezin – één plan – één hulpverlener, nader uitgewerkt. Dit gebeurt in</p>	<p>In 2016 is regionaal het besloten om met ingang van 2018 de jeugdzorg op een geheel andere manier in te kopen. Dit heeft er toe geleid dat de notitie 'Van transitie naar transformatie' is uitgesteld, omdat eerst helder moet worden hoe de toekomstige jeugdzorg</p>

Product 101 Sociaal domein algemeen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		samenspraak met de buurgemeenten en de inwoners.	er in de regio en voor onze gemeente gaat uitzien. Inmiddels zijn in 2016 en begin 2017 nieuwe beleidsplannen voor WMO en Jeugdzorg vastgesteld. Daarin staat beschreven hoe wij als gemeente willen investeren in het verbeteren van algemene voorzieningen en preventie. Verderop in programma 1 worden de resultaten zichtbaar.
Kwaliteit dienstverlening	Het versterken van het uitvoeringsproces zodat meer personen die zorg behoeven snel passende zorg kunnen ontvangen.	Het uitvoeren van een cliënt-ervaringsonderzoek en tevredenheidsonderzoek waarbij de resultaten direct vertaald kunnen worden naar gerichte interventies. Het in Duo+-verband implementeren van een nieuwe dienstverleningsvisie.	<p>Om de kwaliteit van het uitvoeringsproces van het sociaal domein te kunnen beoordelen zijn er in 2016 twee cliënt-ervaringsonderzoeken gehouden onder de inwoners van Ouder-Amstel die in het kader van de Wet maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en/of de Participatiewet zorg en ondersteuning hebben aangevraagd/ontvangen. Uit de onderzoeken blijkt dat cliënten over het algemeen tevreden zijn over de toegankelijkheid en deskundigheid en de kwaliteit van de ondersteuning. In de regio is nog een extra onderzoek gedaan naar de ervaringen en kwaliteit van de Jeugdhulp. Zowel lokaal als regionaal werd overwegend positief geoordeeld.</p> <p>Binnen Duo+ is hard gewerkt om de uitvoeringsprocessen beter te stroomlijnen om op die manier de inwoners beter en sneller te kunnen bedienen.</p> <p>Er zijn extra middelen ingezet om de capaciteit van het Zorgadviespunt op peil te brengen zodat er kan worden voldaan aan de vele nieuwe zorgvragen.</p> <p>In 2016 is het Zorgadviespunt ondergebracht bij Duo+. Sinds 2006 werd deze functie uitgevoerd door Coherente.</p>

Product 101 Sociaal domein algemeen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
			Het doel van de overdracht is de integrale benadering in de uitvoering van het sociaal domein te bevorderen en de kwetsbaarheid te verminderen
Privacy	Borgen van (wettelijke) eisen ten aanzien van privacy in het sociaal domein.	<p>Werkprocessen vaststellen inzake het omgaan met persoonsgegevens en de uitwisseling daarvan binnen de gemeente en Duo+. In Duo+-verband het privacybeleid verder vormgeven.</p> <p>De werkwijze, voortkomend uit het Aansluitdocument Samen Zorgen, ontwikkelen door trainings-/scholings-/themapaden over privacy. Informeren inwoners over werkwijze en bezwaarprocedures middels folders en informatie op de website. Organiseren van specifieke kennis ten aanzien van privacyvraagstukken betreffende het sociaal domein.</p>	<p>In november 2016 is duidelijk geworden dat de GGD het aansluitdocument mede zal ondertekenen.</p> <p>Tijdens de tweede jaarlijkse netwerkbijeenkomst met zorgaanbieders is het thema privacy opnieuw onder de aandacht gebracht. In 2016 is begonnen met het opnemen van informatie voor inwoners aangaande privacy in folders en op de website.</p> <p>Duo+ is belast met het verder beveiligen en vormgeven van het gegevensbeheer in het sociaal domein.</p>

Deelproduct 101.1 Wmo			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Decentralisatie nieuwe Wmo-taken	Na de transitie in 2015 (overheveling van taken van AWBZ naar Wmo) wordt in 2016 de transformatie (vernieuwing gericht op eigen mogelijkheden en mogelijkheden netwerk) vormgegeven.	In 2016 wordt geëvalueerd of de zorgaanbieders er in voldoende mate in geslaagd zijn de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de transformatie, na te komen. Indien nodig zal de gemeente bijsturen daar waar de doelstellingen niet gehaald worden. Op basis van de ervaringen en uitkomsten over 2015 wordt besloten of de contracten worden verlengd of dat deze maatwerkvoorzieningen opnieuw worden aanbesteed.	In 2016 zijn met de actieve zorgaanbieders contractgesprekken gevoerd over de uitvoering van de raamovereenkomsten. Eind 2016 heeft in Duo+-verband een marktverkenning plaatsgevonden. Hierin is met de aanbieders een aantal thema's besproken en zijn aanvullende afspraken gemaakt om de huidige contracten beter te benutten.
Maatwerkvoorzieningen	Er is een sluitend aanbod aan maatwerkvoorzieningen (hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, vervoer, begeleiding en kortdurend verblijf).	<p>In 2016 zijn nog extra inspanningen nodig om gegevensstromen en het contractbeheer efficiënt en doelgericht in te richten. Begin 2016 wordt geëvalueerd of het herindicatietraject van alle nieuwe klanten, die in 2015 zijn overgekomen richting de gemeente, goed is verlopen.</p> <p>Onderzocht wordt of verdere besparing op de kosten voor Hulp bij Huishouden kunnen worden gerealiseerd.</p> <p>De Pilot HHT Diensten Thuis loopt door in 2016. Met deze (algemene) voorziening kunnen burgers, naast de maatwerkvoorziening voor hulp bij het huishouden, extra huishoudelijke diensten inkopen. De pilot wordt eind 2016 geëvalueerd.</p>	<p>Alle noodzakelijke her-indicaties van cliënten die in 2015 vanuit de Wlz (voorheen AWBZ) naar de gemeente zijn gekomen, zijn in 2016 afgerond.</p> <p>De uitgaven voor de Hulp bij Huishouden zijn in 2016 verder gedaald. Dit komt deels doordat minder cliënten een beroep doen op de maatwerkvoorziening. Ook wordt nadrukkelijker gekeken naar de inzet van andere mogelijkheden, zoals algemene voorzieningen. In 2016 is de aanbesteding voor de levering van Hulp bij Huishouden afgerond. Met ingang van 1 januari 2017 zijn nieuwe contracten afgesloten met drie zorgaanbieders.</p> <p>In 2016 is de Pilot HHT Diensten Thuis geëvalueerd. Er wordt goed gebruik gemaakt van de HHT Diensten Thuis. De aanwezigheid van deze algemene voorziening verlaagt de vraag naar Hulp bij Huishouden als maatwerkvoorziening.</p>

Deelproduct 101.1 Wmo			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>Eind 2015 wordt in Duo+-verband besloten of de inkoop van Individuele begeleiding, Groepsbegeleiding (dagbesteding) en Kortdurend verblijf in 2016 opnieuw zal worden aanbesteed.</p> <p>Voor 2016 is voor het aanbod aan maatwerkvoorzieningen € 2.585.000 beschikbaar. Hiertoe behoren onder andere hulp bij het huishouden € 983.000, materiële Wmo-voorzieningen € 617.000 en begeleiding en kortdurend verblijf € 650.000.</p>	<p>De uitgaven in 2016 op de Wmo-maatwerkvoorzieningen zijn lager uitgekomen dan in de primitieve begroting opgenomen . Dit geldt zowel voor Begeleiding, Hulp bij Huishouden als materiële Wmo-voorzieningen.</p>
Mantelzorg	<p>Er is een breed ondersteuningsaanbod beschikbaar gericht op het ondersteunen van mantelzorgers bij hun zorgtaken en het voorkomen van overbelasting. Het ondersteuningsaanbod is voldoende bekend bij mantelzorgers.</p> <p>Ter ondersteuning en waardering ontvangen mantelzorgers een jaarlijkse een blijk van waardering.</p>	<p>In de Wmo is de positie van de mantelzorger versterkt en zijn de gemeentelijke taken uitgebreid. Om het ondersteuningsaanbod van Mantelzorg&Meer meer bekend te maken onder mantelzorgers zal een bewustwordingscampagne worden uitgevoerd en hiervoor is in 2016 een subsidie van € 16.500 beschikbaar.</p> <p>De verantwoordelijkheid en de financiële middelen voor de jaarlijkse blijk van waardering zijn vanaf 2015 overgeheveld naar de gemeente. De jaarlijkse blijk van waardering zal in samenwerking met Mantelzorg&Meer worden vormgegeven. Hiervoor is in 2016 € 20.000 beschikbaar.</p>	<p>Ook in 2016 is het 'mantelzorgcompliment' verstrekt. In totaal is aan 295 mantelzorgers een pakket gestuurd (in 2015 waren dat er 251).</p> <p>Tevens heeft Mantelzorg&Meer diverse advertenties in het Weekblad voor Ouder-Amstel geplaatst om het ondersteuningsaanbod te promoten en vrijwilligers in Ouder-Amstel te werven.</p>

Deelproduct 101.1 Wmo			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Zoveel mogelijk voorkomen van dakloosheid. Tijdelijke opvang bieden aan inwoners met OGGz-problematiek zonder huisvesting. Beschermd wonen is beschikbaar voor mensen met psychiatrische problemen.	De centrumgemeente Amsterdam beschikt over de budgetten en voert daarvoor alle taken uit op het gebied van Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen voor alle regio gemeenten. In samenwerking met de Amstelandgemeenten zal de uitvoering door Amsterdam intensief gevolgd worden om te kunnen vaststellen of de kwaliteit, de toegang en besteding van middelen in voldoende mate rekening houdt met de vraag van inwoners uit de regiogemeenten. Ook zal beoordeeld worden of de gemaakte afspraken worden nagekomen.	In 2016 heeft centrumgemeente Amsterdam het Koersbesluit Maatschappelijk opvang en beschermd wonen 2016-2020 'Thuis in de wijk' vastgesteld. Hierin is het beleid voor de komende jaren vastgelegd. Het Koersbesluit is tot stand gekomen in overleg met de regiogemeenten. Het college heeft de uitgangspunten en rol van de regiogemeenten, zoals opgenomen in het Koersbesluit, onderschreven. De genoemde afspraken worden in overleg met de regiogemeenten verder uitgewerkt.
Cliëntondersteuning	Cliëntondersteuning is voor burgers met een beperking kosteloos beschikbaar en versterkt de positie van de cliënt door het helpen met het formuleren van zijn hulpvraag, het maken van keuzes en het oplossen van problemen.	In 2016 is € 60.000 beschikbaar voor de cliëntondersteuning aan mensen met een beperking door MEE Amstel en Zaan. In 2016 wordt in samenwerking met de regio beleid ontwikkeld en besluitvorming voorbereid voor de periode vanaf 2017.	De vraag naar onafhankelijke en gratis cliëntondersteuning was in 2016 ruim 40% hoger dan in 2015. Hierdoor was de aan MEE toegekende subsidie onvoldoende om te voldoen aan de vraag naar de wettelijke en onafhankelijke cliëntondersteuning. Op basis van de resultaten tot en met het derde kwartaal is het budget aan MEE verhoogd.

Financieel overzicht WMO

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1011 WMO				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
661.01 Hulpmiddelen	199.508	416.714	326.714	306.300
662.02 Maatwerk WMO vervoer	274.502	200.000	275.000	289.528
662.03 WMO begeleiding	219.864	650.000	205.000	223.448
662.07 Begeleiding	18.966	144.048	124.902	124.902
662.09 Overige lasten maatwerk WMO	0	14.750	18.266	16.378
662.10 Huishoudelijke hulp	745.260	982.277	860.255	751.141
667.10 Eigen bijdrage huishoudelijk hulp WMO	-119	0	0	0
672.01 PGB Hulp bij Huishouden	52.310	57.000	60.000	48.119
672.02 PGB Begeleiding	123.602	120.000	150.000	119.805
<i>Totaal Lasten</i>	1.633.894	2.584.789	2.020.137	1.879.621
<i>Baten</i>				
661.01 Hulpmiddelen	-26.691	0	0	-9.557
667.01 Eigen bijdrage maatwerk WMO	0	-128.000	0	0
667.03 Eigen bijdrage begeleiding WMO	0	-70.000	0	0
667.10 Eigen bijdrage huishoudelijk hulp WMO	-277.185	-192.000	-230.000	-228.703
923.01 Deelfonds Sociaal domein	-900.783	-1.195.768	-1.184.078	-1.196.691
<i>Totaal Baten</i>	-1.204.659	-1.585.768	-1.414.078	-1.434.951
Totaal Lasten en Baten	429.235	999.021	606.059	444.670
Totaal 1011 WMO	429.235	999.021	606.059	444.670

Toelichting Financieel overzicht

Ten opzichte van de begroting 2016, na wijziging, is voor huishoudelijke hulp ruim € 100.000 minder uitgegeven in 2016. Dit heeft te maken

met minder aanvragen en met inzet van andere voorzieningen, zoals regiogereguleertaxi en begeleiding respectievelijk kort verblijf.

Kaderstellende documenten

- WMO beleidsplan 2012 t/m 2015
- WMO beleidsplan 2015 - 2018
- Dienstverleningsplan 2008
- Notitie kernteam
- Nota inrichting toegang sociaal domein
- Koersnota WMO

Wetten

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- (concept) Wet jeugdzorg
- Participatiewet

Verordeningen

- Verordening adviesraad WMO/Wwb
- Verordening tegenprestatie
- Afstemmingsverordening
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Toegang tot zorg en voorzieningen	Het is voor inwoners duidelijk bij welk loket zij zich moeten melden voor een zorgvraag of een vraag om ondersteuning. Via een gesprek kan worden afgewogen of inwoners ondersteuning of zorg via de gemeente nodig hebben of op een andere manier hun vraag kunnen oplossen. Vervolgens wordt gekeken wat de juiste zorg is, op de juiste plek in juiste porties.	Bekendheid van het Zorgadviespunt (ZAP) vergroten bij inwoners door: <ul style="list-style-type: none">➤ uitbouwen van de website sociaal domein voor inwoners;➤ informeren en communiceren met inwoners via de gemeente-website, het weekblad voor Ouder-Amstel en foldermateriaal/brochures;➤ analyse maken van, en zicht houden op verwijzingen door externe partijen naar zwaardere jeugdzorg;➤ waar mogelijk en nodig in overleg met externe partijen verwijzingsstroom beter reguleren;➤ intensiveren van de samenwerking met de huisartsen die een belangrijke externe verwijzer zijn.	In 2016 is veel aandacht besteed aan de bekendheid van het Zorgadviespunt (ZAP) de gemeentelijke toegangspoort voor advies, zorg en ondersteuning. De Hulpwijzer is ingevoerd en verbeterd. Op deze site kunnen inwoners op een eenvoudige manier antwoorden krijgen op vragen en advies op het gebied van zorg, werk en inkomen. Er is begonnen met het uitbreiden van de informatie over het ZAP op de gemeentelijke website. Daarnaast zijn nieuwe folders uitgegeven over Zorgtoewijzing en advisering en de verschillende ondersteuningsvormen binnen onze gemeente. Periodiek zijn inwoners via de website en publicaties in het Weekblad voor Ouder-Amstel geïnformeerd over ontwikkelingen op het gebied van Wmo, Jeugdhulp en Participatie met speciale aandacht voor de toegang via het ZAP. Er is met regelmaat overleg met de huisartsen over de zorgtoewijzing.

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Kernteam	Het bieden van gecoördineerde en afgestemde zorg of ondersteuning aan inwoners van onze gemeente met meervoudige en/of complexe zorgvragen.	<p>Het op peil houden van kennis en ontwikkelen van specifieke deskundigheden voor leden van het kernteam.</p> <p>Organiseren van netwerkbijeenkomsten voor professionals van zorginstellingen.</p>	<p>De Kernteamleden hebben diverse trainingen gehad op vakinhoudelijk (bijvoorbeeld het signaleren van kindermishandeling en voeren van regie) en organisatorisch gebied (gebruik registratiesysteem).</p> <p>Er zijn twee goed bezochte netwerkbijeenkomsten geweest voor alle betrokken lokale en regionale professionals. De thema's waren Scheiden en Privacy en gegevens.</p>
Preventief jeugdbeleid (voorheen CJG)	Kinderen en jongeren groeien voorspoedig op en worden zo min mogelijk belemmerd door sociaaleconomische of psychosociale problemen.	<p>In 2016 wordt een nieuwe nota 'Jong' geschreven en vastgesteld voor een periode van vier jaar. Belangrijk aandachtspunt is de samenhang met het jeugdzorg beleid teneinde het gebruik van (zwaardere) jeugdzorg zoveel mogelijk te voorkomen.</p> <p>Om inzicht te krijgen in wat jongeren in Ouder-Amstel belangrijk vinden, zal een jeugdmonitor gehouden worden.</p> <p>In 2016 wordt de inzet van de Ouder-Kind coaches op scholen geëvalueerd. (Met dit beleid is in 2015 een begin gemaakt).</p> <p>Wij gaan beoordelen of het in 2015 gestarte vroegsignaleringsprogramma in de kinderdagverblijven, Alert4You, gecontinueerd wordt. De samenwerking met de sportverenigingen in het kader van preventie jeugdbeleid wordt verder geconcretiseerd.</p>	<p>Eind 2016 hebben burgemeester en wethouders het (concept)beleidsplan Preventief jeugdbeleid en jeugdhulp vastgesteld. In 2017 heeft de gemeenteraad het plan vastgesteld. In het eerste kwartaal 2016 is de jeugdmonitor gehouden. Het responspercentage was 24% (2011: 22%). De resultaten hebben bijgedragen aan de inhoud van het beleidsplan preventief jeugdbeleid en jeugdhulp 2017-2020.</p> <p>Het vroegsignaleringsprogramma heeft, in combinatie met drie specifieke bijeenkomsten over het thema het Jonge Kind, effect gehad. Dat betekent dat de kinderopvang vaker een beroep gedaan heeft op functionaris Alert4You met vragen over kinderen die opvallen. Dat is een verbetering van de vroegsignalering. De onderdelen samenwerking met de sportverenigingen en het versterken van de advies- en ondersteuningsfunctie is onderbelicht gebleven.</p>

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>De informatie-, advies- en ondersteuningsfunctie via het Zorg Advies Punt verder versterken door:</p> <ol style="list-style-type: none"> het bieden van kortdurende lichte begeleiding; organiseren van themabijeenkomsten; organiseren van activiteiten in het kader van de opvoedweek (oktober 2016); uitbreiden en versterken van het netwerk van partners die van belang zijn voor preventie. 	
Participatiesamenleving	Sociale cohesie in alle wijken en buurten versterken en stimuleren.	De gemeente heeft de taak om te investeren in het versterken van de sociale samenhang en een zelfredzame samenleving. Er wordt een programma gestart om de participatiesamenleving in onze kernen verder gestalte te geven. Hierbij worden initiatieven gestimuleerd zonder dat dit tot meerjarige betrokkenheid van de gemeente leidt. Uitgangspunt voor deze activiteiten is het project 'Veranderende Samenleving'.	<p>Er is actief ingezet op de veranderende samenleving.</p> <p>Veel beleidsonderwerpen, zoals het onderwijsbeleid, evenementenbeleid, de woonvisie, cultureel erfgoed en de Algemene Plaatselijke Verordening zijn in 2016 tot stand gekomen door meedenken en meepraten van inwoners van Ouder-Amstel. Hiermee leggen we verbinding met de inwoners van Ouder-Amstel.</p> <p>In 2016 is wederom de begrotingsapp gebruikt om aan de inwoners (beter) inzicht te geven in de gemeentelijke begroting. We ondersteunen en faciliteren inwonersinitiatieven.</p> <p>In 2016 is gestart met de uitvoering van de visie 'Samen maken we Ouder-Amstel'.</p>

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
<p>Huiselijk geweld en kindermishandeling</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Veilig Thuis ➤ Centrum Seksueel Geweld ➤ Regioaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 	<p>Voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling.</p>	<p>In 2016 wordt door de zes gemeenten verder gewerkt aan de definitieve vorm van Veilig Thuis, dat is ondergebracht bij de GGD, met nadrukkelijk een eigen identiteit. Er wordt gewerkt aan de vormgeving van de crisisdienst Veilig Thuis, aan de samenwerking met de ketenpartners en de lokale sociale teams (kernteam). Er wordt tevens gewerkt aan verbetering van het proces rond tijdelijke huisverboden.</p> <p>De Regioaanpak huiselijk geweld is door alle zes gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland vastgesteld en wordt in 2016 verder ontwikkeld en uitgewerkt via regionale en lokale agenda's en uitvoeringsplannen.</p>	<p>Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, is verder ontwikkeld. De organisatie is verder opgebouwd, de medewerkers zijn getraind, de samenwerking met de ketenpartners (onder andere het kernteam van Ouder-Amstel) is verbeterd en versterkt door middel van samenwerkingsafspraken.</p> <p>Begin 2016 heeft de Inspectie geconstateerd dat de kwaliteit van dienstverlening van alle Veilig Thuis organisaties in Nederland beter kan. In Amsterdam-Amstelland is gedurende het gehele jaar sterk ingezet op het verminderen van de wachtlijstproblematiek. Voor Ouder-Amstel waren er geen wachtenden op noodzakelijke zorg.</p> <p>Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) is als netwerkorganisatie gekoppeld aan Veilig Thuis en is begin 2016 van start gegaan. Het CSG biedt hulp na verkrachting of aanranding.</p> <p>Eind 2016 hebben de zes gemeenten (Amsterdam-Amstelland) ingestemd met het onderbrengen van Veilig Thuis (VT) en het Centrum Seksueel Geweld in een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Amsterdam-Amstelland.</p>
<p>Hulpverlening HGKM</p>	<p>Het bieden van hulp, zorg en begeleiding aan alle betrokkenen bij huiselijk geweld: slachtoffers, getuigen, plegers en kinderen.</p>	<p>De regionale hulpverlening rond huiselijk geweld is per 1 januari 2016 anders georganiseerd. Vanaf die datum gaan Ouder-Amstel en Uithoorn gezamenlijk vorm geven aan zorgtrajecten huiselijk geweld.</p>	<p>Vanaf 1 januari 2016 verzorgt de 'Blijf Groep' de uitvoering van de hulpverlening en zorgtrajecten aan inwoners en gezinnen in Ouder-Amstel waarbij sprake is (geweest) van huiselijk geweld. Onze gemeente doet dit samen met Uithoorn.</p>

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Vrijwilligers	Vrijwilligers(organisaties) worden ondersteund in de vorm van het bieden van informatie, voorlichting en deskundigheidsbevordering. Vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd en systematisch gepromoot.	De activiteiten voor vrijwilligers worden gecontinueerd. Beoordeeld wordt of beleid moet worden aangepast in het kader van de uitwerking van de participatiesamenleving.	Bij de behandeling van het Wmo-plan eind 2015 heeft de raad de motie 'Vrijwilligers ondersteunen' aangenomen. In 2016 is in dit kader een behoefteonderzoek onder vrijwilligersorganisaties uitgevoerd.
Jeugd-/jongerenwerk	Het bevorderen van het spoedig opgroeien en ontwikkelen van jongeren.	Verder ontwikkeling van het jongerenwerk in overleg met welzijnsorganisatie Coherente met de nadruk op participatie van jongeren in de lokale samenleving en het uitvoeren van preventietaken, mede gericht op toeleiding naar lichte vormen van jeugdzorg.	Naar aanleiding van de jeugdmonitor zijn er drie participatiesessies met jongeren gehouden waar het jongerenwerk van Coherente nauw bij betrokken was. Mede naar aanleiding van deze sessies is een aantal maatregelen getroffen om speel-/ ontmoetingsvoorzieningen te verbeteren. Jongerenwerkers zijn actief geweest bij vraagstukken rondom leefbaarheid en veiligheid en hebben activiteiten opgezet rondom talent en competentieontwikkeling. Daarin werken zij samen met diverse partners en de combinatiefunctionaris. Via het ambulante werken worden veel contacten in de wijken gelegd, Dit is belangrijk voor preventie en vroegsignalering richting jeugdzorg. In nauwe samenwerking met de gemeente heeft Coherente een werkplan opgesteld voor de komende jaren
Jeugdveiligheid	Overlast voor de omgeving beperken en waar nodig zorg zo vroeg mogelijk in zetten.	Periodiek afstemmen met politie, gemeente en jongerenwerk over in te zetten acties bij overlast of zorgvragen. Het Veiligheidshuis is omgebouwd tot het Actiecentrum Veiligheid. In 2016 is er extra aandacht voor het monitoren van deze veranderingen in samenwerking met de Amstelandgemeenten.	Het aantal klachten van inwoners in 2016 was opnieuw erg laag. Dit beeld sluit aan bij de ervaringen van het jongerenwerk, politie en handhaving zoals dat gedeeld wordt in de periodieke jeugdoverleggen. Het Actie Centrum Veiligheid heet inmiddels Actie Centrum Veiligheid en Zorg (ACVZ) om te benadrukken dat gewerkt wordt op dat snijvlak.

Deelproduct 101.2 Wmo en Jeugd			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		De rol van de zorgcoördinator, als verbinding tussen gemeente en jongeren die in aanraking (dreigete) komen met justitie, is nog onderwerp van gesprek.	De rol van de zorgcoördinator is verbindingsfunctionaris tussen het ACVZ en de gemeente en indien nodig regisseur van een Top 600-klant. Top 600 is een lijst met mensen die bijdragen aan veel overlast en criminaliteit. In Ouder-Amstel was in 2016 één Top 600-klant.
Ouderenbeleid	Voorkomen sociaal isolement en versterken zelfredzaamheid en zelfstandigheid bij ouderen.	Coherente biedt een breed aanbod aan ontmoetingsmogelijkheden, groepsactiviteiten en individuele dienstverlening aan zelfstandig wonende ouderen. Om de leefbaarheid, sociale samenhang en zelfredzaamheid te behouden is het van belang dat conform het nieuwe Wmo-beleid er een passend activiteitenaanbod wordt aangeboden en - waar nodig- verder afgestemd wordt op de nieuwe taken en rol van de gemeente. In 2015 is Coherente gestart met 'Co's kamer', eerst in Ouderkerk en daarna ook in Duivendrecht. In 2016 wordt bekeken of deze activiteit kan worden gecontinueerd als voorliggende voorziening voor maatwerkvoorziening Groepsbegeleiding (dagbesteding) bij zorginstellingen.	Co's kamer is een lichte vorm van dagbesteding, die duidelijk in een behoefte voorziet. Co's kamer is vier dagdelen beschikbaar (twee in Duivendrecht en twee in Ouderkerk). Door de aanwezigheid en de goede formule van Co's kamer doen ouderen minder snel een beroep op individuele voorzieningen zoals dagbesteding.

Financieel overzicht WMO en Jeugd

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1012 WMO en Jeugd				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
670.01 Algemeen maatschappelijk werk	148.612	161.639	161.639	176.035
670.02 Ouderenwerk	176.412	183.410	185.216	185.216
670.03 Mantelzorgers	33.187	47.495	42.495	35.657
670.07 Overig maatschappelijk werk	242.380	289.869	297.509	286.895
670.08 Vrijwilligerswerk	1.855	2.800	2.800	1.855
670.09 Jeugd en Jongerenwerk	135.706	146.781	148.138	170.810
670.10 Buurthuis Waver	8.599	7.424	4.924	5.877
670.11 Geb. jeugdsociëteit Ouderkerk	38.544	0	0	0
671.01 Zorg Advies Punt	274.205	226.000	280.400	270.400
671.02 Gemeentelijke uitvoeringslasten	583.200	230	78.535	85.618
671.03 Kernteam	0	111.246	121.246	114.886
671.04 Clientondersteuning	75.348	66.000	76.000	75.371
682.25 Vrijgevestigden	0	0	90.000	0
682.31 Landelijke Jeugdhulp	0	0	52.000	0
<i>Totaal Lasten</i>	1.718.047	1.242.894	1.540.902	1.408.621
<i>Baten</i>				
670.01 Algemeen maatschappelijk werk	-8.432	0	0	-16.036
670.10 Buurthuis Waver	-10.577	-10.577	-10.577	-10.577
<i>Totaal Baten</i>	-19.009	-10.577	-10.577	-26.613
Totaal Lasten en Baten	1.699.038	1.232.317	1.530.325	1.382.008
Mutaties reserves				
Toevoeging aan reserves				
Storting reserve decentralisaties	200.000	100.000	39.600	100.000
Totaal Toevoeging aan reserves	200.000	100.000	39.600	100.000
Totaal Mutaties reserves	200.000	100.000	39.600	100.000
Totaal 1012 WMO en Jeugd	1.899.038	1.332.317	1.569.925	1.482.008

Toelichting financieel overzicht

Zie toelichting onder 1013 Jeugd.

Kaderstellende documenten

- WMO beleidsplan 2012 t/m 2015
- Dienstverleningsplan 2008
- Nota Jong, planperiode 2012-2015
- Beleidsplan Jeugdzorg 2015-2016
- Notitie kernteam
- Nota inrichting toegang sociaal domein
- Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, op weg naar duurzame veiligheid; beleidskader 2015-2020 Amsterdam
- Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland

Wetten

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- (concept) Wet jeugdzorg Participatiewet
- Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Verordeningen

- Verordening adviesraad WMO/Wwb
- Verordening tegenprestatie
- Afstemmingsverordening
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive
- Verordening jeugdwet

Deelproduct 101.3 Jeugdzorg			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Jeugdzorg algemeen	Het kwalitatief goed uitvoeren van de Jeugdzorgtaken binnen de beschikbare budgetten	In 2016 wordt een nieuw beleidsplan Jeugdzorg vastgesteld. In dit beleidsplan wordt invulling gegeven aan de overgang van transitie naar transformatie. De belangrijkste uitgangspunten zijn integrale benadering van sociale vraagstukken (één gezin één plan één hulpverlener. Deze nota is integraal verbonden met het Wmo-beleid en het Participatiebeleid.	Eind 2016 hebben burgemeester en wethouders het (concept)beleidsplan Preventief jeugdbeleid en jeugdhulp vastgesteld. In 2017 heeft de gemeenteraad het plan vastgesteld. Op het gebied van jeugdzorg zijn in 2016 in totaal 778 voorzieningen verstrekt. Deze voorzieningen kunnen variëren van eenmalige kortdurende ondersteunende gesprekken tot zeer intensief en langdurig verblijf in een jeugdinstelling. Over het algemeen hebben mensen binnen gangbare termijnen hun zorg ontvangen. In enkele situaties hebben mensen op een wachtlijst gestaan. De kosten voor de Jeugdzorg zijn hoger uitgevallen dan groot.
Jeugdzorg op Lokaal niveau	Waar nodig jeugdzorg beschikbaar stellen voor kinderen, jongeren en hun ouders om het mogelijk te maken voorspoedig op te groeien en te ontwikkelen, zo min mogelijk belemmerd door sociaaleconomische of psychosociale problemen.	Monitoren van het gebruik van jeugdzorg om beleid en inkoop daar op af te stemmen. Samenhang realiseren met het preventief jeugdbeleid teneinde het gebruik van (zwaardere) jeugdzorg te voorkomen. Vorbereiden van lokale en regionale inkoop en aanbestedingstrajecten voor 2016 en 2017 in samenwerking met de Duo+-gemeenten, Amsterdam Amstelland-gemeenten en Stadsregio. Uitvoering geven aan de door de huisartsen en gemeente (in 2015) ondertekende intentieovereenkomst (is ook van toepassing op Wmo).	In 2016 is via de monitor Sociaal Domein het gebruik van de jeugdzorg gemonitord. Dit heeft tot beperkte aanpassingen geleid in de inkoop van jeugdhulp 2017. Om de samenhang tussen preventief jeugdbeleid en jeugdzorg te verbeteren zijn verschillende instrumenten ontwikkeld en ingezet: <ul style="list-style-type: none"> ➤ inzet van de ouder-kindcoach in het basisonderwijs; ➤ inzet van de Praktijkondersteuner Huisartsen (als pilot); ➤ extra aandacht voor het jonge kind (0-6 jaar) om zo vroeg mogelijk eventuele zorgvragen te signaleren; ➤ start met Buurtgezinnen als laagdrempelige hulp in het informele netwerk. Alle activiteiten zijn succesvol geweest en krijgen een vervolg in 2017.

Deelproduct 101.3 Jeugdzorg			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Jeugdzorgregio	<p>Uitvoering Regionaal Transitiearrangement (RTA). Het ontwikkelen van een sluitend systeem waarin de veiligheid van kinderen, jeugdigen en opvoeders gegarandeerd wordt. Bewaking van ingekochte jeugdhulp.</p>	<p>Het organiseren van een gezamenlijke toegang met betrekking tot spoedeisende hulp voor de jeugdzorg. Opstellen en waarborgen procesafspraken tussen in elk geval gemeenten, gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. Monitoring van de contractafspraken met de gecertificeerde instellingen en eventueel bovenregionale jeugdhulpinstellingen.</p>	<p>Alle voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd in regionaal verband. Met alle gecertificeerde instellingen zijn gesprekken gevoerd over de contractafspraken en de monitorinformatie. Op onderdelen zijn de afspraken aangepast. Daar waar sprake was van ongewenste wachtlijsten, zijn maatregelen getroffen. In 2016 was er een lichte toename van het aantal gezinnen dat Jeugd Bescherming Regio Amsterdam (JBRA) in regie heeft. Daarentegen is het aantal gezinnen dat de overige GI's in regie hebben, iets gedaald. Met alle gemeenten in de Jeugdzorgregio is besloten om tot een ander inkoopmodel te komen voor de Jeugdzorg. Deze transformatie van de Jeugdzorg moet gaan plaats vinden in 2018.</p>

Financieel overzicht Jeugd

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1013 Jeugd				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
140.05 Jeugdveiligheid	11.869	12.350	12.350	3.718
671.02 Gemeentelijke uitvoeringslasten	76.573	0	0	0
672.03 PGB Jeugd	163.775	400.000	195.000	116.916
682.03 Uitvoering jeugdhulp overige afspraken	13.371	50.049	51.500	29.412
682.11 Algemene Lokale jeugdhulp	136.118	136.000	135.000	142.957
682.12 Speciale Lokale jeugdhulp	35.803	31.000	61.000	42.685
682.21 Provinciale jeugdhulp	666.942	226.000	584.000	-412.074
682.22 Jeugd ggz	706.784	684.000	611.098	2.240.427
682.23 jeugd AWBZ	88.302	66.000	172.000	-2.429
682.24 Dyslexie	0	0	65.000	102.427
683.01 jeugdhulp veiligheidsregio	212.786	250.000	256.500	253.136
715.01 Jeugdgezondheidszorg	409.525	351.265	343.171	343.171
715.02 Preventief Jeugdbeleid	82.065	298.499	328.999	289.249
715.03 Jeugdveiligheid	6.500	9.000	15.000	2.414
<i>Totaal Lasten</i>	2.610.413	2.514.163	2.830.618	3.152.009
<i>Baten</i>				
671.02 Gemeentelijke uitvoeringslasten	-4.080	0	0	0
923.02 Deelfonds Jeugd	-1.913.647	-1.725.933	-1.725.131	-1.757.976
<i>Totaal Baten</i>	-1.917.727	-1.725.933	-1.725.131	-1.757.976
Totaal Lasten en Baten	692.686	788.230	1.105.487	1.394.033
Totaal 1013 Jeugd	692.686	788.230	1.105.487	1.394.033

Toelichting financieel overzicht

De lasten op de post PGB jeugd laten een meevaller van € 80.000 zien ten opzichte van de begroting 2016 na wijziging. In deze post is een meevaller over het jaar 2015 verwerkt van € 57.000 (afrekening SVB d.d. 12 januari 2017).

De posten 682.21 tot en met 683.01 (van het onderdeel 1013 jeugd) en de posten 682.25 resp. 682.31 (van het onderdeel 1012 WMO en jeugd) betreffen de kosten van de zorgaanbieders landelijk en uit de regio.

Bij elkaar opgeteld laten deze posten op de begroting 2016 na wijziging een bedrag zien van € 1.800.000 en op de realisatie een bedrag van ruim € 2.200.000. De gemeente heeft daarbij de cijfers uit de productieverantwoordingen 2016 van de zorgaanbieders opgevolgd.

De individuele regels vertonen grote verschillen tussen begroting en rekening. De reden daarvan is dat er in de regio gewerkt wordt met coderingen, die moeilijk te herleiden zijn naar onze boekhouding. Het overgrote deel van de boekingen is daarom gezet op de post jeugd ggz.

Dit geeft voor genoemde posten een nadelig verschil van zo'n € 350.000. Aangezien de afwikkeling van overlopende posten uit 2015 een positief resultaat van zo'n € 80.000 geeft, kunnen we ten aanzien

Kaderstellende documenten

- Dienstverleningsplan 2008
- Nota Jong, planperiode 2012-2015
- Beleidsplan Jeugdzorg 2015-2016
- Notitie kernteam
- Nota inrichting toegang sociaal domein

Wetten

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- (concept) Wet jeugdzorg
- Participatiewet

van de afspraken 2016 spreken van een nadelig resultaat van circa € 430.000.

De cijfers van de zorgaanbieders landelijk en uit de regio voor het onderdeel 1013 jeugd laten zowel in de rekening 2015 als in de begroting 2016 na wijziging een totaalbedrag van € 1.700.000 zien.

De storting in de reserve decentralisaties is in de realisatiekolom € 60.000 hoger dan in de kolom begroting 2016 na wijziging. In onderdeel 3041 (algemeen) van de jaarrekening staat een hogere onttrekking uit dezelfde reserve decentralisaties. Per saldo nul. Zie voor totaal beeld besteding reserve sociaal domein de Toelichting bij financieel overzicht Programma 1.

Verordeningen

- Verordening adviesraad WMO/Wwb
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive
- Verordening jeugdwet

Deelproduct 101.4 Participatie/Inkomen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Bijstandsverlening	Uitvoeren inkomensdeel Participatiewet	Evaluatie van de maatregelen die zijn genomen om de groei van het bestand bijstandsgerechtigden te beperken. Bij verdere groei van het bestand aanvullende maatregelen nemen om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen. De taakstelling voor de huisvesting van voormalig asielzoekers ligt in 2016 hoog. Er moeten 32 voormalig vluchtelingen worden gehuisvest (in 2015 waren dit er 21). Dit veroor-	Ondanks de groei van de economie en de daling van de werkloosheid is de bijstand landelijk gestegen. In Ouder-Amstel is het aantal bijstandsgerechtigden gestegen van 170 naar 177. Deze toename is vergelijkbaar met de landelijke trend. Om de uitstroom te bevorderen zijn extra uren ingezet om mensen te begeleiden naar werk. De vangnetuitkering 2015 is toegekend en de vangnetuitkering 2016 is aangevraagd. Met de vangnetuitkering wordt een gedeelte van het tekort op het BUIG-budget aangevuld door

Deelproduct 101.4 Participatie/Inkomen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>zaakt een groei in de uitgaven. Met ingang van 1 januari treedt de Wet taal-eis in werking. Per 1 juli gaat deze wet in voor het zittend bestand. De gemeente is verplicht een taaltoets af te nemen bij mensen die niet voldoende Nederlands spreken. Pas in de loop van 2016 kan worden beoordeeld welke extra kosten dit met zich meebrengt.</p>	<p>het Rijk. De Wet taal-eis is ingevoerd. In Ouder-Amstel zijn relatief weinig mensen die hiervoor in aanmerking komen.</p>
Minimabeleid	Vergroten van deelname aan de samenleving door mensen met een laag inkomen.	Het minimabeleid wordt voortgezet. De keuzekaart en de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAV) worden in 2016 gecontinueerd. Er wordt gevolgd of de beschikbare middelen voldoende blijven om het huidige beleid voort te zetten	Het minimabeleid is in 2016 voortgezet. Het declaratie fonds is intensief gebruikt, daarmee is ook meer geld uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Er is met name goed gebruik gemaakt van regelingen voor kinderen. In totaal hebben 93 huishoudens recht op een bijdrage en daarvan hebben 70 huishoudens het volledige bedrag benut. Ook is er goed gebruik gemaakt van de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering. In vergelijking met 2015 is er een stijging van het aantal deelnemers met 20 %. Daarmee is er ook op dit onderdeel meer geld uitgegeven.
Integrale schuldhulpverlening	<p>Hulp bieden bij financiële problemen of schulden en daarbij de zelfredzaamheid en eigen kracht van inwoners versterken.</p> <p>Ondersteunen bij het vinden van een (duurzame) oplossing voor de financiële problemen en de oorzaken daarvan.</p> <p>Door preventie en nazorg problematische schulden voorkomen.</p>	<p>Het beleid voor integrale schuldhulpverlening wordt in 2016 geëvalueerd.</p> <p>De uitvoering van de schuldhulpverlening vindt in Duo+-verband plaats.</p>	<p>De evaluatie van het beleid rond schuldhulpverlening en het opstellen van een nieuw beleid is een jaar opgeschoven. In 2016 was alle aandacht erop gericht om de uitvoering van de schuldhulpverlening over te dragen van een externe partij aan Duo+. Deze overgang is goed verlopen. Iedere inwoner die een vraag heeft over schulden, krijgt een gesprek. Lang niet alle gesprekken leiden tot een traject in de schuldhulpverlening. De meeste mensen zijn geholpen met advisering over budgetbeheer of andere vormen van begeleiding bij schulden.</p>

Financieel overzicht Participatie/Inkomen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1014 Participatie inkomen				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
610.01 Algemene lasten bijstandverlening	644.216	480.745	533.390	498.254
610.02 Inkomensdeel werk en bijstand	2.314.641	2.075.000	2.264.000	2.329.706
610.03 Bijstandsbesluit zelfstandigen	30.715	57.500	57.500	4.592
610.04 Decentralisatie werk naar vermogen	98.880	0	0	0
610.06 Individuele toeslagen	26.000	29.000	29.000	30.600
614.01 Bijzondere bestaanskosten en minima	281.044	336.112	381.112	377.671
614.02 Kwijtschelding belastingen en heffingen.	113.286	96.750	111.000	118.332
614.03 Inkomensondersteuning	170.323	152.500	172.500	190.467
<i>Totaal Lasten</i>	3.679.104	3.227.607	3.548.502	3.549.622
<i>Baten</i>				
610.02 Inkomensdeel werk en bijstand	-2.287.538	-1.902.200	-2.067.208	-2.106.537
610.03 Bijstandsbesluit zelfstandigen	-28.642	-46.485	-46.485	-10.279
614.01 Bijzondere bestaanskosten en minima	-82.056	-25.000	-25.000	-46.022
<i>Totaal Baten</i>	-2.398.235	-1.973.685	-2.138.693	-2.162.839
Totaal Lasten en Baten	1.280.869	1.253.922	1.409.809	1.386.783
Totaal 1014 Participatie inkomen	1.280.869	1.253.922	1.409.809	1.386.783

Toelichting Financieel overzicht

In Ouder-Amstel is het aantal bijstandsgerechtigden in 2016 gestegen van 170 naar 177. Daardoor is op de post inkomensdeel werk en bij-

stand ruim € 65.000 meer uitgegeven dan de begroting na wijziging aangeeft. Op de post bijstandsbesluit zelfstandigen is € 57.500 voor 2016 begroot terwijl er in 2016 niemand aanspraak op heeft gemaakt.

Kaderstellende documenten

- Re-integratienota 2012
- Nota inzet participatiebudget 2009
- Dienstverleningsplan 2008
- Startnotitie Schuldhulpverlening Ouder-Amstel 2012
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2012)
- Nota minimabeleid en bijzondere bijstand 2011
- Communicatieplan minimaregelingen 2012

Wetten

- Wet werk en bijstand
- Wet sociale werkvoorziening
- Wet participatiebudget
- Wet SUWI
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

➤ Participatiewet

Verordeningen

- Toeslagenverordening
- Re-integratieverordening
- Maatregelverordening
- Handhavingsverordening
- Verordening adviesraad WMO/Wwb
- Verordening tegenprestatie

- Afstemmingsverordening
- Verordening individuele studietoelage
- Verordening individuele inkomensvoet
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw (regionaal)
- Verordening cliëntenparticipatie Wsw (regionaal)
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive
- Verordening jeugdwet

Deelproduct 101.5 Participatie/Werk			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Activiteiten	
Participatie	Bijdrage leveren aan het creëren van nieuwe banen voor mensen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt.	Indien de raden er mee instemmen, zal per 1 juli 2016 de regionale Amstel-Meerlanden Werkorganisatie van start gaan. In deze werkorganisatie worden uitkeringsgerechtigden met een verdiencapaciteit van 70% of minder naar werk begeleid. Deze werkorganisatie komt voort uit de huidige sociale werkvoorziening AM Groep.	Per 1 juli is de organisatie AM Match opgericht. Deze organisatie begeleidt uitkeringsgerechtigden met een arbeidshandicap naar werk. Ook de SW-ers zijn ondergebracht binnen deze organisatie. Er wordt gewerkt vanuit twee nieuwe locaties in Hoofddorp en Amstelveen. Vanaf september zijn de eerste trajecten gestart voor kandidaten uit de deelnemende gemeenten.
Re-integratie	Vergroten van zowel de arbeidsparticipatie als de maatschappelijke participatie. Passend aanbod nieuwe doelgroepen	Uitvoering van de re-integratienota. Speciale aandacht wordt hierbij gegeven aan de arbeidsbemiddeling voor mensen met een arbeidsbeperking (garantiebanen) en aan de aansluiting met de Wmo voor (arbeidsmatige) dagbesteding. Ook wordt speciale aandacht gegeven aan het bemiddelen van niet-uitkeringsgerechtigden naar werk Vanuit de Participatiewet is de gemeente per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor een aantal nieuwe doelgroepen. Het gaat hier om mensen met een arbeidsbeperking die voorheen on-	De totale uitstroom richting werk is dit jaar uitgekomen op 26 mensen. De totale uitstroom uit de WWB was 46. Alle nieuwe instrumenten als garantiebanen, arbeidsmatige dagbesteding en bemiddeling van niet-uitkeringsgerechtigden zijn van start gegaan maar daar is nog maar beperkt gebruik van gemaakt. AM-Match is de partij die het afgelopen jaar de doelgroep Wajong en Wsw heeft begeleid. Dit is conform de afspraken die gemaakt zijn bij het tot stand komen van de nieuwe werkorganisatie.

Deelproduct 101.5 Participatie/Werk			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Activiteiten	
		der de Wajong of Wsw vielen. In 2016 wordt gekeken of het huidige re-integratieaanbod voldoende is om deze nieuwe doelgroepen te bemiddelen naar werk.	
Werkgeversbenadering	Toegang tot de arbeidsmarkt vergroten voor werkzoekenden die het niet op eigen kracht redden.	Vanuit het Werkbedrijf en WSP worden garantiebanen geworven. Dit zijn banen voor mensen met een arbeidsbeperking waaraan een loonkostensubsidie is verbonden. Het streven is om een regionale aanpak van arbeidsbemiddeling op te zetten. Ouder-Amstel is hierbij zowel bestuurlijk als beleidsmatig actief betrokken.	Als gemeente hebben wij ook in 2016 nauw samengewerkt met het Werkgevers Service Punt Amsterdam. Vanuit deze samenwerking is geïnvesteerd in het vinden van banen voor onze inwoners. Ouder-Amstel heeft een aantal kandidaten aangemeld voor een indicatie banenafpraak.
Wet Sociale Werkvoorziening	Goede en passende oplossingen voor medewerkers van het SW bedrijf.	De invoering van de Participatiewet betekent ook dat er geen sprake meer is van instroom in de sociale werkvoorziening. In 2016 zal uitvoering worden gegeven aan het in december 2015 te nemen besluit omtrent het omvormen van de AM groep tot een regionale werkorganisatie. Een goede en passende oplossing voor de medewerkers van AM groep maakt hiervan onderdeel uit. (Zie ook paragraaf verbonden partijen)	De dienstverbanden van de WsW-ers zijn per 1 juli 2016 ondergebracht in de GR genaamd AM Match. Dit betekent dat alle bestaande WsW-ers uit onze gemeente hun baan hebben behouden.

Financieel overzicht Participatie werk

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1015 Participatie werk				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
611.02 Sociale werkvoorziening	304.197	340.861	317.000	300.688
623.01 Participatiebudget	407.389	345.210	445.210	336.053
<i>Totaal Lasten</i>	711.586	686.071	762.210	636.741
<i>Baten</i>				
611.02 Sociale werkvoorziening	7.643	0	0	-41.821
623.01 Participatiebudget	-1.400	0	0	0
923.03 Deelfonds Participatiewet	-462.515	-421.219	-423.127	-415.667
<i>Totaal Baten</i>	-456.272	-421.219	-423.127	-457.488
Totaal Lasten en Baten	255.314	264.852	339.083	179.253
Totaal 1015 Participatie werk	255.314	264.852	339.083	179.253

Toelichting financieel overzicht

In de tweede nieuwsbrief, achtste wijziging, is het re-integratiebudget opgehoogd met € 100.000. Doel was om het groeiend aantal bijstandsgerechtigden te stabiliseren met behulp van loonkostensubsidies

en jobcoaching. In de praktijk is het uitgavenpatroon 2016 conform de primitieve begroting 2016 gebleven.

Kaderstellende documenten

- Re-integratienota 2012
- Nota inzet participatiebudget 2009
- Nota modernisering Wsw 2^e fase (regionaal) 2007
- Marktwerkingsplan werkgeversservicepunt (regionaal) 2012

Wetten

- Wet sociale werkvoorziening
- Wet participatiebudget
- Participatiewet

Verordeningen

- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw (regionaal)
- Verordening cliëntenparticipatie Wsw (regionaal)

Product 102 Algemene Gezondheidszorg

Algemene gezondheidszorg bestaat uit de onderdelen gezondheidszorg en bijzondere groepen

Deelproduct 102.1 Gezondheid			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
GGD Gezondheidsmonitor	Verzamelen van gezondheidsgegevens van de inwoners t.b.v. het lokaal gezondheidsbeleid	Uitvoering van het gezondheidsonderzoek onder volwassenen en ouderen.	Om de vier jaar voert de GGD in opdracht van de gemeenten een gezondheidsonderzoek uit. In het najaar van 2016 is de gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen uitgevoerd in de regio Amstelland. De resultaten komen na de zomer van 2017 beschikbaar.
Lokaal gezondheidsbeleid	Bevorderen gezondheid inwoners. Uitvoeren lokaal beleid op basis van de lokale Gezondheidsnota (speerpunten: alcoholpreventie, terugdringen overgewicht en valpreventie).	Specifieke activiteiten zijn: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Project valpreventie in beide dorpskernen. ➤ Project overgewicht: beweegprogramma voor volwassenen met overgewicht en obesitas. Dit project loopt tot december 2016 in Duivendrecht. 	Het project Valpreventie verloopt al jaren succesvol. Ook in 2016 hebben zowel ouderen als vrijwilligers deelgenomen aan de cursussen in Ouderkerk aan de Amstel en Duivendrecht. Het project Val Op Val Af voor volwassenen met obesitas is uitgevoerd in samenwerking tussen verschillende zorgaanbieders in Duivendrecht (fysiotherapie, diëtik, algemeen maatschappelijk werk, mindfulness). De wandeltocht Rondje Duivendrecht van oktober 2016 kwam voort uit dit project. Val Op Val Af wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2017.
Jeugdgezondheidszorg	Zorgdragen voor een sluitend preventief jeugdgezondheidspakket.	Het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg is herzien door de regio-gemeenten in samenwerking met de GGD. Vanaf 1 januari 2016 treedt dit nieuwe preventieve jeugdgezondheidspakket in werking. Onderdeel hiervan is dat alle 0-4-jarigen worden gezien door het consultatiebureau. Het nieuwe pakket sluit beter aan op de lokaal georganiseerde preventieve zorg voor jeugd.	Conform de planning is een nieuw basistakenpakket in werking getreden. Belangrijke aanpassing is het instellen van flexibele bezoekmogelijkheden aan het consultatiebureau. Kinderen die extra aandacht nodig hebben, worden vaker gezien door de jeugdarts. Er zijn nieuwe mogelijkheden voor ziekteverzuimbegeleiding voor kinderen op het Voortgezet Onderwijs. De GGD heeft gemeld dat de kosten voor de uitvoering van het basispakket hoger gaan uitvallen in de komende jaren.

Deelproduct 102.1 Gezondheid			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		Uitkomsten van het Emovo onderzoek (2015) naar de gezondheid van jongeren in Ouder-Amstel worden geanalyseerd en vertaald naar concrete actiepunten.	Dit betekent dat opnieuw gekeken gaat worden naar de inhoud van het basispakket
Alcohol- en drugsbeleid	Integrale aanpak alcohol- en drugsbeleid.	Continuering van het lokaal integraal alcoholbeleid.	De Brijder Stichting heeft voor onze gemeente het lokale preventiebeleid op het gebied van alcohol en drugsbeleid uitgevoerd. Het accent heeft gelegen op contacten met jongeren via Coherente en handhaving in horecagelegenheden en sportkantines.

Financieel overzicht Gezondheidszorg

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1021 Gezondheid				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
714.01 Basisgezondheidszorg	180.954	239.200	240.489	229.700
<i>Totaal Lasten</i>	180.954	239.200	240.489	229.700
Totaal Lasten en Baten	180.954	239.200	240.489	229.700
Totaal 1021 Gezondheid	180.954	239.200	240.489	229.700

Deelproduct 102.2 Bijzondere groepen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Vluchtelingen	In de gemeente huisvesten van vluchtelingen volgens een taakstelling van het Rijk.	De taakstelling voor de huisvesting van voormalig asielzoekers ligt in 2016 hoog. Er moeten 32 voormalig vluchtelingen worden gehuisvest (in 2015 waren dit er 21). Dit veroorzaakt een groei in de uitgaven. Vluchtelingen worden begeleid door de stichting Vluchtelingenwerk van Amstel tot Zaan. Met als doel zelfstandig functioneren en participeren in de samenleving.	Door verschillende factoren is de taakstelling in 2016 niet gehaald. Naar aanleiding hiervan zijn de afspraken met de woningcorporaties en het COA aangescherpt. Doel is om in 2017 de achterstand weer ingelopen te hebben. Met Vluchtelingenwerk zijn afspraken gemaakt over het participatietraject en de daaruit volgende participatieverklaring. In november is de eerste cursus aangeboden. De eerste kandidaten hebben de cursus succesvol afgerond

Financieel overzicht Bijzondere groepen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1022 Bijzondere groepen				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
621.01 Asielzoekers	31.987	20.000	45.000	11.495
<i>Totaal Lasten</i>	31.987	20.000	45.000	11.495
<i>Baten</i>				
621.01 Asielzoekers	-5.000	-3.000	-10.000	-12.850
<i>Totaal Baten</i>	-5.000	-3.000	-10.000	-12.850
Totaal Lasten en Baten	26.987	17.000	35.000	-1.355
Totaal 1022 Bijzondere groepen	26.987	17.000	35.000	-1.355

Kaderstellende documenten

- Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amsteland
- Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland
- Gezondheidsnota Ouder-Amstel, Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016

- Nota Integraal Alcoholbeleid Ouder-Amstel 2014-2017
- Beleidsplan (Decentralisatie) jeugdzorg

Wetten

- Wet publieke gezondheid

Product 103 Educatie

Educatie bestaat uit de onderdelen Onderwijs en Overige educatie. Op het gebied van onderwijs staat het passend onderwijs op de voorgrond. Scholen hebben vanaf augustus 2014 ook de onderwijs- en zorgplicht voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Een belangrijk aandachtspunt in het overleg tussen scholen en gemeente is

een goede aansluiting van de scholen op het gemeentelijke netwerk voor de jeugdzorg. Daarnaast staat de kwaliteit van het lokale onderwijs en de verdere ontwikkeling van Voor- en Vroegschoolse Educatie centraal op de agenda.

Deelproduct 103.1 Onderwijs			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Onderwijshuisvesting	Adequate huisvesting van alle in de gemeente gevestigde basisscholen. De gemeente wil goede, veilige en gezonde schoolgebouwen voor leerlingen en leerkrachten met aandacht voor de ontwikkeling van het concept Kindcentrum.	Samen met het schoolbestuur de mogelijkheden onderzoeken om te komen tot nieuwbouw voor basisschool Het Kofschip, eventueel met de Amstelschool. Hierbij zal aandacht zijn voor het concept Kindcentrum (één leiding en één pedagogische visie). Behoeftonderzoek naar onderwijsvoorzieningen in De Nieuwe Kern (DNK) ook in overleg met de naburige gemeenten.	In 2016 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om te komen tot nieuwbouw voor basisschool Het Kofschip, eventueel met de Amstelschool. Hierbij is aandacht besteed aan het concept Kindcentrum. In de loop van 2017 zal besluitvorming over wel of geen nieuwbouw gaan plaatsvinden. Het behoefteonderzoek naar onderwijsvoorzieningen heeft nog niet plaatsgevonden. Ouder-Amstel beschikt niet over scholen voor voortgezet onderwijs. Daarom zijn wij als gemeente niet meegenomen in het regionaal plan voor onderwijsvoorzieningen.
Passend Onderwijs	Leerlingen die extra ondersteuning bij het leren nodig hebben, worden adequaat begeleid door het samenwerkingsverband Amstelronde.	Via het Onderwijsoverleg overleg (voorheen LEA-overleg) vindt in 2016 monitoring plaats op de uitvoering van het passend onderwijs. Aandachtspunten daarbij zijn: vroegsignalering door scholen en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor (zorg)leerlingen.	In het Onderwijsoverleg zijn informatie en ervaringen uitgewisseld over de stand van zaken betreffende Passend Onderwijs. Extra aandachtspunt was de informatie-uitwisseling over zorgleerlingen tussen de school en de buitenschoolse opvang. De directeur van Amstelronde neemt deel aan het onderwijs-overleg. Amstelronde is het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs in het basis-onderwijs.

Financieel overzicht Onderwijs

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1031 Onderwijs				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
1031.1 Basisonderwijs	119.916	94.312	118.312	119.486
1031.2 Basisonderwijs Onderwijshuisvesting	323.872	530.947	575.947	362.961
1031.3 Speciaal Voorgezet onderwijs	20.172	20.046	20.046	20.044
1031.4 Speciaal Voorgezet onderwijs Onderwijshuisvesting	133.676	127.164	127.164	126.792
<i>Totaal Lasten</i>	597.637	772.469	841.469	629.282
<i>Baten</i>				
1031.1 Basisonderwijs	-16.203	0	0	0
1031.2 Basisonderwijs Onderwijshuisvesting		0	0	-10.721
<i>Totaal Baten</i>	-16.203	0	0	-10.721
Totaal Lasten en Baten	581.434	772.469	841.469	618.561
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Aanpassen onderwijshuisvesting	-82.635	0	0	0
Dekking huurlasten Jan Hekmanschool	-115.774	-115.774	-115.774	-115.774
Kapitaallasten schoolgebouwen	0	-244.375	-244.375	-93.668
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-198.409	-360.149	-360.149	-209.442
Totaal Mutaties reserves	-198.409	-360.149	-360.149	-209.442
Totaal 1031 Onderwijs	383.026	412.320	481.320	409.119

Toelichting financieel overzicht

Op de post basisonderwijs onderwijshuisvesting staan ruim € 200.000 minder lasten dan begroot (inclusief wijziging). Dit heeft grotendeels te maken met de kapitaallasten van de nieuwbouw Zonnehof. Aangezien de kosten hiervoor pas in 2016 zijn gemaakt, wordt er niet vanaf 2016

maar vanaf 2017 gestart met de component afschrijvingen. De onttrekking uit de reserve kapitaallasten schoolgebouwen is dan ook ruim € 150.000 lager dan begroot. Verder wordt de € 45.000 die was begroot voor onderhoud gebouwen school Koningin Wilhelminalaan door- geschoven van 2016 naar 2017.

Deelproduct 103.2 Overige Educatie			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Kinderopvanginspecties GGD	Verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang in Ouder-Amstel. Op peildatum 31 december 2016 is bij 0% van de centra voor kinderopvang reden tot zorg of serieuze zorg over de actuele situatie en reden tot serieuze zorg over de nabije toekomst.	Afhankelijk van het risicoprofiel van een organisatie vindt er jaarlijks een beperkt onderzoek plaats of juist een uitgebreider onderzoek bij al onze voorzieningen voor kinderopvang. Met behulp van het Protocol Handhaving Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen Peuterspeelzalen en het Afwegingsmodel Handhaving Kinderopvang en Peuterspeelzalen, samen met het handhavingssysteem van de GGD Amsterdam, wordt gericht gestuurd op toezicht en handhaving.	Alle voorzieningen zijn door de GGD geïnspecteerd. Bij vijf voorzieningen zijn overtredingen geconstateerd. Hiervan hebben er drie een aanwijzing ontvangen, een vierde aanwijzing/waarschuwing werd in januari 2017 opgelegd. Bij één voorziening is besloten om niet handhavend op te treden. Naar aanleiding van de aanwijzingen zijn twee voorzieningen gecontroleerd op hun overtredingen. Hierbij is gebleken dat ze voldoen aan de eisen van de Wet Kinderopvang. In 2016 heeft één buitenschoolse opvang een gedoogbeschikking ontvangen voor een omgevingsvergunning/brandveiligheid om te kunnen exploiteren. De gemeente heeft haar status A behouden.
Mogelijkheden Kindcentrum	Zorgen voor brede samenwerking en het delen van accommodaties door scholen en kinderopvang ten behoeve van een optimaal opgroei- en opvoedklimaat voor kinderen onder één gezamenlijk pedagogisch visie en een eenduidige aansturing (leiding).	Onderzoek doen naar de mogelijkheden om het Kindcentrum vorm te geven. Samen met de schoolbesturen formuleren wat daar voor nodig is en op welke manier de gemeente hierin ondersteunend kan zijn voor het onderwijs.	Alle basisscholen en kinderopvangcentra hebben zich positief getoond over de ontwikkeling van Integrale Kindcentra. Zij hebben dit gedaan door in te stemmen met de beleidsnota onderwijs van de gemeente. De gemeente ondersteunt via eenmalige subsidies initiatieven van scholen en kinderopvangcentra om te komen tot een Integraal Kindcentrum. De Jan Hekmanschool en kinderopvang SKOO hebben als eerste een toekenning voor subsidie gekregen. Ouder-Amstel neemt ambtelijk en bestuurlijk deel aan de Kopgroep 'Wethouders voor Kindcentra'. De gemeente is aangemeld voor de klankbordgroep van de Pilot Proeftuinen IKC.

Deelproduct 103.2 Overige Educatie			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Onderwijsachterstandenbeleid en voor- en vroegschoolse educatie	<p>Onderwijsachterstanden bij leerlingen in het basisonderwijs en bij jonge kinderen vroegtijdig opsporen en bestrijden.</p> <p>In 2016 wordt in het kader van het Onderwijskansenbeleid de focus gelegd op de verbetering van de toegang tot de voor- en vroegschoolse educatie, de kwaliteit van het vve programma en de overdracht (ook wel doorgaande leerlijn) van alle kinderen vanuit de kinderopvanginstellingen naar de basisscholen via de Peuterestafette, een observatie-en registratieformulier.</p> <p>De volgende concrete doelstellingen zijn geformuleerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 100% van de door de GGD geïndiceerde kinderen (doelgroepkinderen) wordt geplaatst op een voor-schoolse voorziening; ➤ 95 % van de door de GGD geïndiceerde kinderen (doelgroepkinderen) stroomt zonder verlengd kleuteren door naar groep 3 in het basisonderwijs; ➤ 100% van de overdracht van de geïndiceerde kinderen (doelgroepkinderen) van voorschool naar basisschool (groep 1 en 2) vindt 	<p>De specifieke uitkering voor onderwijsachterstanden wordt voor de volgende activiteiten ingezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Het organiseren van een mini-conferentie VVE voor onder andere de kinderopvang, basisonderwijs, GGD met als doel verdere afspraken te maken over het bereiken van een verbeterde toegang tot vve (toeleiding), de kwaliteit van het taalonderwijs en de overdracht via de Peuterestafette (doorgaande leerlijn) van de voor- naar de vroegschoolse educatie; ➤ Ondersteunen van taal-activeringsprogramma's bij de basisscholen; ➤ Het organiseren van een bijeenkomst 'spelenderwijs leren' voor de pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en leerkrachten in groep 1 en 2 van het basisonderwijs; ➤ Per kwartaal voortzetten van de kwaliteitsdialogo tussen de basisscholen en de instellingen voor kinderopvang. De gemeente faciliteert dit en zorgt voor terugkoppeling naar het directieoverleg en de schoolbesturen; ➤ Met elkaar in gesprek blijven over wederzijdse verwachtingen en het bespreken van de voortgang en kwaliteit van de VVE, waaronder de Peuterestafette van de kinderen die zijn overgedragen aan het basisonderwijs. 	<p>De specifieke uitkering voor onderwijsachterstanden is voor de volgende activiteiten ingezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ In januari 2016 heeft een mini-conferentie VVE plaatsgevonden; ➤ Voor de VVE-certificering van verschillende kinderdagverblijven zijn vanuit de Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid middelen gefinancierd. Pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om te werken met VVE-programma Uk&Puk; ➤ Taal-activeringsprogramma's bij de basisscholen zijn financieel ondersteund; ➤ Er is subsidie beschikbaar gesteld voor trainingen interactievaardigheden voor pedagogisch medewerkers bij de kinderdagverblijven. <p>De kwaliteitsdialogo VVE is per woonkern eenmaal georganiseerd. Los van de dialogo is er geregeld contact geweest met de kinderdagverblijven over VVE. De coördinatie is verzorgd door de gemeente. Knelpunten zijn geïnventariseerd en hebben geleid tot een gewijzigde VVE procedure, waarbij kinderen tussen 2 en 4 jaar oud op basis van een verwijfsbrief voor VVE in aanmerking komen voor drie of vier dagen voorschoolse educatie.</p> <p>Vluchtelingen zijn door Vluchtelingenwerk geplaatst in het basisonderwijs en kinderopvanginstellingen</p>

Deelproduct 103.2 Overige Educatie			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
	<p>plaats op basis van de Peuterestafette (observatie- en registratieformulier voor schoolse educatie);</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zorgen voor coördinatie en voortgang van het Onderwijskansenbeleid; ➤ Actief beleid voeren bij de opvang en plaatsing van vluchtelingen in het basis-onderwijs en de voor-schoolse voorzieningen. 	<p>De coördinatie van de voor- en vroegschoolse educatie wordt in 2016 wederom verzorgd door de gemeente in overleg met vluchtelingenwerk, de schoolbesturen en de kinderopvanginstellingen.</p>	
<p>Het Onderwijsoverleg (voorheen LEA)</p>	<p>Bevorderen van een concrete samenwerking tussen het onderwijsveld en de gemeente.</p> <p>Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid inhoud geven aan het lokale onderwijsbeleid.</p>	<p>Het Onderwijsoverleg, waarbij de Lokale Educatieve Agenda centraal staat, wordt in 2016 gecontinueerd. (tweemaal per jaar)</p> <p>De volgende onderwerpen zijn actueel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Samen met het onderwijs en de kinderopvang de verbinding tussen school en de jeugdzorg versterken. ➤ Vormgeven aan een goed functionerende zorg structuur door de scholen waardoor zij een vindplaats zijn voor de jeugdzorgproblematiek. ➤ Ouderbetrokkenheid. De gemeente heeft een rol om maatschappelijke thema's die van invloed zijn op het onderwijs breed bij ouders onder de aandacht te brengen. Er zal een voorstel ontwikkeld worden over haar rol om maatschappelijke thema's, zoals pesten, game-gedrag, maar ook opvoed- en opgroei-ondersteuning 	<p>Het Onderwijsoverleg heeft in 2016 tweemaal plaatsgevonden. Naast de eerder geformuleerde actuele onderwerpen, zijn de thema's uit de in oktober vastgestelde onderwijsnotitie aan de agenda toegevoegd. Zo zijn afspraken gemaakt over de introductie van programmeeronderwijs in de bovenbouw en zijn activiteiten in het kader van talentontwikkeling, burgerschapsvorming en ouderbetrokkenheid gepland.</p> <p>In het beleids- en activiteitenplan onderwijs 2016-2020 is de rol van de gemeente vastgelegd bij het onder de aandacht van ouders brengen van maatschappelijke thema's. De inzet van de Ouder-Kindcoach is geëvalueerd.</p>

Deelproduct 103.2 Overige Educatie			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>onder de aandacht te brengen van ouders.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Het inzetten van Ouder-Kind coaches in het basisonderwijs ten behoeve van de verbinding zorg/onderwijs. 	
Leerplicht	<p>Het beperken van schoolverzuim in het voortgezet- en basisonderwijs. Handhaving bij ongeoorloofd schoolverzuim.</p> <p>Het aantal schoolverlaters blijft op niveau rapportage 2015.</p>	<p>Monitoren of nieuwe jeugdwettaken aanleiding kunnen zijn voor aanpassing rol en functie Leerplichttaken.</p>	<p>Vanwege de veranderde werkwijze als gevolg van de nieuwe jeugdwettaken is gestart met combinatiefuncties leerplicht en jeugdzorg. Deze functionarissen voeren zowel jeugdwettaken als leerplichttaken uit. Vanuit deze combinatiefuncties ligt de nadruk op de maatschappelijke zorgtaak van leerplicht. In eerste instantie staat de hulpvraag achter het verzuim centraal. De verzuimcijfers zijn in vergelijking met het landelijke beeld laag te noemen. Het absoluut verzuim is: 1 (landelijk 3). Het relatief verzuim per 1000 leerlingen is 19 (landelijk 31). Vroegtijdig schoolverlaters 0,9% (landelijk 2,0%).</p>
Leerlingenvervoer	<p>De gemeente draagt zorg voor passend vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school die aansluit de handicap of beperking van het kind.</p>	<p>Het huidige vervoerscontract loopt tot en met 1 augustus 2016. Afhankelijk van de bevindingen in het onderzoek bundeling doelgroepenvervoer (waaronder Wmo- en leerlingenvervoer) worden de verschillende vervoersvormen met ingang van 1 augustus 2016 in Duo+-verband, wellicht aangevuld met Amstelveen en Aalsmeer, gezamenlijk uitgevoerd. Hiervoor is € 200.000 beschikbaar.</p>	<p>Met DVG Personenvervoer is per 1 augustus 2016 een nieuw vervoerscontract afgesloten voor leerlingenvervoer. Het vervoer wordt uitgevoerd door Verhoef personenvervoer. In samenwerking met Diemen en Uithoorn is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden tot optimalisatie van het leerlingenvervoer.</p>

Financieel overzicht overige educatie

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1032 Overige Educatie				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
480.01 Lokaal onderwijsbeleid	31.311	64.541	64.541	56.968
480.02 Onderwijsregeling	7.713	2.300	2.300	2.564
480.03 Vervoer van kinderen	256.303	236.919	256.919	239.247
480.04 Uitvoering leerplicht	73.399	65.851	65.851	65.871
480.05 Overige gemeenschappelijke baten/lasten onderwijs	12.093	0	0	0
480.06 Brede school	27.906	0	0	0
480.07 Onderwijsachterstandenbeleid	118.273	121.560	121.560	102.457
650.01 Algemene lasten kinderopvang	23.255	18.485	18.485	18.485
650.03 Kinderdagopvang	34.949	21.000	21.000	18.828
<i>Totaal Lasten</i>	585.202	530.656	550.656	504.420
<i>Baten</i>				
480.03 Vervoer van kinderen	-2.306	-3.500	-3.500	-180
480.07 Onderwijsachterstandenbeleid	-88.507	-92.000	-92.000	-72.897
<i>Totaal Baten</i>	-90.813	-95.500	-95.500	-73.077
Totaal Lasten en Baten	494.389	435.156	455.156	431.343
Totaal 1032 Overige Educatie	494.389	435.156	455.156	431.343

Kaderstellende documenten

- Notitie Kaders en criteria Brede School
- Notitie voor- en vroegschoolse educatie 2011-2014
- Convenant VVE Ouder-Amstel 2012-2014
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
- Brede School notitie 'naar permanente huisvesting'
- Convenant Onderwijsoverleg
- Leerplichtwet

Product 104 Sport Cultuur en Recreatie

Deelproduct 104.1 Sport, Cultuur en Recreatie

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Cultuur	Inwoners en bezoekers voldoende mogelijkheden bieden om zowel actief als passief deel te nemen aan culturele activiteiten door te 'verbinden'.	Met Historisch Museum, Muziekcollectief en bibliotheek toekomstperspectief blijven bepalen, rekening houdend met bezuinigingen op subsidies. De gemeente blijft samenwerken met het Cultuurplatform Ouder-Amstel en zal het Cultuurplatform evenals voorgaande jaren blijven faciliteren.	De gemeente heeft gesprekken gevoerd met het bestuur van het Historisch Museum over de toekomstvisie. Dankzij combinatiefunctiegelden is het Leerorkest van het Muziekcollectief een succes geworden. Met de bibliotheek is op een constructieve wijze gezocht naar hoe toekomstige bezuinigingen het hoofd geboden kunnen worden. Om cultuureducatie op de basisscholen een stimulans te geven is aansluiting gezocht bij het Loket Cultuureducatie Amstelland.
Cultureel erfgoed	Zoveel mogelijk de fysieke basiswaarden van het cultureel erfgoed behouden. Het cultureel erfgoed een prominente rol laten spelen in het toeristisch beleid.	Op basis van het beleidsstuk erfgoed wordt een uitvoeringsplan opgesteld en aan de raad voorgelegd. In 2016 wordt gestart met het effectueren van het beleid. Het realiseren van deze doelstellingen gaat in nauwe samenspraak met de werkgroep Cultureel Erfgoed van het Cultuurplatform, het Historisch Museum, bestuur van Beth Haim en andere betrokken instellingen.	De gemeenteraad heeft de beleidsvisie 'Het Erfgoed van Ouder-Amstel, Nu en in de Toekomst' en de 'Erfgoedverordening 2016' vastgesteld. De verordening biedt de juridische basis voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. Aan de beleidsvisie is een uitvoeringsprogramma voor 2016-2019 gekoppeld. Hierin worden de acties op het gebied van erfgoed in de komende vier jaar aangegeven. Het streven is erop gericht om in 2017 30 gemeentelijke monumenten aan te wijzen.
Sport en recreatie	Het sportbeleid is gericht op toegankelijke en sportieve activiteiten bij sportverenigingen en in de wijken voor en door inwoners.	Het sportbeleid wordt in 2016 geactualiseerd. Belangrijke thema's zijn: <ul style="list-style-type: none"> ➤ de relatie tussen sport en het sociaal domein; ➤ de openbare ruimte beweegvriendelijker en aantrekkelijker maken voor sport; ➤ sport en bewegen in de Nieuwe Kern; 	Met de actualisatie van het sportbeleid is in 2016 gestart. Met een afvaardiging van de gemeenteraad en met sportverenigingen en andere bij sport betrokken organisaties en personen zijn de uitgangspunten van het nieuwe sportbeleid besproken. Dankzij de inzet van combinatiefunctionarissen hebben veel sportieve activiteiten plaatsgevonden, met name voor jeugd en senioren. Het gebruik van sociale media is flink gegroeid.

Deelproduct 104.1 Sport, Cultuur en Recreatie			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>➤ de rol van de combinatiefunctionarissen.</p> <p>De gemeente zal bezien in hoeverre gemeentelijke ondersteuning nodig is. Zelfredzaamheid van verenigingen en inwoners wordt gestimuleerd. Hierbij worden de kaders van het speerpunt 'De veranderende samenleving' aangehouden</p>	<p>Het handbalveldje in Ouderkerk aan de Amstel heeft een grote opknapbeurt gekregen.</p>
<p>Beheer en exploitatie sport- en maatschappelijke voorzieningen</p>	<p>Beter economisch en maatschappelijk rendement in Bindelwijk en Dorpshuis en op de sportparken.</p>	<p>In 2016 krijgt het nieuwe beheer- en exploitatiemodel voor het Dorpshuis definitief vorm. In dit model worden de gebruikers actief betrokken bij het beheer van het Dorpshuis.</p>	<p>Met de vaste gebruikers van het Dorpshuis is een overlegreeks gestart om de rol- en taakverdeling met betrekking tot dagelijks beheer en horeca-exploitatie structureel vast te leggen. Van de sportparken wordt door naschoolse opvangorganisaties gebruik gemaakt.</p>

Financieel overzicht Sport, Cultuur en Recreatie

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1041 Sport Cultuur en Recreatie				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
510.01 Openbare bibliotheek	281.640	281.640	281.640	281.640
511.01 Vormings en ontwikkelingswerk	25.000	10.000	10.000	10.000
530 Sport	176.825	180.704	181.772	173.856
540 Kunst	61.554	35.674	33.310	30.795
541 Oudheidkunde en Musea	500	500	500	-400
541.02 Portugees-Israëlietische Begraafplaats	27.787	2.240	2.240	2.240
541.03 Gemeentelijk historisch museum	21.869	21.869	21.869	21.869
541.04 Algemene lasten oudheidkunde	10.000	0	0	0
560 Openbaar groen en Openluchtrecreatie	33.828	31.232	33.432	29.784
580 Overige recreatieve voorzieningen	80.907	105.815	122.315	127.446
<i>Totaal Lasten</i>	719.910	669.674	687.078	677.230
<i>Baten</i>				
530 Sport	-6.343	-6.284	-6.387	-6.389
560 Openbaar groen en Openluchtrecreatie	-7.303	-2.500	-2.500	-819
<i>Totaal Baten</i>	-13.646	-8.784	-8.887	-7.208
Totaal Lasten en Baten	706.264	660.890	678.191	670.022
<i>Mutaties reserves</i>				
Onttrekking aan reserves				
Onttrekking reserve cultuurfonds (0,5%-regeling)	-21.470	0	0	0
Totaal Onttrekking aan reserves	-21.470	0	0	0
<i>Totaal Mutaties reserves</i>	-21.470	0	0	0
Totaal 1041 Sport Cultuur en Recreatie	684.794	660.890	678.191	670.022

Deelproduct 104.2 Complex Bindelwijk
Deelproduct 104.3 Dorpshuis Sportzaal Duivendrecht

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>Voor beide gebouwen geldt dat we in 2016 weer inzetten op een zo efficiënt en effectief mogelijk gebruik. In de Bindelwijk ligt de nadruk daarbij op het beter benutten van de luwe tijdstippen in de sporthal na schooltijd, in de weekenden en in de schoolvakanties. Met de permanente huurders zoals de kinderopvang, bibliotheek, (para)medische zorginstanties en de horecaondernemer vindt voortdurend overleg plaats over het gebruik van het gebouw.</p> <p>In het Dorpshuis daarentegen bevinden we ons in een geheel nieuwe situatie. Het gebouw is nieuw en er zijn voorbereidingen getroffen om het gebruik van de ruimtes zo optimaal mogelijk te laten plaatsvinden. De horeca in het gebouw wordt geëxploiteerd door Coherente en de Duivendrechtse sportvereniging CTO'70. In 2016 gaan we ervaren of dat naar wens verloopt.</p>	<p>De bezetting van zowel de Bindelwijk als het Dorpshuis is zeer goed.</p> <p>In de Bindelwijk is het aantal activiteiten na schooltijd en in vakanties toegenomen dankzij de inspanningen van de combinatiefunctionaris(sen).</p> <p>In de Bindelwijk is energiezuinige verlichting aangebracht. Daarvoor is de reserve SLOK aangewend (zie financieel overzicht).</p>

Financieel overzicht Bindelwijk en Dorpshuis/Sportzaal Duivendrecht

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1042 Complex Bindelwijk				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
580.02 Complex Bindelwijk	439.041	421.091	485.191	474.559
<i>Totaal Lasten</i>	439.041	421.091	485.191	474.559
<i>Baten</i>				
580.02 Complex Bindelwijk	-253.696	-265.700	-265.700	-260.666
<i>Totaal Baten</i>	-253.696	-265.700	-265.700	-260.666
Totaal Lasten en Baten	185.346	155.391	219.491	213.893
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Onttrekking reserve SLOK		0	-40.000	-29.162
Onttrekking reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	-39.006	-78.300	-127.000	-127.000
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-39.006	-78.300	-167.000	-156.162
Totaal Mutaties reserves	-39.006	-78.300	-167.000	-156.162
Totaal 1042 Complex Bindelwijk	146.340	77.091	52.491	57.731

Toelichting financieel overzicht

De aanwending van de reserve SLOK betreft energiebesparende maatregelen in Complex Bindelwijk. De kosten hiervan in 2016 zijn € 11.000 lager dan geraamd.

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1043 Dorpshuis/Sportzaal Duivendrecht				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
580.03 Dorpshuis/sportzaal Duivendrecht	324.242	412.932	388.232	371.288
<i>Totaal Lasten</i>	324.242	412.932	388.232	371.288
<i>Baten</i>				
580.03 Dorpshuis/sportzaal Duivendrecht	-142.295	-171.550	-157.550	-165.936
<i>Totaal Baten</i>	-142.295	-171.550	-157.550	-165.936
Totaal Lasten en Baten	181.948	241.382	230.682	205.352
Totaal 1043 Dorpshuis/Sportzaal Duivendrecht	181.948	241.382	230.682	205.352

Kaderstellende documenten

- Nota cultuurbeleid 'Kunst en Cultuur in Ouder-Amstel: een 'verbindende factor' (2013)
- Sportnota 'Ontspannen en Inspannen' (2009)

- Jeugdnota 'Jong@Ouder-Amstel' (2012)
- Notitie 'Beheer & Exploitatie sport- en maatschappelijke voorzieningen' (2011)

Totaal financieel overzicht programma 1 Sociaal

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
Programma 1				
Lasten				
1011 WMO	1.633.894	2.584.789	2.020.137	1.879.621
1012 WMO en Jeugd	1.718.047	1.242.894	1.540.902	1.408.621
1013 Jeugd	2.610.413	2.514.163	2.830.618	3.152.009
1014 Participatie inkomen	3.679.104	3.227.607	3.548.502	3.549.622
1015 Participatie werk	711.586	686.071	762.210	636.741
1021 Gezondheid	180.954	239.200	240.489	229.700
1022 Bijzondere groepen	31.987	20.000	45.000	11.495
1031 Onderwijs	597.637	772.469	841.469	629.282
1032 Overige Educatie	585.202	530.656	550.656	504.420

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
1041 Sport Cultuur en recreatie	719.910	669.674	687.078	677.230
1042 Complex Bindelwijk	439.041	421.091	485.191	474.559
1043 Dorpshuis/Sportzaal Duivendrecht	324.242	412.932	388.232	371.288
Totaal Lasten	13.232.018	13.321.546	13.940.484	13.524.587
Baten				
1011 WMO	-1.204.659	-1.585.768	-1.414.078	-1.434.951
1012 WMO en Jeugd	-19.009	-10.577	-10.577	-26.613
1013 Jeugd	-1.917.727	-1.725.933	-1.725.131	-1.757.976
1014 Participatie inkomen	-2.398.235	-1.973.685	-2.138.693	-2.162.839
1015 Participatie werk	-456.272	-421.219	-423.127	-457.488
1022 Bijzondere groepen	-5.000	-3.000	-10.000	-12.850
1031 Onderwijs	-16.203	0	0	-10.721
1032 Overige Educatie	-90.813	-95.500	-95.500	-73.077
1041 Sport Cultuur en recreatie	-13.646	-8.784	-8.887	-7.208
1042 Complex Bindelwijk	-253.696	-265.700	-265.700	-260.666
1043 Dorpshuis/Sportzaal Duivendrecht	-142.295	-171.550	-157.550	-165.936
Totaal Baten	-6.517.554	-6.261.716	-6.249.243	-6.370.325
Toevoeging aan reserves				
Mutaties reserves	200.000	100.000	39.600	100.000
Totaal Toevoeging aan reserves	200.000	100.000	39.600	100.000
Onttrekking aan reserves				
Mutaties reserves	-258.885	-438.449	-527.149	-365.604
Totaal Onttrekking aan reserves	-258.885	-438.449	-527.149	-365.604
Totaal Programma 1	6.655.579	6.721.381	7.203.692	6.888.658

Toelichting bij financieel overzicht

Verloop reserve decentralisaties:

Beginbalans 01-01-2016	200.000
Toevoeging aan reserve in primitieve begroting 2016	100.000
Onttrekking reserve extra middelen Zorg Adviespunt (1e nieuwsbrief)	-54.040
Onttrekking reserve bijdrage Duo+ Sociaal Domein (besluit raad 22 september)	245.960
Eindbalans 31-12-2016	0

Programma 2 Ruimte

Het programma Ruimte bestaat uit de onderdelen Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Wegen en Water, Milieu (inclusief afval en riole-ring), Groen en de Lokale economie.

Doelstelling

- Een schone en veilige openbare ruimte waarin het prettig vertoeven is.
- Zorgdragen voor een leefbare en duurzame leefomgeving.

Product 201 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Deelproduct 201.1 Volkshuisvesting			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Woningen	Zorgdragen dat de markt zo evenwichtig mogelijk aanbod van woningen realiseert.	Met de Stadsregio blijven we in gesprek over de gevolgen van de gewijzigde Huisvestingswet en hoe hier binnen onze regio op te anticiperen. Voortzetten samenwerking met Eigen Haard in verband met hun bijdrage aan onze volkshuisvesting.	Met de regiogemeenten in de Stadsregio is een inventarisatie gemaakt van mogelijk te versnellen woningbouwproductie en wat nodig is om die te realiseren. Met Eigen Haard zijn prestatieafspraken gemaakt.
Bouw- en woningtoezicht	Klantvriendelijk en conform de regelgeving bouw- en woningtoezicht laten plaatsvinden.		De bouw en woningtoezichttaken zijn volledig ondergebracht bij Duo+. In 2016 is besloten om de vergunningverlening en de handhaving onder te brengen binnen één team zodat er een goede afstemming is in het gehele proces.
Afspraken met Eigen Haard	Komen tot nieuwe prestatieafspraken met Eigen Haard, naar aanleiding van de geactualiseerde woonvisie.	Met Eigen Haard en de huurdersvereniging gaan we in gesprek om te komen tot nieuwe prestatieafspraken tussen gemeente en Eigen Haard. In de prestatieafspraken wordt beschreven hoe Eigen Haard de bijdrage levert aan de doelstellingen uit onze woonvisie.	De woonvisie is vastgesteld en met de corporaties Eigen Haard en Woonzorg Nederland zijn prestatieafspraken gemaakt. In dit proces is tevens de huurdersvereniging Ouder-Amstel betrokken. Met Eigen Haard zijn ook de afspraken aangescherpt om de achterstand met het huisvesten van statushouders in te halen.
Regionale samenwerking	De regionale samenwerking op het thema Wonen handhaven	In regionaal verband vormgeven aan de nieuwe wijze van samenwerking binnen de SRA of MRA op het thema wonen, rekening houdend met de gewijzigde status van de Stadsregio (vervallen plusstatus volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen).	Voor de verschillende onderwerpen op het thema wonen, namelijk woningbouwproductie, woonruimteverdeling en betaalbare voorraad, is afgesproken of dat op MRA-schaal of in de deelregio's wordt opgepakt. Samenwerking op A&M niveau wordt professioneel opgestart.

Financieel overzicht Woningen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2011 Volkshuisvesting				
Lasten en Baten product 2011 Volkshuisvesting				
<i>Lasten</i>				
820 Woningbouw en Woningexploitatie	92.178	52.383	39.883	45.374
822 Overige Volkshuisvesting	778.842	773.805	794.805	759.230
<i>Totaal Lasten</i>	871.021	826.188	834.688	804.604
<i>Baten</i>				
820 Woningbouw en Woningexploitatie	-338.459	-90.500	-83.000	-89.606
822 Overige Volkshuisvesting	-14.712	-4.350	-4.350	-16.244
823 Bouwvergunningen	-414.999	-645.000	-355.000	-296.388
<i>Totaal Baten</i>	-768.170	-739.850	-442.350	-402.237
Totaal Lasten en Baten product 2011 Volkshuisvesting	102.851	86.338	392.338	402.367
Totaal 2011 Volkshuisvesting	102.851	86.338	392.338	402.367

Toelichting financieel overzicht

Er zijn weinig grote bouwaanvragen ingediend in 2016, dit leidt tot lagere legesopbrengsten.

Deelproduct 201.2 Ruimtelijke Ordening			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Bestemmingsplannen	Actualiseren bestemmingsplannen.	Momenteel beschikt de gemeente over vijf actuele bestemmingsplannen. Dit betekent dat vrijwel het gehele grondgebied van de gemeente is bedekt met actuele bestemmingsplannen. Om deze plannen up to date te houden worden ze – door middel van een veegplan – regelmatig aangepast aan de actuele situatie. Voor De Ronde Hoep is een beheersverordening van kracht. Naar verwachting wordt eind 2015 de bestemmingsplanprocedure voor De Ronde Hoep herstart. Vaststelling kan dan in 2016 geschieden. Voor het gebied van De Nieuwe kern wordt een structuurvisie en daarna een bestemmingsplan opgesteld.	In 2016 zijn voor de kernen Duivendrecht en Ouderkerk aan de Amstel ‘veegplannen’ opgesteld. De actualisatie heeft met name betrekking op het regelen van het woninggroen. Daarnaast is een klein aantal omissies hersteld. In 2016 is de Beheersverordening voor de Ronde Hoep nog van kracht gebleven. Voor het opstellen van een bestemmingsplan is de gemeente afhankelijk van de plannen van het Waterschap. De verwachting is dat in 2017 gestart kan worden met de bestemmingsplanprocedure. Het opstellen van een bestemmingsplan voor de Nieuwe Kern is verder in de tijd gezet.
Calamiteitenberging De Ronde Hoep	Veiligheid van inwoners zoveel mogelijk waarborgen. Regelen van schadeloosstelling bij onderwaterzetting.	Opstellen van bestemmingsplan De Ronde Hoep. Overleggen over het inrichtingsplan en schaderegeling. Inwoners informeren over en betrekken bij de totstandkoming van plannen en regelingen.	Startnotitie voor het inrichtingsplan was in oktober 2016 gereed. De inwoners zijn op een inwonersavond geïnformeerd over deze startnotitie. Waternet schat in het inrichtingsplan in de zomer 2017 gereed te hebben.

Financieel overzicht Ruimtelijke Ordening

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2012 Ruimtelijke ordening				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
810 Bestemmingsplannen	222.551	124.050	420.630	289.384
<i>Totaal Lasten</i>	222.551	124.050	420.630	289.384
<i>Baten</i>				
810 Bestemmingsplannen	-68.274	0	-283.565	-496.228
<i>Totaal Baten</i>	-68.274	0	-283.565	-496.228
Totaal Lasten en Baten	154.277	124.050	137.065	-206.845
Totaal 2012 Ruimtelijke ordening	154.277	124.050	137.065	-206.845

Toelichting Financieel overzicht

De lagere lasten zijn enerzijds het saldo van lagere lasten voor de Milieueffectrapportage en bestemmingsplan Ronde Hoep en centrumplan Ouderkerk en anderzijds hogere lasten voor Ouderkerkerplas.

De hogere baten zijn het gevolg van de verkoop van het slibdepot ten behoeve van de verbreding van de A9.

Product 202 Wegen en Water

Deelproduct 202.1 Wegen

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Wegen	Zorgen voor duurzaam veilige wegen.	In 2015 is de basis gelegd voor de overgang van cyclisch naar dynamisch wegbeheer. Hierbij wordt over de gehele levenscyclus van het wegareaal bekeken wat de effecten zijn van de geplande investeringen, waardoor gecontroleerde en ingecalculeerde risico's genomen kunnen worden en het hoogste mogelijk maatschappelijke rendement wordt behaald. In 2016 wordt er verder invulling gegeven aan het dynamisch wegbeheer. In het kader van het groot onderhoud worden werkzaamheden uitge-	In 2016 is binnen Duo+ vervolg gegeven aan het dynamisch wegbeheer in de vorm van assetbeheer. Hiervoor is een assetbeheerder voor de wegen benoemd. Beleidsmatig is invulling gegeven aan de planning voor de implementatie van het assetbeheer en is de meerjarenplanning voor de integrale projecten tot en met 2025 door het college vastgesteld. Er is begonnen met het aanbesteden van het nieuwe beheersysteem, dit is de basis voor het uitvoeren van het assetbeheer. Het Project Randweg en Rozenburglaan is in 2016 volledig uitgevoerd en opgeleverd. Om prioriteit te kunnen geven aan het ver-

Deelproduct 202.1 Wegen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		voerd aan de rijweg van de Randweg en de Rozenburglaan, en het project Azaleastraat en omgeving.	vangen van de Verkeersregelinstallatie op de Randweg en Van der Madeweg is de start van het groot onderhoud in de Azaleastraat en omgeving doorgeschoven naar 2017.
Openbare verlichting	Zorgen voor een duurzame openbare verlichting, waarbij de balans tussen veiligheid, uitstraling kosten en energieverbruik zo goed mogelijk vorm wordt gegeven.	In 2016 wordt verder invulling gegeven aan het invoeren van de Ledverlichting. Dit gebeurt gelijktijdig met de uitvoering van de grote projecten. Daarnaast zal een deel van de hoofdroutes worden voorzien van Ledverlichting. Het beheerplan openbare verlichting wordt geactualiseerd waarbij afstemming plaatsvindt met de op te stellen beheerplannen voor het wegenonderhoud en groenonderhoud.	Bij het groot onderhoud aan de Van der Madeweg, Randweg/Rozenburglaan en Dorpsplein is de conventionele natriumverlichting vervangen voor Ledverlichting. Daarnaast is alle openbare verlichting in het Buitengebied vervangen voor Ledverlichting. In het kader van het wegbeheer is een planning gemaakt voor de integraal uit te voeren van groot onderhoud. Hierin is ook het groot onderhoud aan de openbare verlichting in de komende tien jaar meegenomen.
Parkeren	Er ontstaat voldoende parkeer-capaciteit voor de op Amstel Businesspark gevestigde bedrijven. Een eventueel verdringingseffect naar de woonkern Duivendrecht zal worden tegengegaan.	Sinds met ingang van 1 mei 2014 betaald parkeren is ingesteld op het Amstel Business Park, zijn er twee blauwe zones ingesteld, in de Kruidenbuurt en in het Centrum/Bloemenbuurt. Aan de daarin gevestigde inwoners/bedrijven zijn ontheffingen verleend. Door middel van onder meer parkeertellingen wordt gemonitord wat hiervan de gevolgen zijn voor de delen van Duivendrecht, waar nog geen blauwe zone is ingesteld.	Het effect van het invoeren van het betaald parkeren is in 2016 geëvalueerd. De doelstelling is ruimschoots behaald. Wel bleek er behoefte te zijn aan het invoeren van het zogenaamde bel-parkeren. Dit is met ingang van 1 december 2016 gerealiseerd. Nabij het winkelcentrum op het Dorpsplein heeft een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen plaatsgevonden. In het noordoostelijke deel van Duivendrecht heeft een uitbreiding van de blauwe zone plaats gevonden. Conform eerder vastgesteld beleid zijn aan de daarin gevestigde inwoners ontheffingen verleend.
Fietsnota	Implementatie fietsnota	De gemeente ziet het belang van de fiets als de meest milieuvriendelijke verkeersdeelnemer (samen met de voetganger) die op lokaal niveau aandacht verdient. In de fietsnota 'Wees verstandig, neem de fiets', die	De fietsnota 'Wees verstandig, neem de fiets', die betrekking heeft op de fietsinfrastructuur, is geëvalueerd en wordt gecontinueerd. Daarnaast is een Fietsstimuleringsplan opgesteld, om het gebruik van de fiets verder te stimuleren. Eind 2016 is met de uitvoering hiervan

Deelproduct 202.1 Wegen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>op 12 december 2013 is vastgesteld, wordt naar diverse onderwerpen gekeken, die met het fietsgebruik te maken hebben en die dat gebruik zo mogelijk kunnen bevorderen. De evaluatie van de fietsnota vindt (conform de collegeagenda) eind 2015 plaats. Hierbij wordt de actuele stand van zaken weergegeven van de implementatie van de in de fietsnota voorgestelde maatregelen en aanbevelingen.</p> <p>In het kader van de Vervoerregio is geparticipeerd in het opstellen van een Investeringsagenda Fiets, die op gemeentelijk niveau verder zal worden uitgewerkt</p>	<p>begonnen, op het gebied van de schoolthuisroutes.</p> <p>In het kader van de Investeringsagenda Fiets van de Vervoerregio is de fietsroute langs de Rozenburglaan en Randweg geheel opnieuw aangelegd. Langs de Spaklerweg is een nieuw deel van een tweezijdig fietspad tussen de Omval en het AMC aangelegd en de verkeersveiligheid op de kruising hiervan met de De Flinesstraat (ooit een black spot) is verbeterd.</p>
Verkeerseducatie	Door middel van verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding wordt het bevorderen van verkeersveilig gedrag nagestreefd.	De verkeerseducatie vindt plaats op de basisscholen. Voor de gedragsbeïnvloeding wordt thans aangesloten bij drie campagnes van de vervoerregio. Momenteel wordt gewerkt aan een herijking van het regionale verkeersveiligheidsbeleid met een grotere rol voor onderling samenwerkende gemeenten.	De verkeerseducatie is in 2016 uitgevoerd zoals gepland. Er is aangesloten bij de campagnes 'Wij gaan weer naar school', 'Fietsverlichting' en 'Aandacht op de weg'. Binnen het kader van de Stadsregio is de uitvoering van het regionaal verkeersveiligheidsbeleid geëvalueerd en met ingang van 2017 zal het nieuwe regionale verkeersveiligheidsbeleid worden uitgevoerd.
De Nieuwe Kern	Ontwikkeling van de verkeersstructuur van De Nieuwe Kern	In 2016 is een aantal verkeerskundige onderzoeken in het kader van De Nieuwe Kern uitgevoerd, waaronder onderzoek naar de parkeeropgave bij het uitplaatsen van de parkeerterreinen P-2, P-bus en P-Plus en naar de mogelijke ontsluiting van een nieuwe vestiging van Post NL.	Zie paragraaf grondbeleid en projecten

Deelproduct 202.1 Wegen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Amstelbrug	Vervanging van de Amstelbrug in de N-522	De vervanging van de provinciale Amstelbrug is na het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Noord-Holland en de gemeente Amstelveen in de uitvoeringsfase gekomen. Naast de voorbereiding van de technische uitvoering heeft de nadruk voor ons vooral gelegen op de goede bereikbaarheid van de ondernemers tijdens de vervangingswerkzaamheden. Dankzij een belangrijke scope-wijziging, waardoor de vervanging nu in twee fases wordt uitgevoerd, waarbij er aan de noordzijde eerst een nieuwe brug wordt aangelegd, is deze bereikbaarheid nu goed geborgd. De gemeentelijke financiële bijdrage is verschuldigd bij de aanbesteding in 2017.	Zie paragraaf grondbeleid en projecten Waar alle informatie rond ruimtelijke projecten wordt gepresenteerd.

Financieel overzicht Wegen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2021 Wegen				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
210 Verkeersmaatregelen te land	229.592	244.541	322.041	336.640
210 Wegen, Straten en Pleinen	1.414.527	2.075.993	2.688.248	2.506.125
214 Parkeren	372.953	142.021	167.021	221.755
<i>Totaal Lasten</i>	2.017.072	2.462.555	3.177.310	3.064.520
<i>Baten</i>				
210 Verkeersmaatregelen te land	-77	0	0	-375
210 Wegen, Straten en Pleinen	-104.615	-32.500	-30.000	-51.202
214 Parkeren	-686.188	-469.290	-685.290	-712.751
<i>Totaal Baten</i>	-790.880	-501.790	-715.290	-764.328
Totaal Lasten en Baten	1.226.192	1.960.765	2.462.020	2.300.191
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Onttrekking reserve infrastructurale werken	-153.267	-3.429	-483.221	-258.830
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-153.267	-3.429	-483.221	-258.830
Totaal Mutaties reserves	-153.267	-3.429	-483.221	-258.830
Totaal 2021 Wegen	1.072.925	1.957.336	1.978.799	2.041.361

Toelichting financieel overzicht Wegen, Straten en Pleinen

De lagere lasten zijn het saldo van:

- Het activeren van de reconstructiewerkzaamheden bij de Randweg/Rozenburglaan waar in de begroting rekening was gehouden met dekking ten laste van de reserve;
- Hogere lasten voor groot onderhoud Van der Madeweg;

- Hogere lasten voor parkeren als gevolg van kosten voor het uitbreiden van de blauwe zone, hogere kosten van handhaving en herstel van schade aan een betaalautomaat;
- Het activeren van de reconstructiewerkzaamheden bij de Randweg/Rozenburglaan leidt ook tot een lagere aanwending van de reserve wegen.

Deelproduct 202.2 Water			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Water	Onderhoud watergangen	<p>Het waterschap AGV is tot en met 2017 de bij het waterschap in beheer zijnde watergangen in de gemeente Ouder-Amstel aan het baggeren. Conform de Waterwet is de eigenaar van een oever verplicht om verspreidbare baggerspecie te ontvangen en, indien nodig, af te voeren. De gemeente heeft het slibdepot langs de Middenweg te Ouderkerk aan de Amstel aan Rijkswaterstaat SAA overgedragen, dat het in april 2015 in gebruik heeft genomen. Onderdeel van deze overdracht is dat, zo lang er geen definitieve vervangende oplossing is, het slib waarvoor de gemeente ontvangstplicht heeft, afgevoerd wordt naar andere bestaande depots. Rijkswaterstaat draagt de kosten die ontstaan als gevolg van de noodzakelijke tijdelijke afvoer van dat slib. Samen met Rijkswaterstaat wordt naar een nieuwe locatie voor het slibdepot gezocht.</p>	<p>Het waterschap AGV heeft er voor gekozen om in 2016 geen baggerwerkzaamheden uit te voeren en deze door te schuiven naar 2017. Ouder-Amstel heeft dus geen kosten hoeven maken voor de ontvangst van baggerspecie. Er is nog geen nieuwe locatie gevonden voor een slibdepot.</p>

Financieel overzicht Water

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2022 Water				
Lasten en Baten product 2022 Water				
<i>Lasten</i>				
240 onderhoud sloten, sierwater	30.122	63.540	63.540	20.191
<i>Totaal Lasten</i>	30.122	63.540	63.540	20.191
Totaal Lasten en Baten product 2022 Water	30.122	63.540	63.540	20.191
Totaal 2022 Water	30.122	63.540	63.540	20.191

Toelichting financieel overzicht

De lagere lasten zijn het gevolg van lagere uitgaven voor het afvoeren van baggerslib

Product 203 Milieu

Deelproduct 203.1 Fysiek Milieu

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Luchtkwaliteit	Het monitoren en zo mogelijk verbeteren van de lokale luchtkwaliteit.	Er wordt onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit op verscheidene plaatsen in de gemeente, het betreft hier een langlopend onderzoek. Dit wordt zoals gebruikelijk uitgevoerd door de GGD Amsterdam.	De GGD Amsterdam heeft in 2016 luchtmetingen verricht (NO2). De rapportage van die metingen is in maart 2017 beschikbaar gekomen.
Duurzaamheid	Ontwikkeling en uitvoering lokaal duurzaamheidsbeleid.	Er wordt een lokaal duurzaamheidsplan opgesteld waarin ook aandacht is voor verduurzamen van woningen en bedrijven. Hierbij wordt aangesloten op duurzaamheidsloket dat momenteel regionaal wordt ontwikkeld. De gemeente heeft besloten om deel te nemen aan het project 'zon op gemeentedak'. Dit betreft het aanbrengen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen in samenwerking met een aantal andere gemeen-	Het duurzaamheidsplan wordt in het eerste kwartaal 2017 in het besluitvormingsproces gebracht. Het Regionaal Energie/Duurzaamheidsloket is in november 2016 operationeel geworden. Voor het project 'zon op gemeentedak' heeft naast een dossieronderzoek ook een bouwkundig onderzoek plaatsgevonden om bij diverse gemeentelijke panden na te gaan wat de fysieke- en constructieve mogelijkheden zijn voor het plaatsen van de zonnepanelen. In het 1e kwartaal 2017 is gestart met het plaatsingsproces.

Deelproduct 203.1 Fysiek Milieu			
Aandachtvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		ten. Momenteel vindt er een haalbaarheidsanalyse plaats en is voor zover mogelijk ook subsidie aangevraagd. Er heeft een uitbreiding plaatsgevonden van het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's.	De gemeente onderzoekt doorlopend de mogelijkheden voor het plaatsen van nieuwe laadpalen voor elektrische auto's.

Financieel overzicht Milieu

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2031 Fysiek Milieu				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
723.01 Algemene Milieuzaken	614.624	486.449	524.115	485.816
723.03 Geluid en lucht	50.876	18.200	18.600	16.200
723.04 Ongediertebestrijding	3.932	15.000	5.000	1.694
723.05 Duurzaamheid en Energie	4.500	10.000	51.592	16.655
<i>Totaal Lasten</i>	673.932	529.649	599.307	520.365
<i>Baten</i>				
723.01 Algemene Milieuzaken	-11.791	-11.000	-11.000	-19.169
723.03 Geluid en lucht	-39.693	1.200	1.200	0
723.05 Duurzaamheid en Energie		0	-41.592	-34.570
<i>Totaal Baten</i>	-51.484	-9.800	-51.392	-53.739
Totaal Lasten en Baten	622.448	519.849	547.915	466.627
Totaal 2031 Fysiek Milieu	622.448	519.849	547.915	466.627

Toelichting financieel overzicht

De lagere lasten zijn het gevolg van de terugontvangen bijdrage van de inmiddels opgeheven milieuc commissie.

Deelproduct 203.2 Reiniging			
Aandachtvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Afvalinzameling	Adequate afvalinzameling.	In 2015 is het op 1 april 2014 ingevoerde afval-inzamelsysteem geëvalueerd. In de evaluatie is aandacht besteed aan de onderdelen milieu, service en kosten. Op basis van deze evaluatie worden onvolkomenheden in het inzamelsysteem aangepast.	De raad heeft gesproken over de landelijke doelstellingen VANG-HHA (Van Afval Naar Grondstof Huishoudelijk Afval). De inzameling van PMD (plastic en metalen verpakkingen en drankenkartons) is daarna opgestart. Er is een overeenkomst met AEB ondertekend, zodat in aanvulling daarop per eind 2017 ook de laatste PMD uit het restafval wordt gescheiden. In het buitengebied van Ouderkerk aan de Amstel is gestart met de alternerende inzameling van PMD en restafval in minicontainers.

Financieel overzicht reiniging

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2032 Reiniging				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
721.01 Huishoudelijk restafval	263.202	360.582	400.582	436.093
721.02 GPTK-inzameling	167.818	67.000	67.000	75.491
721.03 Ondergrondse Containers	139.376	141.068	116.068	103.238
721.04 Milieudepots	96.683	111.883	106.183	95.596
721.05 Algemene lasten reiniging	83.839	93.312	77.538	56.758
721.06 Afvalstoffenheffing	971.747	286.151	278.996	285.901
<i>Totaal Lasten</i>	1.722.664	1.059.996	1.046.367	1.053.077
<i>Baten</i>				
721.02 GPTK-inzameling	-185.345	-183.000	-158.000	-132.083
721.03 Ondergrondse Containers	-1.776	0	0	0
721.04 Milieudepots	-15.667	-23.500	-16.500	-14.119
721.05 Algemene lasten reiniging	0	-15.773	0	-54.709
725.01 Opbrengst afvalstoffenheffing	-1.100.770	-1.008.000	-1.042.145	-1.025.646
<i>Totaal Baten</i>	-1.303.559	-1.230.273	-1.216.645	-1.226.557
Totaal Lasten en Baten	419.105	-170.277	-170.278	-173.480
<i>Mutaties reserves</i>				
Onttrekking aan reserves				
Onttrekking egalisatie reserve afval	-578.000	0	0	0
Totaal Onttrekking aan reserves	-578.000	0	0	0
<i>Totaal Mutaties reserves</i>	-578.000	0	0	0
Totaal 2032 Reiniging	-158.895	-170.277	-170.278	-173.480

Deelproduct 203.3 Riolering			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Riolering	Uitvoering geven aan zorgplicht voor inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater, doelmatige verwerking van het ingezamelde hemelwater en voorkomen van structureel nadelige gevolgen door de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming.	Het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2011-2015 moet worden geactualiseerd. In verband met de ontwikkelingen van Duo+ wordt bekeken of het huidige GRP op eenvoudige wijze kan worden verlengd zodat de GRP's van de Duo+-gemeenten straks gezamenlijk kunnen worden opgesteld. In het kader van het groot onderhoud worden werkzaamheden uitgevoerd in het Dorpshart Duivendrecht en de Prinses Marijkelaan. Deze werkzaamheden worden gecombineerd met de werkzaamheden aan de wegen en plantsoenen.	In 2016 heeft de raad besloten dat voor het belasting jaar 2017 de aanslag wordt opgelegd aan de eigenaar van een onroerende zaak. Tot 31 december 2016 was dat nog de gebruiker van een onroerende zaak. Het GRP 2011-2015 is momenteel nog steeds operationeel in afwachting van het gezamenlijk in Duo+-verband opstellen van een nieuwe versie. De geplande werkzaamheden zijn conform planning uitgevoerd.

Financieel overzicht riolering

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2033 Riolering				
Lasten en Baten product 2033 Riolering				
<i>Lasten</i>				
722.01 Riolen	327.862	263.037	295.537	277.750
722.02 Pompen en gemalen	73.346	68.000	55.000	65.497
722.03 Overige kosten riolering	1.209.587	1.230.090	1.327.590	1.268.579
<i>Totaal Lasten</i>	1.610.795	1.561.127	1.678.127	1.611.825
<i>Baten</i>				
726.01 Opbrengst rioolrechten	-1.685.562	-1.645.000	-1.775.000	-1.702.590
<i>Totaal Baten</i>	-1.685.562	-1.645.000	-1.775.000	-1.702.590
Totaal Lasten en Baten product 2033 Riolering	-74.767	-83.873	-96.873	-90.764
Totaal 2033 Riolering	-74.767	-83.873	-96.873	-90.764

Toelichting financieel overzicht

De lagere opbrengst rioolrechten is het gevolg van afhandeling van bezwaarschriften en kwijtscheldingen uit 2015 en een hoger bedrag

aan bezwaarschriften en kwijtscheldingen in 2016 ten opzichte van begroot.

De lagere opbrengst leidt ook tot een lager storting in de voorziening riolering.

Deelproduct 203.4 Begraafplaatsen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Activiteiten	
Begraafplaats Karssenhof	Zorgen voor adequate grafrust voor inwoners die op onze gemeentelijke begraafplaats begraven willen worden, inclusief voldoende begraafplekken, waarbij de begraafplaats zoveel mogelijk kostendekkend is.	In 2015 is onderzocht op welke manier de begraafplaats beter kan renderen en/of aantrekkelijker kan worden. Hiervoor is in dat jaar een marktconsultatie gehouden over bijvoorbeeld privatisering. Aan de hand van de uitkomsten daarvan wordt besloten op welke wijze in 2016 wordt gewerkt aan een mogelijk meer rendabele begraafplaats.	Uit onderzoek is gebleken dat hier geen concrete resultaten zijn te behalen. Optimalisatie binnen Duo+ wordt nagestreefd.

Financieel overzicht Begraafplaatsen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2034 Begraafplaatsen				
Lasten en Baten product 2034 Begraafplaatsen				
<i>Lasten</i>				
724.01 Algemene begraafplaats Karssenhof	17.760	40.387	46.387	17.848
724.02 Opbaarhuisje	673	350	350	617
724.03 Onderhoud graven en beplanting	8.090	21.000	28.500	31.010
724.04 Maken graven en begraven	70.177	50.315	50.315	47.481
724.05 Algemene baten/lasten begraafplaats	173.153	161.844	161.844	163.213
<i>Totaal Lasten</i>	269.853	273.896	287.396	260.169
<i>Baten</i>				
732.01 Baten Algemene begraafplaats Karssenhof	-181.240	-197.500	-209.700	-174.391
<i>Totaal Baten</i>	-181.240	-197.500	-209.700	-174.391
Totaal Lasten en Baten product 2034 Begraafplaatsen	88.613	76.396	77.696	85.777
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Onttrekking reserves onderhoud gemeentelijke gebouwen	0	-16.000	-16.000	0
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	0	-16.000	-16.000	0
Totaal Mutaties reserves	0	-16.000	-16.000	0
Totaal 2034 Begraafplaatsen	88.613	60.396	61.696	85.777

Toelichting financieel overzicht

Doordat gepland onderhoud niet is uitgevoerd, is ook de daarmee samenhangende aanwending van de reserve niet verwerkt.

Kaderstellende documenten

Notitie Onderzoek Uitbreiding Begraafplaats Karssenhof

Product 204 Groen

Deelproduct 204.1 Groene sportvelden

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Groene Sportvelden	Kwaliteit sportvelden moet voldoen aan de minimale eisen van NOC*NSF en KNVB.	Onderhoud kunst- en natuurgrasvelden laten uitvoeren door derden (vereniging en specialisten).	Onderhoud kunst- en natuurgrasvelden is uitgevoerd door derden. Tevens is het handbalveld aan de Wethouder Koolhaasweg voorzien van een nieuw top laag. In het najaar ontstond naar aanleiding van een uitzending van het televisieprogramma Zembla landelijke commotie over de gezondheidsrisico's van rubbergranulaatkorrels waarmee veel kunstgrasvelden in Nederland zijn ingestrooid. Ook in Ouder-Amstel hebben we twee van zulke velden. In overleg met de besturen van de voetbalverenigingen hebben we ons geconformeerd aan de berichtgeving van KNVB, RIVM, Vereniging Sport en Gemeenten en GGD. Vlak voor de kerst concludeerde het RIVM op basis van door de minister gevraagd extra onderzoek, dat spelen op dit kunstgras veilig is.

Financieel overzicht Sportvelden

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2041 Groene Sportvelden				
Lasten en Baten product 2041 Groene Sportvelden				
<i>Lasten</i>				
531.01 Sportterrein Wethouder Koolhaasweg	112.957	144.131	155.631	155.998
531.02 Sportterrein De Hoop	55.026	53.295	53.295	53.424
<i>Totaal Lasten</i>	167.983	197.426	208.926	209.422
<i>Baten</i>				
531.01 Sportterrein Wethouder Koolhaasweg	-24.328	-41.302	-41.302	-37.804
531.02 Sportterrein De Hoop	-13.195	-12.511	-12.511	-13.591
<i>Totaal Baten</i>	-37.524	-53.813	-53.813	-51.394
Totaal Lasten en Baten product 2041 Groene Sportvelden	130.460	143.613	155.113	158.028
Totaal 2041 Groene Sportvelden	130.460	143.613	155.113	158.028

Deelproduct 204.2 Openbaar Groen

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Openbaar groen	Het onderhoudsniveau van het openbaar groen heeft overal de basiskwaliteit.	In 2015 wordt het achterstallig onderhoud aan bomen aangepakt en zal de laatste woninggroenwijk (Bloemen-/Bomenbuurt) heringericht worden. Daarnaast wordt onderzocht waar en op welke wijze er structurele bezuinigingsmogelijkheden zijn met betrekking tot de (integrale) basiskwaliteit.	In 2016 is er een grote snoeiactie uitgevoerd om het achterstallige onderhoud aan bomen aan te pakken.
	De scheiding tussen privaat en openbaar groen is duidelijk zichtbaar.	Eind 2014/begin 2015 start de uitgifte van woninggroen in de Bloemen-/Bomenbuurt. In de loop van 2015 worden vervolgens de laatste reststukjes, verspreid over de gemeente, uitgegeven.	2016 is hoofdzakelijk gebruikt om het de laatste stukjes woninggroen uit te geven en de nog openstaande dossiers af te ronden.

Deelproduct 204.2 Openbaar Groen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
	Groen- en Bomenbeleid.	In navolging op de nieuwe bomenvordering en monumentale bomenlijst wordt er beleid ontwikkeld met betrekking tot groen en bomen in onze gemeente. Het beheer is reeds vastgelegd in het IBOR.	Met de voorbereiding van nieuw beleid is in 2016 een aanvang genomen. De verwachting is dat het nieuwe beleid in 2017 ter vaststelling wordt aangeboden.

Financieel overzicht openbaar groen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2042 Openbaar groen				
Lasten en Baten product 2042 Openbaar groen				
<i>Lasten</i>				
560.01 Plantsoenen	645.559	669.982	719.982	947.221
<i>Totaal Lasten</i>	645.559	669.982	719.982	947.221
<i>Baten</i>				
560.01 Plantsoenen	-321.942	-104.069	-104.069	-115.643
<i>Totaal Baten</i>	-321.942	-104.069	-104.069	-115.643
Totaal Lasten en Baten product 2042 Openbaar groen	323.617	565.913	615.913	831.578
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Reserves beginbalans		0	0	-147.406
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>		0	0	-147.406
Totaal Mutaties reserves		0	0	-147.406
Totaal 2042 Openbaar groen	323.617	565.913	615.913	684.172

Toelichting financieel overzicht

In de jaarrekening 2015 is het saldo van het onderhanden werk Adoptiegroen omgevormd tot een reserve. De lasten en baten voor dit

project en de daarmee samenhangende aanwending van de reserve zijn in de begroting 2016 niet verwerkt.

Product 205 Lokale economie

Deelproduct 205.1 Lokale activiteiten

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Revitalisering bedrijventerreinen	Het realiseren en behouden van functioneel, economisch en kwalitatief verantwoorde bedrijventerreinen.	Het onderzoek naar de functionaliteit van en economische situatie op bedrijventerrein Amstel Business Park (ABP) is eind 2014 gereed. In 2015 krijgt dat een vervolg door het aanpakken van de voorgedragen verbeterpunten en het opstellen van een concrete (ruimtelijke) toekomstvisie. Aanpakken knelpunten uit knelpuntennotitie ABP. Onderzoek parkmanagement ABP. Gebruikmaken van beeldkwaliteitsregeling. Onderzoek versterking duurzaamheid bedrijventerreinen.	Samen met de ondernemers is gewerkt aan een concept voor de ruimtelijk economische visie. Daarnaast is onderzoek gedaan naar de geluidbelasting op de woonboten op het ABP. Omdat de uitkomsten van dat onderzoek bepalend zijn voor een aantal punten in de ruimtelijk economische visie, is de visie nog niet vastgesteld.
Detailhandel	Winkelkernen versterken	Het bestaande beleid wordt voortgezet. Onderzoek op verzoek winkeliers naar middelen om winkelkernen te versterken.	Na vaststelling van de BIZ Verordening is in 2016 voor het eerst uitvoering gegeven aan de regeling in het dorpscentrum van Ouderkerk aan de Amstel.
Benutten regionaal economische netwerken	Gebruik maken van de middelen en maatregelen die regionaal voor Ouder-Amstel toegankelijk zijn.	Er wordt capaciteit ingezet om regionale netwerken en middelen te kunnen benutten.	In de deelregio Amstelland Meerlanden is een economische agenda opgesteld. Dit is de basis voor de versterking van de samenwerking op regionale schaal.

Financieel overzicht Lokale Activiteiten

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2051 Lokale Activiteiten				
Lasten en Baten product 2051 Lokale Activiteiten				
<i>Lasten</i>				
310.01 Straatmarkten	3.956	8.275	8.275	7.446
310.02 Algemene lasten economische zaken	105.418	87.650	91.850	97.072
310.03 bedrijven-investeringszone		0	35.000	33.300
330.01 Algemene lasten nutsbedrijven	30.882	20.314	20.314	20.314
341.01 Kadaverophaaldienst	8.417	2.525	2.525	1.555
<i>Totaal Lasten</i>	148.673	118.764	157.964	159.687
<i>Baten</i>				
310.01 Straatmarkten	-5.013	-10.500	-10.500	-6.500
310.02 Algemene lasten economische zaken	-27.354	0	0	-42.352
310.03 bedrijven-investeringszone		0	-35.000	-34.500
<i>Totaal Baten</i>	-32.367	-10.500	-45.500	-83.352
Totaal Lasten en Baten Lokale Activiteiten	116.306	108.264	112.464	76.335
Totaal 2051 Lokale Activiteiten	116.306	108.264	112.464	76.335

Toelichting financieel overzicht

De hogere baten zijn het gevolg van subsidies voor enkele projecten.

Deelproduct 205.2 Projecten

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en projecten

Financieel overzicht Projecten

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2052 Projecten				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
810.03 Amstelscheg	25.228	0	0	0
821.01 Dorpshart Duivendrecht	842.197	300.000	1.103.155	898.151
821.02 Centrumplan Ouderkerk aan de Amstel		0	0	30.374
821.02 Uitvoering projecten	180.003	158.977	158.977	546.172
821.03 Deelplan Zonnehof		0	0	86.181
830.01 Ouderkerk Zuid		0	0	105.610
830.03 De Nieuwe Kern		0	110.000	252.372
<i>Totaal Lasten</i>	1.047.428	458.977	1.372.132	1.918.861
<i>Baten</i>				
821.01 Dorpshart Duivendrecht	-109.529	0	0	0
821.02 Centrumplan Ouderkerk aan de Amstel		0	0	-61.419
821.03 Deelplan Zonnehof		0	0	-86.181
830.01 Ouderkerk Zuid	-1.200.000	-500.000	-500.000	-105.610
830.03 De Nieuwe Kern		0	-110.000	-252.372
<i>Totaal Baten</i>	-1.309.529	-500.000	-610.000	-505.582
Totaal Lasten en Baten	-262.101	-41.023	762.132	1.413.279
Mutaties reserves				
<i>Toevoeging aan reserves</i>				
Stort.res. Dorpshart	1.837.093	500.000	500.000	0
<i>Totaal Toevoeging aan reserves</i>	1.837.093	500.000	500.000	0
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Dorpshart Duivendrecht	-842.197	-300.000	-1.103.155	-898.127
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-842.197	-300.000	-1.103.155	-898.127
Totaal Mutaties reserves	994.896	200.000	-603.155	-898.127
Totaal 2052 Projecten	732.795	158.977	158.977	515.152

Toelichting financieel overzicht

De verschillen zijn het gevolg van een groot aantal mutaties in de verschillende projecten. Voor de voortgang van de afzonderlijke projecten wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en projecten.

In de begroting was rekening gehouden met een winstneming van Ouderkerk-Zuid en een gelijke storting in de reserve Dorpshart. Beide mutaties zijn in 2016 niet verwerkt in afwachting van de actualisatie van het project.

Deelproduct 205.3 Toerisme			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Toerisme	Ouder-Amstel profileren voor recreatie en toerisme	Geen bijzondere nieuwe activiteiten	In 2016 is een aantal toeristische informatiepunten (TIP) geopend. Ook is gewerkt aan een toeristische slogan: "Let the river take you there" (Nederlandse slogan: "Laat je meevoeren"), waarmee geprobeerd wordt om toeristen te interesseren een bezoek te brengen aan Ouderkerk aan de Amstel. In samenwerking met het Platform Toerisme is gewerkt aan een toeristische kaart, die voorzien is van de genoemde slogans. Deze kaart verschijnt in 2017 en zal in veel Amsterdamse hotels beschikbaar komen.
Toeristisch-recreatieve potentie	Het uitbouwen en beter benutten van de toeristische en recreatieve potentie van de gemeente	Contacten met regionale netwerken worden aangehaald.	Ouder-Amstel participeert in het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien'. Dit project heeft als doel om toeristen uit Amsterdam over de regio te spreiden. In verband met deze spreiding zijn er twee subsidies verstrekt voor pilots van initiatiefnemers die een verbinding tussen Amsterdam en Ouder-Amstel tot stand brengen voor toeristen. Dit betreft een pilot met een bootverbinding en de totstandkoming van de busverbinding 'Greenline'.
Evenementenbeleid Ouderkerkerplas			In 2016 is een nieuw evenementenbeleid opgesteld, dat door de raad in februari 2017 is vastgesteld. Bij de totstandkoming van dit beleid waren inwoners en belanghebbenden nauw betrokken.

Financieel overzicht Toerisme

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
2053 Toerisme				
Lasten en Baten product 2053 Toerisme				
<i>Lasten</i>				
560.02 Groengebied Amstelland	66.324	56.200	56.200	54.087
560.04 Bevordering toerisme	11.599	9.500	9.500	9.189
560.08 Sail Amsterdam	13.160	0	0	193
<i>Totaal Lasten</i>	91.084	65.700	65.700	63.469
Totaal Lasten en Baten product 2053 Toerisme	91.084	65.700	65.700	63.469
Totaal 2053 Toerisme	91.084	65.700	65.700	63.469

Totaal financieel overzicht programma 2 Ruimte

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
Programma 2				
Lasten				
2011 Volkshuisvesting	871.021	826.188	834.688	804.604
2012 Ruimtelijke ordening	222.551	124.050	420.630	289.384
2021 Wegen	2.017.072	2.462.555	3.177.310	3.064.520
2022 Water	30.122	63.540	63.540	20.191
2031 Fysiek Milieu	673.932	529.649	599.307	520.365
2032 Reiniging	1.722.664	1.059.996	1.046.367	1.053.077
2033 Riolering	1.610.795	1.561.127	1.678.127	1.611.825
2034 Begraafplaatsen	269.853	273.896	287.396	260.169
2041 Groene Sportvelden	167.983	197.426	208.926	209.422
2042 Openbaar groen	645.559	669.982	719.982	947.221
2051 Lokale Activiteiten	148.673	118.764	157.964	159.687
2052 Projecten	1.047.428	458.977	1.372.132	1.918.861
2053 Toerisme	91.084	65.700	65.700	63.469
Totaal Lasten	9.518.735	8.411.850	10.632.069	10.922.794

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
Baten				
2011 Volkshuisvesting	-768.170	-739.850	-442.350	-402.237
2012 Ruimtelijke ordening	-68.274	0	-283.565	-496.228
2021 Wegen	-790.880	-501.790	-715.290	-764.328
2031 Fysiek Milieu	-51.484	-9.800	-51.392	-53.739
2032 Reiniging	-1.303.559	-1.230.273	-1.216.645	-1.226.557
2033 Riolering	-1.685.562	-1.645.000	-1.775.000	-1.702.590
2034 Begraafplaatsen	-181.240	-197.500	-209.700	-174.391
2041 Groene Sportvelden	-37.524	-53.813	-53.813	-51.394
2042 Openbaar groen	-321.942	-104.069	-104.069	-115.643
2051 Lokale Activiteiten	-32.367	-10.500	-45.500	-83.352
2052 Projecten	-1.309.529	-500.000	-610.000	-505.582
Totaal Baten	-6.550.530	-4.992.595	-5.507.324	-5.576.042
Toevoeging aan reserves				
Mutaties reserves	1.837.093	500.000	500.000	0
Totaal Toevoeging aan reserves	1.837.093	500.000	500.000	0
Onttrekking aan reserves				
Mutaties reserves	-1.573.463	-319.429	-1.602.376	-1.304.364
Totaal Onttrekking aan reserves	-1.573.463	-319.429	-1.602.376	-1.304.364
Totaal Programma 2	3.231.835	3.599.826	4.022.369	4.042.388

Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Dit programma bestaat uit Burgerzaken, Bestuursorganen, Veiligheid en handhaving, Financiën, Gemeentelijke belastingen en algemene uitkering.

Doelstelling

- Verzorgen van goede tweezijdige communicatiestromen tussen burgers, bedrijven, organisaties en de gemeente
- Actief betrekken van burgers bij beleid
- Goede en bereikbare dienstverlening

Product 301 Burgerzaken

Deelproduct 301.1 Bevolkingszaken

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Dienstverlening	Een zo toegankelijk mogelijke en kwalitatief goede dienstverlening, waarbij het doel is om snel en begrijpelijk het juiste antwoord te geven via verschillende kanalen.	In Duo+-verband zijn en worden projecten en activiteiten opgepakt om de dienstverlening verder door te ontwikkelen.	De kanalen telefonie en de website zijn volledig vernieuwd. Gedurende 2016 is de dienstverlening binnen Duo+ voortgezet. De doorontwikkeling van de dienstverleningskanalen is een continu-proces.
	Waarstaatjegemeente.nl <i>Burgerrollen</i>	In het laatste kwartaal van 2016 wordt weer deelgenomen aan de tweejaarlijkse burgerpeiling van 'waarstaatjegemeente.nl' Burgerrollen. De resultaten hiervan volgen in het eerste kwartaal van 2017.	In 2016 is niet deelgenomen aan de burgerpeiling van <i>waarstaatjegemeente.nl</i> . Mogelijk wordt dit in 2017 alsnog gedaan.
Digitale dienstverlening	Optimalisering digitale dienstverlening, waardoor steeds meer producten digitaal kunnen worden afgenomen en informatie op maat kan worden verkregen.	Verdere optimalisering en uitbreiding van de digitale dienstverlening waaronder ook het digitale loket. Wordt in Duo+ verband verder uitgewerkt.	In 2016 is een volledig nieuwe website voor de gemeente Ouder-Amstel gelanceerd. Met deze website is het mogelijk voor inwoners steeds meer zelf te regelen. De doorontwikkeling van de website is een doorgaand proces.
Basisregistratie personen (BRP)	Voorbereidingen treffen om aan te sluiten op de landelijke voorziening Basisregistratie Personen (BRP).	De aansluiting, aanvankelijk gepland voor oktober 2015, is uitgesteld. Eventuele voorbereidingen worden in Duo+-verband opgepakt. De aanbesteding staat gepland in 2016 en de insteek is om per 01-01-2017 te implementeren.	De (landelijke) planning voor de 'Operatie BRP' is vertraagd. Aansluiting is tot nader bericht van het Ministerie van BZK niet aan de orde.

Deelproduct 301.1 Bevolkingszaken			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Verkiezingen	Organisatie verkiezingen volgens de daarvoor geldende regels, en dienstverlenend voor zowel inwoners als voor onze stembureauleden.	Er zijn in 2016 geen verkiezingen	Op 6 april 2016 heeft het referendum over het associatieverdrag tussen de EU en Oekraïne plaatsgevonden.
GEO/Beheer data	Overzichtelijke raadpleegomgeving met actuele en nauwkeurig gegevens.	De Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT) zal uiterlijk op 1 januari 2016 aansluiten op de Landelijke Voorziening. Dit project wordt gezamenlijk uitgevoerd door de uitvoeringsorganisatie Duo+.	Dit is in 2016 gerealiseerd.

Bezwaarschriften 2016

	Ruimte	Sociale Zaken	Verkeer	Overig	Totaal 2016	In % 2016	Totaal 2015	In % 2015
Aantal bezwaren	10	26	3	24	63	100%	99	100%
Gegronnd	6	4	1	5	16	25%	10	10%
Ongegrond	2	14	1	11	28	45%	39	40%
Niet Ontvankelijk	1	1	0	1	3	5%	28	28%
Ingetrokken	1	7	1	7	16	22%	22	22%

Overzicht behandelingstijd bezwaarschriften 2012 – 2016

	2016	2015	2014	2013	2012
Bruto	18,4	17,8	14,9	14,4	12,9
Netto	17,5	15,0	13,4	12,9	11,4

Financieel overzicht Bevolkingszaken

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
3011 Bevolkingszaken				
Lasten en Baten product 3011 Bevolkingszaken				
<i>Lasten</i>				
003 Bevolkingszaken	915.423	851.875	857.875	833.278
004 Bevolkingszaken Opbrengst	117.321	110.545	113.545	112.660
<i>Totaal Lasten</i>	1.032.744	962.420	971.420	945.939
<i>Baten</i>				
003 Bevolkingszaken	-8.270	0	0	-350
004 Bevolkingszaken Opbrengst	-313.480	-301.075	-304.975	-302.702
<i>Totaal Baten</i>	-321.750	-301.075	-304.975	-303.052
Totaal Lasten en Baten	710.994	661.345	666.445	642.887
Totaal 3011 Bevolkingszaken	710.994	661.345	666.445	642.887

Kaderstellende documenten

- Dienstverleningsvisie 2010-2015;
- Rapport 'Waarstaatjegemeente.nl Burgerrollen' Najaar 2010 en 2012.

Product 302 Bestuursorganen

Deelproduct 302.1 Gemeenteraad en College

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Ondersteuning van de gemeenteraad	Proactief ondersteunen van de raad bij de uitoefening van de kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende functie.	Voor de controle van de jaarrekening 2015 en verder dient een nieuw accountantscontract te worden afgesloten. In het kader van de samenwerking Duo+ is regelmatig onderling overleg tussen de drie griffies. Bezien wordt welke verdere rol de klankbordgroep vanuit de raden kan vervullen en op welke wijze de raden betrokken blijven.	Voor de jaarrekening 2015 is het contract met EY verlengd, wat geleid heeft tot een lange procedure inclusief discussie over de rekening. Het proces van zoeken van ene nieuwe accountant is opgestart en heeft geresulteerd in het aanwijzen van Verstegen Accountants voor deze jaarrekening. De klankbordgroep van Duo+-raadsleden heeft zich middels motie in de drie gemeenteraden omgevormd tot raadsledenplatform, dat de relatie van de drie raden met de Duo+-

Deelproduct 302.1 Gemeenteraad en College			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		<p>Bekeken zal worden hoe de digitale vergaderomgeving van de gemeenteraad kan worden vormgegeven in het kader van de samenwerking Duo+ op ICT gebied.</p> <p>In overleg met de fractievoorzitters worden afspraken gemaakt over scholing van de gemeenteraad. Gedacht wordt aan vergadertraining, gecombineerd met een reflectie van de huidige vergaderpraktijk.</p>	<p>organisatie monitort en bewaakt.</p>
<p>Uitvoering geven aan wet revitalisering generiek toezicht (wet rgt).</p>	<p>Voldoen aan de wet revitalisering generiek toezicht. Hiermee wordt voorzien in een vereenvoudiging van het stelsel van interbestuurlijk toezicht.</p>	<p>King heeft het instrument 'toezicht-informatie' ontwikkeld dat de basis vormt voor horizontale verantwoording (waarstaatjegemeente.nl). Via deze website wordt informatie aan de hand van kernindicatoren geleverd. Deze informatie ondersteunt de gemeenteraad in het uitvoeren van haar toezichthoudende taak.</p> <p>In de jaarrekening 2014 wordt voor het eerst, als pilot, gebruik gemaakt van de rapportage van de website waarstaatjegemeente.nl om op dit punt te verantwoorden.</p>	<p>Bij behandeling van de jaarrekening 2015 zijn ook de gegevens uit Waarstaatjegemeente.nl aangeleverd, voorzien van waar nodig een toelichting. Deze gegevens hadden nog niet de diepgang dat een goed debat kon plaats vinden, mede omdat er nog weinig benchmark-gegevens waren.</p>

Deelproduct 302.1 Gemeenteraad en College			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Communicatiebeleid	Verbetering (interactieve) communicatie tussen burgers en gemeente.	Er wordt gewerkt aan intensivering van de interactie met de inwoners. Het communicatiebeleid wordt nader uitgewerkt met extra aandacht voor actieve inbreng van de inwoners, zowel richting de gemeente als onderling. Hiertoe wordt de 'Proeftuin Participatie' opgezet.	Communicatie wordt ingezet om de intenties, ambities en beleidskeuzes van de gemeente te realiseren en uit te dragen. Het doel van communicatiebeleid is het geven van een kader waarmee communicatie gestructureerd en geregistreerd kan worden. In 2016 is de looptijd van het communicatiebeleidsplan 2012-2016 verstreken en daarom is gekeken wat er nodig is om het beleid te herijken. Evaluatie van het uitvoeringsplan leidt in 2017 tot een nieuw uitvoeringsplan.

Kaderstellende documenten

- Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad Ouder-Amstel 2012
- Verordening op de Rekenkamer gemeente Ouder-Amstel 2011
- Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2010
- Visie 2020 en Heroriëntatiekader 2013
- Communicatiebeleidsplan 2012-2016
- Uitvoeringsplan Communicatie 2012-2016

Financieel overzicht Raad en College

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
3021 Gemeenteraad en College				
Lasten en Baten product 3021				
<i>Lasten</i>				
001 Bestuursorganen	731.091	571.855	613.855	583.719
002 Bestuursondersteuning College B&W	723.512	661.950	709.450	702.334
005 Bestuurlijke Samenwerking	48.953	50.725	50.725	43.058
006 Bestuursondersteuning Raad en Rekenkamer	185.729	183.667	204.667	235.480
<i>Totaal Lasten</i>	1.689.285	1.468.197	1.578.697	1.564.591
<i>Baten</i>				
001 Bestuursorganen	-7.602	0	0	-8.059
<i>Totaal Baten</i>	-7.602	0	0	-8.059
Totaal Lasten en Baten	1.681.683	1.468.197	1.578.697	1.556.532
Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Onttrekking reserves uitvoering collegeprogramma	-7.500	0	-20.000	-12.787
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-7.500	0	-20.000	-12.787
Totaal Mutaties reserves	-7.500	0	-20.000	-12.787
Totaal 3021 Gemeenteraad en College	1.674.183	1.468.197	1.558.697	1.543.745

Product 303 Veiligheid en Handhaving

Deelproduct 303.1 Brandweer

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Brandweer	Bieden van lokale brandweertzorg, die in kwalitatieve en kwantitatieve zin en tegen acceptabele kosten voldoet aan de minimaal vereiste norm voor basisbrandweertzorg.	2016 staat vooral in het teken van verdere uitrol van Brandveilig Leven. Doel is om het brandveiligheidsbewustzijn van inwoners in de regio te verhogen ende eigen verantwoordelijkheid te vergroten. Onder deze noemer worden door de regionale brandweer diverse preventieactiviteiten ontplooid in nauwe samenwerking met woningcorporaties en andere maatschappelijke organisaties. Brandveilig Leven heeft een prominente plaats binnen het project Samen Veilig.	<p>In juni 2016 heeft de raad besloten over te gaan tot de bouw van een satellietkazerne in Ouderkerk aan de Amstel. Daarna is de brandweer gestart met het maken van een voorlopig ontwerp, dat in december 2016 aan de gemeente is voorgelegd. De voorbereidingen en bouw worden in 2017 verder ter hand genomen.</p> <p>Eind 2016 is het preventieproject Ronde Hoep hervat. Tijdens de woningbezoeken hebben de inwoners adviezen en tips gekregen over de brandveiligheid in huis. Ook hebben de brandweeradviseurs rookmelders opgehangen. Het project is inmiddels volledig afgerond.</p> <p>In het kader van Brand Veilig Leven is een top 16-lijst van meest kwetsbare objecten opgesteld, zoals gebouwen met veel bezoekers, schoolgebouwen, peuter speelzalen, seniorencomplexen en Endemol. Er is een begin gemaakt met de aanpak om de situatie bij deze instellingen waar nodig te verbeteren.</p>
Crisisbeheersing	Een crisisbeheersingsorganisatie, regionaal en lokaal, die de gevolgen van een crisis, ramp of andere grootschalige calamiteit voor de inwoners van Ouder-Amstel zo goed mogelijk kan opvangen.	Het project Samen Veilig wordt verder voortgezet om de zelfredzaamheid van inwoners bij rampen of calamiteiten te vergroten.	In 2016 is het project Samen Veilig verder uitgebouwd. Binnen de lokale crisisbeheersingsorganisatie hebben de betrokken functionarissen voldaan aan de regionale oefenvereisten.

Financieel overzicht Brandweer

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
3031 Brandweer				
Lasten en Baten product 3031 Brandweer				
<i>Lasten</i>				
120.01 Brandweerkazerne Ouderkerk	38.111	7.801	8.801	84.141
120.02 Brandweerkazerne Duivendrecht	20.015	0	1.500	-7.253
120.03 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstel	660.585	696.587	586.587	591.894
120.04 Rampenbestrijding	172.081	152.664	149.264	140.062
120.05 Brandpreventie	106.186	81.015	81.015	81.061
120.06 Brandblusvoorzieningen	29.483	29.500	29.500	29.618
<i>Totaal Lasten</i>	1.026.462	967.567	856.667	919.524
Totaal Lasten en Baten product 3031 Brandweer	1.026.462	967.567	856.667	919.524
Totaal 3031 Brandweer	1.026.462	967.567	856.667	919.524

Toelichting financieel overzicht

In de periode 2013-2015 zijn kosten gemaakt voor de nieuw te bouwen kazerne. Als gevolg van de besluitvorming in de vergadering van de raad op 16 juni wordt het oorspronkelijke plan niet uitgevoerd en kunnen deze kosten niet meer geactiveerd worden. Deze kosten worden in 2016 ten laste van het resultaat gebracht.

Kaderstellende documenten

- De veiligheidsindex Ouder-Amstel
- De Politiewet
- Wettelijke eisen en regelgeving
- Operationeel dekkingsplan regionale brandweer
- Notitie regionale brandweer over brandveilig leven en brandveiligheid
- Strategisch huisvestingsplan Brandweer Amsterdam-Amstelland
- Besluit Veiligheidsbestuur over herstructurering gemeentelijke processen crisisbeheersing

Deelproduct 303.2 Openbare Orde			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Integrale veiligheid en openbare orde	Bevorderen van de objectieve en subjectieve veiligheid van inwoners, organisaties en bedrijven in Ouder-Amstel door middel van intensieve samenwerking tussen de bij het veiligheidsbeleid betrokken partijen. Handhaving van de openbare orde.	Begin 2015 wordt een beleidsplan integrale veiligheid voor de periode 2015-2018 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. De inwoners, organisaties en bedrijven worden gevraagd om inbreng te leveren. Daarnaast wordt in het kader van het integraal veiligheidsbeleid jaarlijks een werkplan opgesteld om inwoners te betrekken bij buurtpreventie, veiligheid in de openbare ruimte en sociale veiligheid.	In 2016 is uitvoering gegeven aan het werkprogramma integraal veiligheidsbeleid. Op alle daarin genoemde terreinen: veiligheid in de woonomgeving en werkomgeving, jeugd en veiligheid, brandveiligheid, crisisbeheersing, zelfredzaamheid, radicalisering en ondermijnende criminaliteit, zijn met onze partners maatregelen genomen en inspanningen gepleegd om de veiligheid in onze gemeente nog verder te verbeteren.
Handhaving	Het afdwingen van naleving van regelgeving. Hier gaat tevens een preventieve werking van uit.	Aan de hand van een geactualiseerd handhavingsplan wordt gezorgd voor concretisering van het handhavingsbeleid op het gebied van APV, drank- en horecawet, hondenbeleid, parkeerbeleid en de Wabo. Handhaving wordt meer in eigen hand genomen en uitgevoerd door eigen (nieuw) personeel. Contracten met partijen die tot nu toe deze dienst(en) leverden, zullen worden herzien dan wel worden beëindigd. Een en ander gebeurt in overleg met de Duo+ gemeenten en wordt voor zo ver mogelijk op elkaar afgestemd.	Naast de dagelijkse parkeercontroles zijn in verband met de overdracht naar de Omgevingsdienst de veehouderijen gecontroleerd, zodat er een actuele lijst kon worden overgedragen. Daarnaast hebben verschillende integrale controles plaatsgevonden op drank en horeca, brandveiligheid en milieu. In 2016 is veel aandacht besteed aan het evenement 'Buiten Westen' dat diende als pilot voor het op te stellen evenementenbeleid. In het vierde kwartaal van 2016 is de Algemene Plaatselijke Verordening vastgesteld waarin, met meedenken van inwoners, minder regels zijn opgenomen.

Afhandeling Halt

Hieronder een overzicht van de gerealiseerde Halt-straffen inzichtelijk gemaakt per verwijzer, delict, geslacht en leeftijd. Hierbij is ook inzichtelijk gemaakt hoe de afdoening zich verhoudt tot voorgaande jaren.

Gerealiseerde Halt-straffen

Verwijzer	2012	2013	2014	2015	2016
politie van buiten de woonplaats	4	6	5	4	2
leerplichtambtenaar	-	2	2	3	1
anders	2	1	1	-	1
politie van de woonplaats	3	-	-	-	-
Totaal	9	9	8	7	4

Leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016
13	3	-	1	1	-
14	1	3	2	2	1
15	2	2	-	-	1
16	3	3	3	1	1
17	-	1	2	2	1
>= 18	-	-	-	1	-
Totaal	9	9	8	7	4

Delict categorie	2012	2013	2014	2015	2016
Vermogensdelicten	6	3	4	*3	2
Schoolverzuim	-	2	2	3	1
Overig	3	2	1	-	1
Vernieling	-	1	-	-	-
Baldadigheid	-	1	-	-	-
Openbare orde	-	-	1	-	-
Vuurwerkovertreden	-	-	-	*1	-
Totaal	9	9	8	7	4

*: Een vermogensdelict is ook diefstal

*: Betreft de zaak rondom het brugwachtershuisje

Geslacht	2012	2013	2014	2015	2016
Man	6	7	6	4	2
Vrouw	3	2	2	3	2
Totaal	9	9	8	7	4

Eindresultaat aanmeldingen Ouder-Amstel

Resultaat	2015	2016
Opgelost	9 (90%)	-
Aantal aanmeldingen	16	-
Ongeschikt/Doorverwezen*	2	1
Totaal geschikte zaken	14	1
Nog in behandeling	4	2
Totaal afgehandeld in verslagjaar	10	-
Geen oplossing, 1 ^e of 2 ^e buur weigert	1	-

* Ongeschikt/doorverwezen, zoals situaties waarbij bij zware verslaving, ernstige psychisch stoornissen of geweld een rol speelt.

Financieel overzicht Openbare orde

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
303.2 Openbare orde				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
140.01 Veiligheidsprojecten	14.601	18.000	18.000	14.816
140.02 Toezicht naleving algemene plaatselijke verordening	0	139.793	139.793	139.793
140.03 overige uitgaven openbare orde en veiligheid	306.443	134.242	136.242	136.058
140.04 Wet op de lijkbezorging	1.006	500	1.000	3.361
<i>Totaal Lasten</i>	322.049	292.535	295.035	294.028
Totaal Lasten en Baten	322.049	292.535	295.035	294.028
Totaal 303.2 Openbare orde	322.049	292.535	295.035	294.028

Product 304 Financiën

Deelproduct 304.1 Algemeen

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Het ter beschikking hebben van voldoende financieringsmiddelen	Beperking rente risico's bij aantrekken van geldleningen	De gemeente heeft voor de financiering van haar activiteiten geen vreemd vermogen nodig. Dat betekent dat alle investeringen en projecten met eigen vermogen worden gefinancierd.	Financiering heeft ook in 2016 plaatsgevonden met eigen vermogen.
	Het bereiken van een goed rendement op beleggingen	Als renteopbrengst voor de uitgezette middelen raming we € 10.000. Weliswaar is er in 2016 sprake van verplicht schatkistbankieren, maar er wordt aangenomen dat in ieder geval een deel van de overtollige liquiditeiten bij andere lagere overheden uitgezet zal kunnen worden, wat een kleine renteopbrengst tot gevolg zal hebben.	Er zijn in 2016 geen middelen uitgezet bij andere overheden.

Deelproduct 304.1 Algemeen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
	Bespaarde rente	De berekende bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen wordt als bate in de begroting opgenomen. Voor 2016 wordt deze bespaarde rente geraamd op € 285.000.	De bespaarde rente is volgens de begroting gerealiseerd.
	Het beheersen van risico's van de financieringsfunctie zoals rente en kredietrisico's	Het naleven van de financiële verordening Gemeente Ouder-Amstel 2012.	Is nageleefd.
Financiën	Efficiëntere bedrijfsvoering en kostenreductie. Door nadrukkelijk budgetbeheersing dient taakstellend een bedrag te worden bespaard. Een solide gemeentelijke begroting waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele inkomsten. Er zal strak worden begroot, om optimaal van de beperkte middelen te kunnen profiteren.	Er is bij de samenstelling van de begroting een nadrukkelijk toets op de juistheid van budgetten door vergelijking met laatste vastgestelde jaarrekening en lopende begroting.	In 2016 is gebleken dat, mede door scheiding van de budgetten tussen de gemeente en Duo+, er nog rafelranden zijn die leiden tot onduidelijkheden. Deze worden in 2017 opgelost.
Dividenden		De gemeente is aandeelhouder van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en ontvangt ieder jaar een dividenduitkering. De in het jaar 2016 te ontvangen dividenduitkering wordt geraamd op € 6.000.	Het gerealiseerde dividend is € 5.000.
Algemene baten en lasten		Op het product worden die bedragen opgenomen die nog niet direct aan programma's of kostenplaatsen zijn toe te rekenen. Het gaat om bedragen die betrekking hebben op onder andere stelpost loonkostenontwikkeling conform de concept CAO. Tevens wordt dit product gebruikt	Dit is volgens begroting gerealiseerd.

Deelproduct 304.1 Algemeen			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
		om eventuele saldo's van kostenplaatsen te ramen.	
Subsidiebeleid	Het subsidiebeleid ondersteunt initiatieven van organisaties en inwoners bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid op sport en cultuur.	In 2016 wordt in overleg met de betrokkenen een aanpak gemaakt van een nieuw subsidiebeleid. Hier wordt niet meer gesubsidieerd op basis van uitgaven, maar op basis van maatschappelijke behoeften, waar subsidieontvangers zich bij kunnen aansluiten, passend binnen de beleidskaders rond de veranderende samenleving. De precieze vormgeving hiervan komt in 2016, in een interactief proces, tot stand.	In 2016 is nog geen start gemaakt met een nieuw subsidiebeleid. In verband met een andere prioritering is het opstellen van nieuwe beleidsregels, dan wel een maatschappelijke agenda, opgeschort.

Financieel overzicht Financiën

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
304.1 Algemeen				
Lasten en Baten product 304.1 Algemeen				
<i>Lasten</i>				
911.913 Overige financiële middelen	1.206	443	443	443
922 Algemene baten en lasten	861.164	767.484	538.984	844.867
960.01 Nadelig/batig saldo kostenplaatsen	210.826	-84.428	1.564.115	368.828
<i>Totaal Lasten</i>	1.073.195	683.499	2.103.542	1.214.139
<i>Baten</i>				
911.913 Overige financiële middelen	-3.660	-16.574	-4.574	-5.494
914.01 Bespaarde rente	-585.492	-285.170	-285.170	-296.139
922 Algemene baten en lasten	-135.077	-47.434	-47.434	-78.833
960.01 Nadelig/batig saldo kostenplaatsen	0	0	249.650	1.652.862
<i>Totaal Baten</i>	-724.229	-349.178	-87.528	1.272.397
Totaal Lasten en Baten product 3041 Algemeen	348.966	334.321	2.016.014	2.486.535

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
Mutaties reserves				
<i>Toevoeging aan reserves</i>				
Storting reserves Duo+	20.000	0	1.906.000	1.912.660
Storting algemene reserve vrij besteedbaar	588.372	3.429	30.725	30.725
Storting reserve Dorpshart	2.695.352	400.000	0	0
Storting reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	150.000	150.000	150.000	150.000
Toevoeging rente algemene reserve vrij besteedbaar	91.595	2.448	2.448	0
Toevoeging rente diverse bestemmingsreserves	119.954	144.730	144.730	44.105
Toevoeging rentevoorziening algemene reserve	42.508	4.827	4.827	10.574
<i>Totaal Toevoeging aan reserves</i>	3.707.781	705.434	2.238.730	2.148.064
<i>Onttrekking aan reserves</i>				
Dorpshart Duivendrecht	0	-400.000	0	0
Onttrekking reserve decentralisaties		0	-240.000	-300.000
Onttrekking reserve Duo+	-304.201	-305.200	-1.196.492	-1.296.233
Onttrekking reserve efficiencymaatregelen ambtelijke organisatie	-96.500	0	0	0
Onttrekking reserve planontwikkeling De Nieuwe Kern	-218.642	0	0	0
Onttrekking algemene dekkingsreserve	-2.350.000	0	-1.550.000	-1.550.000
Onttrekking algemene reserve vrij opneembaar	-884.531	0	-380.000	-373.236
Onttrekking reserve kapitaallasten gemeentehuis	-455.721	-324.136	-324.136	-324.136
Onttrekking reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	-33.443	-39.500	-87.401	-8.852
Onttrekking reserve uitvoering collegeprogramma	-21.650	0	-14.380	-3.940
<i>Totaal Onttrekking aan reserves</i>	-4.364.688	-1.068.836	-3.792.409	-3.856.397
Totaal Mutaties reserves	-656.906	-363.402	-1.553.679	-1.708.333
Totaal 304.1 Algemeen	-307.940	-29.081	462.335	778.202

Toelichting financieel overzicht

Het verschil tussen de begroting en rekening is het resultaat van een groot aantal mutaties. De belangrijkste zijn:

- Het afboeken van de restwaarde van investeringen in ICT die niet meer in gebruik zijn of overgedragen zijn aan Duo+;

- Lagere kosten voor onderhoud en aanpassingen in het gemeentehuis;
- Lagere kosten voor energieverbruik van het gemeentehuis;
- Hogere kosten voor abonnementen en het archief.

Ten aanzien van de onttrekking reserves decentralisaties verwijzen wij naar de toelichting bij 1013 Jeugd.

Kaderstellende documenten

- Financiële verordening Gemeente Ouder- Amstel 2012
- Nota reserves en voorzieningen 2011

Product 305 Gemeentelijke Belastingen

Deelproduct 305.1 OZB en Overige belastingen

Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Lokale lastendruk	De gemeente streeft naar een financieel gezonde gemeente met een beheerste lastenontwikkeling voor burgers en bedrijven, door het behouden van een gezonde reservepositie in een materieel (begrotings)evenwicht.	Alleen als voorzieningen niet op adequaat niveau kunnen blijven, kan het in uiterste gevallen noodzakelijk zijn lasten voor de inwoners te verhogen. De OZB-opbrengst is ten opzichte van 2015 met 1,0% geïndexeerd. De stijging van de WOZ-waarde woningen wordt gecompenseerd door een verlaging van het OZB-tarief. De totale opbrengst van de onroerendezaakbelastingen wordt in 2016 geraamd op € 3.993.000.	Volgens begroting gerealiseerd.

Financieel overzicht OZB en Overige belastingen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
305.1 OZB				
Lasten en Baten product 305.1 OZB				
<i>Lasten</i>				
930.01 Uitvoeringskosten wet WOZ	155.858	136.938	136.938	138.838
<i>Totaal Lasten</i>	155.858	136.938	136.938	138.838
<i>Baten</i>				
931.01 Opbrengst OZB gebruikers	-1.070.228	-985.000	-1.065.000	-975.998
932.01 Opbrengst OZB eigenaren	-3.060.324	-3.008.000	-3.027.000	-3.093.621
933.01 Opbrengst roerende ruimte belasting	-7.200	-7.210	-7.210	-8.433
<i>Totaal Baten</i>	-4.137.753	-4.000.210	-4.099.210	-4.078.052
Totaal Lasten en Baten product 305.1 OZB	-3.981.895	-3.863.272	-3.962.272	-3.939.214
Totaal 305.1 OZB	-3.981.895	-3.863.272	-3.962.272	-3.939.214

Toelichting financieel overzicht

De begroting 2016 na wijziging laat een opbrengst van € 1.065.000 zien. Het resultaat van de rekening 2015 wordt daarin structureel doorgetrokken.

De realisatie is lager, namelijk € 975.000. In 2016 is er voor € 1.100.000 aan aanslagen opgelegd en voor € 100.000 hierop verminderd en vernietigd. Het restant van € 25.000 lagere opbrengst heeft te maken met marginale effecten uit voorgaande jaren (2013, 2014 en 2015).

Financieel overzicht Overige belastingen

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
305.2 Overige belastingen				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
940.05 Overige lasten heffing en invordering	33.976	57.550	57.550	61.262
940.06 Forensenbelasting	121	5.000	5.000	0
<i>Totaal Lasten</i>	34.097	62.550	62.550	61.262
<i>Baten</i>				
935.01 Opbrengst forensenbelasting	-40.000	-40.400	-40.400	-49.538
936.01 Opbrengst toeristenbelasting	-255.989	-215.000	-215.000	-222.160
937.01 Opbrengst hondenbelasting	-30.366	-29.000	-29.000	-29.120
940.05 Overige lasten heffing en invordering	0	-35.000	-35.000	-42.856
<i>Totaal Baten</i>	-326.356	-319.400	-319.400	-343.673
Totaal Lasten en Baten	-292.258	-256.850	-256.850	-282.411
Totaal 305.2 Overige belastingen	-292.258	-256.850	-256.850	-282.411

Product 306 Algemene Uitkering

Financieel overzicht Algemene Uitkering

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
306.1 Algemene uitkering				
Lasten en Baten				
<i>Baten</i>				
921.01 Gemeentefonds	-9.419.955	-9.710.136	-9.926.348	-10.106.551
<i>Totaal Baten</i>	-9.419.955	-9.710.136	-9.926.348	-10.106.551
Totaal Lasten en Baten	-9.419.955	-9.710.136	-9.926.348	-10.106.551
Totaal 306.1 Algemene uitkering	-9.419.955	-9.710.136	-9.926.348	-10.106.551

Toelichting financieel overzicht

De fondsbeheerder heeft over 2016 een uitkering uitgekeerd die op foutieve informatie is gebaseerd. Het blijkt dat de inkomstenmaatstaven die het CBS heeft gepubliceerd en medebepalend zijn voor de korting op de algemene uitkering, niet juist zijn. (Inmiddels hebben wij contact opgenomen met CBS over dit probleem. Wanneer wij meer informatie hebben komen wij hierop terug.) Voor de gemeente betekent dit een ontvangst van circa € 399.000 te veel uit het gemeentefonds. Wij verwachten dat de fondsbeheerder uiterlijk na de definitieve vaststelling van de Algemene uitkering 2016 dit bedrag terugclaimt. Om hieraan te kunnen voldoen hebben wij dit bedrag gereserveerd.

Indien de claim uitblijft, komt de reservering alsnog ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Vorenstaande maakt dat wij in deze jaarstukken rekening hebben gehouden met een ontvangst van circa € 13.477.000 (inclusief het sociaal domein circa € 3.370.000) uit het gemeentefonds. Dit is circa € 218.000 meer dan wij in de begroting hadden voorzien. Circa € 239.000 van dit voordeel heeft betrekking op voorgaande jaren (verrekeningen). Het overige deel heeft onder meer te maken met ontwikkelingen rond asielinstream en EED en een nadelig effect van circa € 38.000 dat betrekking heeft op de decentralisaties.

Product 307 Onvoorzien			
Aandachtsvelden	Doelstellingen	Wat zouden we gaan doen	Wat hebben we gedaan
Onvoorzien	Een budget om niet te voorziene risico's te kunnen opvangen.	Dat bedrag is in deze begroting gehandhaafd en komt overeen met ongeveer 0,3% van de in de begroting opgenomen lasten (voor bestemming). Het budget wordt ingezet door toepassing van de criteria onvermijdbaar, onuitstelbaar en onverwacht.	Dit budget is via begrotingswijziging ingezet als dekking van de uitgaven 2016.

Financieel overzicht Onvoorzien

	Rekening 2015	Begroting 2016 primitief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
307.1 Onvoorzien				
Lasten en Baten product 307.1 Onvoorzien				
<i>Lasten</i>				
922.01 Onvoorzien uitgaven	0	70.000	0	0
<i>Totaal Lasten</i>	0	70.000	0	0
Totaal Lasten en Baten product 307.1 Onvoorzien	0	70.000	0	0
Totaal 307.1 Onvoorzien	0	70.000	0	0

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
309.1 Saldo				
Lasten en Baten				
<i>Lasten</i>				
990 Saldo rekening baten/lasten na bestemming	0	78.488	0	0
<i>Totaal Lasten</i>	0	78.488	0	0
<i>Baten</i>				
990 Saldo rekening baten/lasten na bestemming	0	0	-919.770	-781.255
<i>Totaal Baten</i>	0	0	-919.770	-781.255
Totaal Lasten en Baten	0	78.488	-919.770	-781.255
Totaal 309.1 Saldo	0	78.488	-919.770	-781.255

Totaal financieel overzicht programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

	Rekening 2015	Begroting 2016 primi- tief	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016
Programma 3				
Lasten				
3011 Bevolkingszaken	1.032.744	962.420	971.420	945.939
3021 Gemeenteraad en College	1.689.285	1.468.197	1.578.697	1.564.591
3031 Brandweer	1.026.462	967.567	856.667	919.524
3032 Openbare orde	322.049	292.535	295.035	294.028
3041 Algemeen	1.073.195	683.499	2.103.542	1.214.139
3051 OZB	155.858	136.938	136.938	138.838
3052 Overige belastingen	34.097	62.550	62.550	61.262
3071 Onvoorzien	0	70.000	0	0
3091 Saldo	0	78.488	0	0
Totaal Lasten	5.333.691	4.722.194	6.004.849	5.138.319
Baten				
3011 Bevolkingszaken	-321.750	-301.075	-304.975	-303.052
3021 Gemeenteraad en College	-7.602	0	0	-8.059
3041 Algemeen	-724.229	-349.178	-87.528	1.272.397
3051 OZB	-4.137.753	-4.000.210	-4.099.210	-4.078.052
3052 Overige belastingen	-326.356	-319.400	-319.400	-343.673
3061 Algemene uitkering	-9.419.955	-9.710.136	-9.926.348	-10.106.551
3091 Saldo	0	0	-919.770	-781.255
Totaal Baten	-14.937.644	-14.679.999	-15.657.231	-14.348.245
Toevoeging aan reserves				
Mutaties reserves	3.707.781	705.434	2.238.730	2.148.064
Totaal Toevoeging aan reserves	3.707.781	705.434	2.238.730	2.148.064
Onttrekking aan reserves				
Mutaties reserves	-4.372.188	-1.068.836	-3.812.409	-3.869.184
Totaal Onttrekking aan reserves	-4.372.188	-1.068.836	-3.812.409	-3.869.184
Totaal Programma 3	-10.268.360	-10.321.207	-11.226.061	-10.931.046

Paragraaf 1 Lokale heffingen

De gemeente kan door het heffen van belastingen en retributies eigen middelen verwerven. De gemeenteraad regelt de invoering of wijziging van lokale heffingen door de verschillende belastingverordeningen vast te stellen. Lokale heffingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden is en heffingen waarvan de besteding ongebonden is.

- De gebonden heffingen (zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, reinigingsrechten, begraafplaatsrechten en diverse leges) worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.
- De ongebonden heffingen (Onroerende-zaakbelastingen, Roerende-ruimtebelastingen, Hondenbelasting, Toeristenbelasting en Forensenbelasting) worden alle tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd; de besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. De opbrengsten van deze heffingen zijn vrij besteedbaar.

Tariefsaanpassingen 2016

De tarieven van de diverse belastingen en leges zijn voor 2016 met een inflatiepercentage van 1% aangepast.

Werkwijze heffen en invorderen

De heffing van de lokale heffingen vindt deels plaats vanuit de diverse afdelingen binnen de gemeente zelf en deels door Gemeentebelastingen Amstelland. Dit is het samenwerkingsverband bestaande uit de belastingafdelingen van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen, gevestigd in Amstelveen (middels een Gemeenschappelijke Regeling eind 2012 in het leven geroepen, zie verder 'Verbonden Partijen').

De invordering vindt plaats door Gemeentebelastingen Amstelland.

Bezwaren

Daar waar jaarlijks ruim 9.000 aanslagen worden opgelegd, is het logisch dat er ook bezwaren volgen. De ingekomen bezwaarschriften hebben voornamelijk betrekking op de verzonden beschikkingen in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Onderstaand vindt u de ontwikkeling in de bezwaren en beroepen op bezwaar (zitting bij de rechtbank) over de afgelopen jaren

Jaar	Woningen/Niet-woningen (totaal aantal belaste objecten is ±)							
	Bezwaren				Beroep			
	Aantal	Gegrondeverklaard	Ongegrondeverklaard	nog in behandeling	Aantal	Gegrondeverklaard/geschikt	Ongegrondeverklaard	nog in behandeling
2013	188	49	107	32	3	-	-	3
2014	139	42	82	15	0			
2015	309	51	241	17	0			
2016	183	90	82	11	1			1

De forse stijging van het aantal gegronde verklaarde bezwaarschriften in 2016 (van 51 naar 90) wordt met name veroorzaakt door een inhaalslag over de jaren 2014 en 2015.

Gemeentebelastingen Amstelland probeert om het aantal bezwaren en beroepszaken waar mogelijk te verminderen. Dit vindt onder meer plaats door de mogelijkheid van telefonische mediation. Hierbij kan belanghebbende na ontvangst van het aanslagbiljet direct spreken met een taxateur of belastingmedewerker. Doel hierbij is dat geen schriftelijk bezwaarschrift wordt ingediend. Waar mogelijk wordt de WOZ-waarde hierbij door de taxateur aangepast of wordt aan belanghebbende direct aangegeven op basis van welke gegevens de WOZ-waarde of aanslag is opgelegd.

Indien belanghebbende om een hoorzitting verzoekt, wordt hieraan vanzelfsprekend altijd gehoor gegeven.

Kwijtscheldingsbeleid

Inwoners met een laag inkomen kunnen, onder voorwaarden, in aanmerking komen voor kwijtschelding van het betalen van een aantal gemeentelijke heffingen.

In 2016 zijn 279 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen en er is 139 keer (2015: 126) meerjarig kwijtschelding verleend.

Jaar	Aantal kwijtscheldingsverzoeken	Aantal meerjarige kwijtscheldingen verleend	Totaal aantal kwijtscheldingsverzoeken
2014	176	107	283
2015	132	126	258
2016	140	139	279

Realisatie gemeentelijke belastingopbrengsten 2016

Het volgende overzicht geeft de gerealiseerde opbrengsten per heffing aan.

Naam heffing bedragen * € 1.000	Rekening	Primitieve Begroting	Na wijziging Begroting	Rekening	Aandeel totale opbrengst
	2015	2016	2016	2016	2016
01. Afvalstoffenheffing	1.101.000	1.008.000	1.042.000	1.026.000	12
02. Rioolheffing	1.686.000	1.645.000	1.775.000	1.703.000	20
03. Rechten begraafplaats	131.000	154.000	160.000	125.000	1
04. Leges	338.000	235.000	296.000	255.000	3
05. Omgevingsvergunning (Bouwleges)	395.000	630.000	340.000	283.000	3
06. Onroerende-zaakbelastingen	4.131.000	3.993.000	4.092.000	4.070.000	49
07. Roerende-ruimtebelastingen	7.000	7.000	7.000	8.000	0
08. Forensenbelasting	40.000	40.000	40.000	50.000	1
09. Toeristenbelasting	256.000	215.000	215.000	222.000	3
10. Hondenbelasting	30.000	29.000	29.000	29.000	0
11. Parkeerbelasting					
Parkeer vergunningen	261.000	200.000	288.000	311.000	4
Ontheffing blauwe zone	16.000	13.000	1.000	13.000	0
Parkeermeters	102.000	103.000	143.000	116.000	1
Boetes	307.000	150.000	250.000	234.000	3
Totaal	8.801.000	8.422.000	8.678.000	8.445.000	100

Toelichting belangrijkste afwijkingen

De bouwleges laten ten opzichte van de begroting na wijziging een tegenvaller van € 57.000 in de realisatie zien. Daarvan is € 180.000 als nog te ontvangen post over 2016 opgenomen.

Ook de overige leges (zoals paspoorten, rijbewijzen, bevolkingsregister) laten per saldo een tegenvaller van € 41.000 zien.

De begraafrechten van de algemene begraafplaats Karssenhof blijven door verminderde uitgaven voor begraven € 35.000 achter ten opzichte van de begroting 2016 na wijziging.

De rioolheffing laat een nadeel van € 72.000 zien. Dit ligt met name aan afhandeling van bezwaarschriften en kwijtscheldingen uit 2015 voor totaal € 48.000 en een verhoging van bezwaarschriften en kwijtscheldingen in 2016 ten opzichte van de begroting.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

De begroting vormt het financieel kader waarbinnen de gemeente haar doelstellingen realiseert. Tegenvallers en meevallers worden zo veel mogelijk verwerkt binnen die begroting. Niet altijd kunnen financiële tegenvallers opgevangen worden en op dat moment is het van belang dat de gemeente beschikt over een buffer om dit soort zaken te kunnen verwerken. Deze buffer om onverwachte tegenvallers zodanig op te vangen dat de taken kunnen worden voortgezet heet het weerstandsvermogen van de gemeente. Het gaat dan om risico's die niet zijn verzekerd of waarvoor geen voorziening is getroffen. De beoordeling van dit weerstandsvermogen geeft inzicht in de actuele financiële positie. Actualisering vindt jaarlijks plaats bij de jaarrekening en de begroting.

In deze paragraaf gaan we in op het weerstandsvermogen. Daarbij schenken we achtereenvolgens aandacht aan het beleid dat de gemeente op dit gebied hanteert, de weerstandscapaciteit, een actualisering van het risicoprofiel ten opzichte van de laatste inventarisatie van de risico's bij begroting 2017 en de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel. Ook gaan we gedetailleerd in op de opbouw van de weerstandscapaciteit. Tenslotte worden een aantal kengetallen zoals uit de nieuwe BBV voorschriften opgenomen in deze paragraaf.

Doelstelling

Het ontwikkelen en uitvoeren van beleid is niet mogelijk zonder risico's aan te gaan. Het is echter wel zaak om bewust en verantwoord met de aanwezige risico's om te gaan. Een voldoende groot weerstandsvermogen is van belang om de uitvoering van het vastgestelde beleid te waarborgen. Het kan niet zo zijn dat door tegenvallers de uitvoering van vastgestelde taken niet meer mogelijk is.

Definities

We kunnen de belangrijkste begrippen, die in deze paragraaf aan de orde komen, als volgt definiëren.

Weerstandscapaciteit

Dit omvat alle middelen, waarover de gemeente kan beschikken om eventuele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid

aangepast behoeft te worden. De weerstandscapaciteit kent een incidenteel en een structureel deel.

Risico's

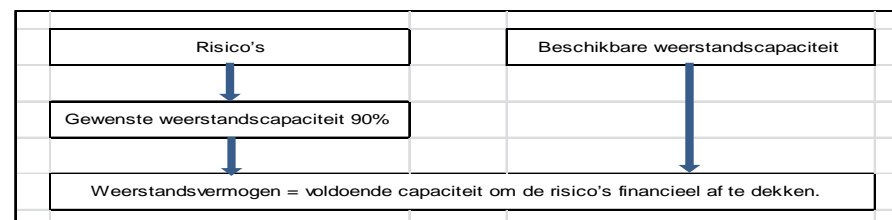
Risico is de onzekerheid, dat zich een gebeurtenis voordoet met positieve of negatieve (financiële) effecten. In het kader van het weerstandsvermogen zijn over het algemeen voornamelijk eventuele negatieve financiële effecten van belang. Een uitzondering daarop zou bijvoorbeeld de mogelijke positieve afronding van de exploitatie van één of meer projecten kunnen zijn.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de verwachte financiële gevolgen van de benoemde, niet op andere wijze gedekte risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weer-

standscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beiden wordt in de bovenstaande figuur weergegeven.

De beschikbare weerstandscapaciteit kan in principe uit vijf elementen bestaan:

- reserves
- onbenutte inkomstenbronnen
- begrotingsruimte
- bezuinigingsmogelijkheden
- de post Onvoorzien

Van deze elementen vormen de reserves de incidentele weerstandscapaciteit. De overige elementen maken deel uit van de structurele weerstandscapaciteit.

In deze begroting blijven de bezuinigingsmogelijkheden voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit de begrotingsruimte buiten beschouwing.

Reserves

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn de beschikbare reserves van belang. Voor de algemene reserves in Ouder-Amstel zijn dat de algemene dekkingsreserve, de algemene reserve niet vrij besteedbaar en de algemene reserve vrij besteedbaar. Tot en met 2016 had de algemene dekkingsreserve een inkomensfunctie en werd daarom in de begroting niet meegerekend als weerstandscapaciteit. Nu in 2017 deze inkomensfunctie is komen te vervallen kan deze reserve nu wel worden meegerekend.

De bestemmingsreserves kunnen tot de weerstandscapaciteit worden gerekend zolang de raad de bestemming kan veranderen. Voor een aantal bestemmingsreserves zal de aanwending als weerstandscapaciteit een negatief gevolg hebben voor de begroting. Deze bestemmingsreserves worden wij daarom niet meegenomen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Tenslotte kan er sprake zijn van stille reserves. Dat is het geval als de boekwaarde van bepaalde activa lager is dan de marktwaarde. In werkelijkheid is de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente dan hoger dan uit de begroting blijkt. Om die meerwaarde van stille reserves te kunnen realiseren, moet in de meeste gevallen echter eerst de bestemming van het object worden gewijzigd. Daarom kan men over stille reserves meestal niet direct beschikken en worden deze bij de bepaling van het weerstandsvermogen niet meegenomen.

Onbenutte inkomstenbronnen

De onbenutte inkomstenbronnen bestaan voornamelijk uit onbenutte belastingcapaciteit. Er is eigenlijk alleen bij de onroerendezaakbelastingen sprake van onbenutte belastingcapaciteit omdat voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing in Ouder-Amstel wordt uitgegaan van volledige kostendekking en de overige heffingen in de gemeente relatief gering van omvang zijn. Om te bepalen hoe hoog deze onbenutte belastingcapaciteit is, wordt de geraamde opbrengst van de onroerendezaakbelastingen vergeleken met de opbrengst die minimaal gegenereerd zou moeten worden om voor de artikel 12-status in aanmerking te komen.

De Financiële Verhoudingswet (Fvw) bepaalt namelijk dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, om in aanmerking te kunnen komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 van deze wet. De onbenutte belastingcapaciteit is becijferd op ongeveer € 1.680.000.

Begrotingsruimte

Een eventueel positieve meerjarenraming 2017-2020 draagt bij aan de weerstandscapaciteit.

De post Onvoorzien

Omdat er krap wordt gebudgetteerd, is de omvang van de post Onvoorzien met ingang van de begroting 2013 verdubbeld naar € 70.000. Dit bedrag is ook opgenomen in de begroting 2017. Omdat de omvang van deze post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post Onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend.

Op basis van het vorenstaande kunnen de incidentele en de structurele weerstandscapaciteit als volgt worden berekend:

Omschrijving	Incidenteel begroting 2016	Incidenteel jaarrekening 2016	Structureel begroting 2016	Structureel jaarrekening 2016
Reserves				
Algemene reserves	1.982.000	7.201.000		
Bestemmingsreserves	322.000	285.000		
Onbenutte belastingcapaciteit			1.360.000	1.500.000
Begrotingsruimte			0	0
Post Onvoorzien			70.000	70.000
Totalen	2.304.000	7.486.000	1.430.000	1.570.000

Risico's

Om het risicoprofiel van Ouder-Amstel te schetsen worden de belangrijkste op dit moment bekende en niet op een of andere wijze gedekte risico's gekwantificeerd. Daarvoor dient te worden aangegeven hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich zal voordoen. Tevens dient te worden bepaald hoe groot de financiële gevolgen kunnen zijn, als het risico zich inderdaad voordoet.

De opstelling van een risicoprofiel is een momentopname. Er kunnen in de loop van de tijd nieuwe risico's ontstaan, die nu nog niet in de

analyse zijn meegenomen. Daarnaast kunnen risico's in de toekomst anders worden ingeschat.

Bij de beoordeling van risico's zijn twee aspecten van belang: de kans dat een risico zich voordoet en de ernst van de schade als dat het geval is. Dat kan in het volgende overzicht worden samengevat.

Kans op een risico	Financieel gevolg	Benodigde actie
Klein	Klein	Geen
Klein	Groot	Bijzondere aandacht
Groot	Klein	Frequentie verlagen
Groot	Groot	Vermijden

Kleine kans op een kleine schade

Deze risico's kunnen relatief eenvoudig uit de lopende exploitatie worden gedekt. Het instellen van voorzieningen of het afsluiten van een verzekering is in de meeste gevallen niet rendabel.

Kleine kans op een grote schade

Doordat deze risico's met een lage frequentie voorkomen, zijn ze moeilijk te voorspellen. Het is belangrijk voor deze risico's middelen te reserveren teneinde de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen.

Grote kans op een kleine schade

De impact van deze risico's is niet groot. Probleem is echter dat deze risico's zich relatief frequent voordoen. Om het risicoprofiel van de gemeente te verbeteren is het bij deze categorie dan ook zaak de frequentie van deze risico's te verlagen.

Grote kans op een grote schade

Allereerst moet getracht worden deze risico's te vermijden. Risico's uit deze categorie doen zich vrijwel zeker voor en zijn bijna meer een zekerheid dan een risico. Het verdient dan ook aanbeveling deze risico's zo veel mogelijk af te dekken middels het instellen van een voorziening. Dan moet het risico wel goed te kwantificeren zijn, want de omvang van een voorziening moet altijd overeenkomstig de onderlig-

gende verplichting zijn. Deze risico's zijn bijna niet te verzekeren, omdat er waarschijnlijk geen verzekeraar te vinden zal zijn, die het risico wil overnemen tegen een aanvaardbare premie.

Positieve risico's

Behalve dat risico's de continuïteit van de organisatie bedreigen, is het ook mogelijk dat er door het nemen van risico's kans op winst ontstaat, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van projecten. Ook kunnen zich bijvoorbeeld meevallers met betrekking tot de uitkeringen uit het Gemeentefonds voordoen. Aangezien dergelijke meevallers niet zeker zijn, mogen deze niet meegenomen worden in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Kans op het optreden van een risico

Zodra bepaald is waar risico's worden gelopen, moet worden vastgesteld hoe groot de kans is dat de verschillende risico's zich zullen voordoen.

Klas-se	Kans	Frequentie	Risico kans
1	Onwaarschijnlijk	< 1 keer per 10 jaar	10%
2	Mogelijk	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	Komt geregeld voor	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	Waarschijnlijk	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	Vrijwel zeker	>1 keer per jaar	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal aan te geven is, is bij de bepaling van de gemiddelde risicokans gerekend met een variatiebreedte van 20%.

Het financiële gevolg van een risico wordt bepaald door de gemiddelde risicokans te vermenigvuldigen met het maximale risicobedrag. Op die manier wordt het mogelijk een op de actuele risico's gefundeerde vergelijking op te stellen tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. In onderstaand overzicht worden de verschillende risico's met hun financiële impact weergegeven.

Omschrijving risico	Omvang op 1-1-2017	Klasse	Kans (%)	Incidenteel Risico	Structureel Risico
Rampen en calamiteiten	2.500.000	1	10%	250.000	
Ruimtelijke projecten	1.000.000	2	30%	300.000	
Duo+	400.000		100%	155.000	245.000
Verbonden partijen	100.000	2	30%	30.000	
Open eindregelingen	250.000	2	30%	75.000	
Bodemverontreiniging	300.000	2	30%	90.000	
Bouwleges	200.000	2	50%		100.000
Niet verhaalbare planschades	100.000	2	50%	50.000	
Garantstelling woningbouw leningen	100.000	1	10%	10.000	
Garantstelling leningen sportverenigingen	300.000	2	30%	90.000	
WMO, jeugd en participatie	420.000	3	50%		210.000
Wet Werk en Bijstand (WWB)	195.000	4	70%		137.000
Benodigde weerstandscapaciteit					
Kans op gelijktijdigheid			90%		847.800
Beschikbare weerstandscapaciteit				1.050.000	692.000
Ratio weerstandsvermogen					

Toelichting

Zoals al hiervoor aangegeven zijn de risico's, zoals opgenomen in de begroting 2016, geactualiseerd bij de begroting 2017. Een vergelijking met de begroting 2016 (opgesteld medio 2015) is ten aanzien van de risico's niet mogelijk, omdat deze al zijn geactualiseerd bij de jaarrekening 2015 et cetera. Onderstaand is de toelichting op de actualisatie van de bij begroting 2017 (laatste moment van bijstelling) opgenomen risico's. Immers het gaat bij deze paragraaf met name om welke risico's in de toekomst zich mogelijk voordoen. Indien de bij de begroting 2016 verwachte risico's zich in 2016 hebben voorgedaan zijn deze verwerkt in de jaarrekening 2016. Voorbeelden hiervan zijn de dekking van de doorontwikkeling van Duo+, de lagere bouwleges en de hogere lasten van de jeugdzorg. Voor een deel is hiervoor ook een beslag gelegd op de algemene reserve als onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit.

Rampen en calamiteiten

Wanneer zich in de gemeente een ramp voordoet (bijvoorbeeld wateroverlast, stormschade, epidemieën, vliegtuigongelukken of uitval van

nutsvoorzieningen), wordt een groot deel van de kosten door anderen, zoals verzekeringsmaatschappijen en de rijksoverheid, betaald. Dat laat onverlet dat de gemeente zelf ook te maken krijgt met mogelijk omvangrijke kosten. Hiervoor is een bedrag van maximaal € 2.500.000 aangehouden.

Risico ruimtelijke projecten

In de paragraaf Grondbeleid/projecten is per project inzage gegeven in de (financiële) stand van zaken. Op basis van de gegevens van de jaarstukken 2016 zal aan de gemeenteraad een voorstel worden gedaan om de risico's van de projecten af te dekken door middel van een specifieke bestemmingsreserve. Tot het moment dat dit voorstel door de raad is vastgesteld nemen we € 1.000.000 op als risico voor alle ruimtelijke projecten. Dit risico bestaat vooral uit het risico dat kosten die de gemeente t/m 2016 heeft gemaakt en die getoetst zijn aan het besluit ruimtelijke ordening nog niet worden gedekt, omdat daarvoor nog anterieure overeenkomsten moeten worden gesloten. Daarnaast is er een risico dat door gemeente gemaakte kosten, bij niet doorgaan van met name de kleinere inbreidingslocaties, ten laste van het resul-

taat van de gemeente komen. Het risico van niet gedekte personeelslasten, zoals opgenomen in de risico's bij de begroting 2017, is verminderd door de nota organisatieontwikkeling zoals vastgesteld in de gemeenteraad van december 2016. Dit wordt verwerkt in de 2e begrotingswijziging van 2017 en de (meerjaren)begroting 2018-2021.

Duo+

In de rekening 2016 van Duo+ wordt tot een totaal van risico's gekomen van circa € 1.300.000. Ouder Amstel heeft hierin een aandeel van gemiddeld 30%. Dit betekent dat er een risico is van ca € 400.000. Deze risico's zijn op hoofdlijnen onder te verdelen:

1. Extra inhuur kan noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat Duo+ verder vorm krijgt;
2. verschillende inzichten of belangen bij de drie gemeentebesturen kunnen effect hebben op de drie K's;
3. lagere klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid (met als gevolg uitval door ziekte);
4. de nadruk kan te veel liggen op de K van kosten en daarmee de ander twee K's beïnvloeden. Voorbeelden: span of control, de gekozen functiewaarderingssystematiek (HR 21) in een omgeving waar andere grote gemeenten dit niet toepassen;
5. onvoldoende middelen om de mobiliteit te bevorderen. Hierdoor zijn de meerjarig geraamde efficiencytaakstellingen niet of niet in voldoende mate realiseerbaar;
6. de efficiency wordt wel behaald in percentage, uitgedrukt ten opzichte van de fte's, maar niet in euro's, omdat het besparingspotentieel vaak in de lagere functies zit.

Deze risico's zijn deels incidenteel en deels structureel van aard.

Verbonden partijen

De gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen. Welke dat zijn, wordt aangegeven in de paragraaf Verbonden partijen. Over het algemeen is het risico van dergelijke deelnemingen beperkt.

In verband met de mogelijkheid dat de gemeente op enig moment zal worden aangesproken om haar aandeel te leveren in een verlies van een gemeenschappelijke regeling, is in deze inventarisatie een bedrag van € 100.000 opgenomen.

Open einderegelingen

Incidentele grote uitgaven kunnen vanzelfsprekend leiden tot overschrijding van het in de begroting opgenomen budget. Met name bij de

kosten van woningaanpassingen zou dat om relatief grote bedragen kunnen gaan. Voor de berekening van het weerstandsvermogen gaan wij er vanuit dat er eens in vijf jaar sprake zou kunnen zijn van een overschrijding van het beschikbare budget.

Bodemverontreiniging

Gevallen van bodemverontreiniging laten zich moeilijk voorspellen. Als dergelijke gevallen zich voordoen, dan wordt van de gemeente een bijdrage in de noodzakelijke saneringskosten verwacht. Wij schatten in dat een dergelijke verontreiniging niet meer dan eens in de vijf à tien jaar voorkomt en dat de door de gemeente te betalen bijdrage in de saneringskosten dan ten hoogste € 300.000 zal bedragen.

Bouwleges

In de raming voor 2017 en volgende jaren is structureel rekening gehouden met een opbrengst van € 630.000. Deze raming zal voor 2017 en volgende jaren worden aangepast op basis van de bekende bouwprognoses. Hiermee wordt het risico van lagere opbrengsten gereduceerd. Er bestaat natuurlijk altijd de mogelijkheid dat er in enig jaar minder ontvangen wordt dan het jaarlijks geraamde bedrag. Omdat na aanpassing van de begroting het risico lager wordt, is voorgesteld uit te gaan van een risico van maximaal € 200.000.

Niet verhaalbare planschades

Met enige regelmaat worden gemeenten geconfronteerd met claims inzake ontstane planschade. Voor zover een gemeente de ontstane schadevergoedingen niet kan verhalen ten laste van het projecten, zullen deze kosten voor eigen rekening genomen moeten worden. Voor dit risico is een bedrag van € 100.000 aangehouden.

Garantstelling leningen woningbouw

De gemeente heeft in het verleden gemeentegaranties verstrekt aan de woningbouwvereniging en toegelaten instellingen. De daaraan verbonden verplichtingen voor de woningbouwvereniging zijn circa vijftien jaar geleden overgenomen door de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (W.S.W.) en de stichting Waarborgfonds Eigen woningen (W.E.W.). De gemeente heeft, samen met het Rijk, daardoor alleen nog een achtervangfunctie, als één van deze stichtingen in financiële problemen zou komen. De kans, dat dit gebeurt en dat de gemeente met financiële aanspraken te maken krijgt, is door het feit dat een aantal woningbouwcorporaties in financiële problemen is ge-

komen (onder andere Vestia), weliswaar iets toegenomen, maar toch nog altijd relatief klein. Daarom is dit risico ingedeeld in klasse 1.

Garantstelling leningen Sportverenigingen

De gemeente heeft gemeentegaranties verstrekt aan sportverenigingen. Deze garanties zijn verleend samen met hypothecaire garantstelling. De gemeente heeft daarmee een grotere zekerheid als één van de verenigingen in financiële problemen zou komen. De kans, dat dit gebeurt en dat de gemeente met financiële aanspraken te maken krijgt, is aanwezig.

Decentralisaties

Met ingang van 2015 is een aantal taakvelden gedecentraliseerd. Deze decentralisaties zijn gepaard gegaan met kortingen op de naar de gemeenten over te hevelen middelen. In de meerjarenbegroting 2017-2020 is met deze kortingen rekening gehouden. Voorlopig wordt het mogelijke structurele tekort voor Ouder-Amstel geraamd op € 420.000.

Wet Werk en Bijstand (WWB)

De gemeente is risicodragend bij overschrijdingen van het budget. Dit risico bedraagt 10% van het ontvangen budget en moet worden opgevangen binnen de begroting van de gemeente. Bij overschrijdingen met meer dan 10%, die buiten de schuld van de gemeente zijn opgetreden, kan een beroep worden gedaan op een extra uitkering. Het gecalculerde budget 2017 voor het inkomensdeel bedraagt voorlopig € 2.100.000. Het maximale eigen risico voor de gemeente in dat jaar bedraagt daarom afgerond € 195.000. Hierbij gaan wij ervan uit dat een tekort, boven de genoemde 10%, aangevuld wordt door het Rijk, binnen de bestaande regeling voor het aanvragen van extra middelen.

Beoordeling weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient de beschikbare weerstandscapaciteit te worden afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat er bijna nooit sprake is van het gelijktijdig optreden van alle risico's achten wij een gemiddeld dekkingpercentage van 90% voldoende.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Op basis van het bovenstaande komt de ratio voor het incidentele weerstandsvermogen uit op 3,63. Voor het structurele weerstandsvermogen is de ratio 1,89.

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, maken wij gebruik van onderstaande waarderingstabel, die in samenwerking tussen de Universiteit Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is opgesteld.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering weerstandsvermogen
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Getuige de waarderingstabel is de ratio incidentele weerstandsvermogen van onze gemeente ruim voldoende. Het structurele weerstandsvermogen is ten opzichte van vorig jaar gedaald. De grens voor het minimale structurele weerstandsvermogen is bepaald op 1,00. Voor incidentele risico's is deze vastgesteld op 1,25. Wij stellen voor dit zo te behouden.

Structurele risico's en weerstandscapaciteit

In veel Nederlandse gemeenten worden de structurele risico's bij het berekenen van de ratio van het weerstandsvermogen omgerekend naar een eenmalig bedrag. Hiervoor wordt conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een factor gehanteerd van 2,5. Dit wil zeggen dat de structurele posten voor 2,5 maal hun waarde meetellen. Er ontstaat dan een gecorrigeerd incidenteel risico van ca. € 3.000.000 met een weerstandsratio van 2,5, hetgeen uitkomt op een score uitstekend.

Financiële Kengetallen

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de Provinciale Staten en de raad op de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bestaat onder raadsleden behoefte aan inzicht in de financiële sturingsruimte en financiële positie. In de afgelopen jaren zijn vervolgens verschillende wijzigingen doorgevoerd met als doel de horizontale verantwoording en het verti-

cale toezicht te versterken door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken. Recent signaleerde de Adviescommissie Vernieuwing BBV, dat de financiële informatie die de raad krijgt nog altijd technisch en complex is. De commissie doet in dat kader meerdere aanbevelingen waaronder het voorschrijven van een set van specifieke kengetallen in het BBV.

Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie. Daarmee wordt beoogd de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad en in hun beoordeling van de financiële positie moeten betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen, die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en die kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. De genoemde kengetallen en de plaats op de begroting helpen de raadsleden bij het verkrijgen van verantwoord inzicht in en het beoordelen van de financiële positie. Hoe de kengetallen in relatie tot de financiële positie moeten worden beoordeeld is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces van de betrokken gemeente. Met het oog daarop wordt voorgeschreven dat het college van burgemeester en wethouders in de begroting en jaarrekening een beoordeling geeft van de kengetallen in hun onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende struc-

turele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Financiële Kengetallen jaarrekening 2016	Niet voldoende	Matig	Voldoende
Netto Schuldquote (excl. verstrekte leningen)			
Netto Schuldquote (incl. verstrekte leningen)			
Solvabiliteitsratio			
Grondexploitatie			
Structurele Exploitatieruimte			
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte landelijk gemiddelde			
OZB Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte van artikel 12 norm			

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto Schuldquote in %	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
excl. verstrekte leningen	-35	-38	-64
incl. verstrekte leningen	-35	-37	-64

De bovenstaande tabel geeft inzicht in de druk van rentelasten en aflossingen op de gemeentelijke exploitatie. Mede omdat Ouder-Amstel geen vaste schulden heeft en ook geen leningen doorgeleend heeft, zijn de exploitatiebaten en de financiële bezittingen ruim voldoende om alle financiële schulden en verplichtingen te voldoen. Dit komt tot uiting in het negatieve kengetal.

In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld tussen 100% en 130% als matig en boven 130% als onvoldoende.

Wij stellen voor om deze normering te hanteren.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

ratio in %	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Solvabiliteit Ouder-Amstel	72	71	61

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject, hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost, wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

ratio in %	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Grondexploitatie Ouder-Amstel	4	4	4

Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw en/of m2-bedrijventerrein. Het is van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Wij stellen voor om in Ouder-Amstel een maximale norm van 10% te hanteren.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatieruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

ratio in %	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Structurele Exploitatie ruimte	1,03	1,26	1,26

In het financieel toezicht wordt de begroting van een gemeente langs de lat gelegd die geldt voor artikel 12-gemeenten. Voor het bedrag voor onvoorzien bij artikel 12-gemeenten wordt uitgegaan van de

vuistregel, die ook de Commissie BBV acceptabel vindt, van 0,6% van de som van de uitkering Gemeentefonds (algemene uitkering (AU) plus integratie- en decentralisatie-uitkeringen) en de ozb-capaciteit.

Een gemeente zou in de begroting dit bedrag aan ruimte moeten ramen om structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Wij zetten de structurele ratio af tegen de genoemde 0,6%.

De normering is dan:

Voldoende Structureel ratio hoger dan 0,6%
Matig Structureel ratio tussen 0% en 0,6%
Onvoldoende Structureel ratio kleiner dan 0%

De structurele exploitatieruimte is dan ook als onvoldoende aan te merken. Belangrijke oorzaken zijn te vinden in verlaging van de rijks-uitkering sociaal domein en eigen bijdrage via CAK, terwijl de kosten van het sociaal domein gelijk blijven. Andere oorzaken zijn vermindering van mogelijkheden om overhead toe te rekenen aan de projecten als gevolg gewijzigde regelgeving van de BBV.

Belastingcapaciteit

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Op voorstel van de stuurgroep die naar aanleiding van het advies door de Commissie vernieuwing BBV is ingesteld, is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingentarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief en worden deze gemiddelden ook onderling door gemeenten gebruikt om lasten te vergelijken. Ook is er vanuit de praktijk behoefte bij gemeenten en andere belanghebbende om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Bij de beoordeling van de kentallen die moet worden opgenomen, kan worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief. De mate waarbij

een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

Landelijke Normering

Belastingcapaciteit Meerpersoonshuishoudens	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Totaal woonlasten gezin	€ 743	€ 738	€ 738
Gemiddelde woonlasten landelijk (vorig jaar)	€ 704	€ 716	€ 723
Woonlasten in % landelijk	106%	103%	102%

Er is geen landelijke normering bekend. Wij stellen voor om als referentie norm 100% te hanteren. Voor Ouder-Amstel is de beoordeling:

Voldoende Structureel ratio lager dan 100 %
Matig Structureel ratio tussen 100% en 110%
Onvoldoende Structureel ratio hoger dan 110%

De woonlasten in Ouder-Amstel zijn voor deze norm als matig te classificeren.

Een belangrijk onderdeel van de woonlasten is de OZB. Doordat de gemiddelde WOZ-waarde woningen in Ouder-Amstel hoger is dan het landelijke gemiddelde heeft dit een negatieve invloed op deze ratio.

Onbenutte OZB capaciteit woningen

De onbenutte inkomstenbronnen bestaan voornamelijk uit onbenutte belastingcapaciteit. Er is eigenlijk alleen bij de onroerende-zaakbelastingen sprake van onbenutte belastingcapaciteit, omdat voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing in Ouder-Amstel wordt uitgegaan van volledige kostendekking en de overige heffingen in de gemeente relatief gering van omvang zijn. Om te bepalen hoe hoog deze onbenutte belastingcapaciteit voor woningen is, wordt de geraamde opbrengst van de onroerendezaakbelastingen woningen vergeleken met de opbrengst die minimaal gegenereerd zou moeten worden om voor de artikel 12-status in aanmerking te komen.

Dit percentage is voor het jaar 2016 vastgesteld op 0,1889%.

Als we dit percentage toepassen op de WOZ-waarde van woningen in de gemeente en de uitkomst daarvan vervolgens vergelijken met de in

de begroting geraamde opbrengst in 2016, levert dat op dat de gemeente nog een onbenutte belastingcapaciteit woningen heeft van € 1.680.000.

Artikel 12 Normering woningen

Onbenutte Belastingcapaciteit woningen in %	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
	98%	106%	106%

Als eigen normering stellen wij de volgende beoordeling voor:

Voldoende Structureel ratio hoger dan 10%

Matig Structureel ratio tussen 0% en 10%

Onvoldoende Structureel ratio kleiner dan 0%

Opvallend is het verschil tussen de landelijke normering en de artikel 12-normering. In de artikel 12-normering wordt 0,1889% als OZB-percentage opgenomen. Voor Ouder-Amstel is het tarief voor 2016 0,0916%. Het verschil van 0,0973% geeft dan ook de onbenutte belastingcapaciteit woningen weer.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Ouder-Amstel heeft een oppervlakte van 26,15 km² en kent de nodige kapitaalgoederen voor de infrastructuur en de gebouwen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan het onderhoud van de kapitaalgoederen wegen, water, riolering, plantsoenen, openbare verlichting, kunstwerken en gebouwen. Het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt in het algemeen planmatig uitgevoerd, aan de hand van een specifiek beheerplan. Het beleid voor het onderhoud van deze kapitaalgoederen is vastgelegd in beheerprogramma's.

Beheerprogramma	Jaar van vaststelling
Onderhoudsplan Wegen 2010-2016	2009
Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2016	2010
Rioolbeheerplan 2010-2016	2009
Beheerplan openbare verlichting 2009-2016	2008
Beheer- en onderhoudsplan kunstwerken 2016-2025	2016
Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2011-2019	2010
Integraal Beheer Openbare Ruimte	2012

In deze beheerprogramma's is omschreven welke werken in het kader van het groot onderhoud worden uitgevoerd. Door het onderhoud planmatig uit te voeren ontstaat er geen achterstallig onderhoud. In het kader van harmonisatie in verband met de Duo+-samenwerking is gewacht met opstellen van nieuwe beheerplannen tot de organisatie staat. Dit zal in 2017 zijn opvolging krijgen.

3.1 Algemeen

Totaaloverzicht uitgaven 2016 (exclusief eigen kosten gemeente)

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Wegen	1.029.000	1.151.000	1.832.000
Water	51.000	51.000	8.000
Riolering	331.000	351.000	343.000
Plantsoenen en sportterreinen	523.000	585.000	562.000
Openbare verlichting	216.000	295.000	289.000
Bruggen en viaducten	128.000	123.000	96.000
Gebouwen, inclusief schoolgebouwen	134.000	230.000	191.000

De totalen zoals genoemd in deze tabel, kunnen afwijken van de bedragen zoals hieronder vermeld. In de verantwoording per onderdeel is uitsluitend het daadwerkelijke onderhoud meegenomen. Kosten als telefoonkosten, adviezen aan derden, elektraverbruik, die niet als direct onderhoud kunnen worden beschouwd zijn hierbuiten gelaten.

Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

In het door uw raad vastgestelde IBOR-plan is aan de hand van beelden een afweging gemaakt tussen de gewenste kwaliteit en het beschikbare budget. Hierbij is gekozen voor de basiskwaliteit 'Heel en Veilig'. Op een aantal subonderdelen (straatmeubilair, bermen, bosplantsoen) is een lagere kwaliteit vastgesteld om met het huidige budget het onderhoud uit te kunnen voeren.

3.2 Wegen

Wettelijk kader

Op grond van de Wegenwet hebben gemeentelijke overheden, waterschappen en provincies, in hun hoedanigheid van wegbeheerder, de zorgplicht voor de wegverharding. Een belangrijk keurmerk voor de kwaliteit van wegen is de CROW (oorspronkelijk een afkorting van Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegbouw en de Verkeerstechniek).

Beleidskader

Meerjarenplanning/begroting

Voor de periode 2015-2019 is een nieuw meerjarenplanning opgesteld. Daarin wordt ook een minder gedetailleerde planning voor de periode 2020-2024 opgenomen.

Verantwoording financiële consequenties in de rekening

In de rekening 2016 zijn ten behoeve van het wegenonderhoud de volgende bedragen opgenomen:

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Groot onderhoud	950.000	950.000	1.402.000
Klein onderhoud	80.000	80.000	82.000

Geplande en uitgevoerde werkzaamheden

In 2016 is de bestaande wegconstructie van de Van der Madeweg tussen het metrostation Van der Madeweg en de Diemerdreef vervangen. Het totale projectbudget met verschillende assets is in totaal met ongeveer € 238.000 overschreden. De overschrijdingen zijn met name terug te vinden in de assets wegen en verkeer. Een groot deel in beide assets is te verklaren door de dubbele fasering in uitvoering. In overleg en op verzoek van de nood en hulpdiensten en de buurgemeenten Amsterdam en Diemen zijn de werkzaamheden uiteindelijk gefaseerd uitgevoerd. Daarnaast valt een gedeelte in de asset wegen te verklaren door een aanpassing in het lengteprofiel die is doorgevoerd waarmee we de hoogteverschillen in de rijbaan hebben verholpen.

De inboet van beplanting voor deze projecten is in het voorjaar van 2016 uitgevoerd.

Het groot onderhoud aan de Van der Madeweg is in 2016 uitgevoerd en na de zomer opgeleverd. Daarnaast is groot onderhoud uitgevoerd aan de wegverharding van de Randweg en Rozenburglaan.

Na de opening van het Dorpshuis in september 2016 is begonnen met de herinrichting van het Dorpsplein en de omgeving. Deze werkzaamheden zijn in het najaar van 2016 afgerond.

3.3 Water

Het waterschap AGV baggert van 2014 tot en met 2017 de bij het waterschap in beheer zijnde watergangen in de gemeente Ouder-Amstel. Conform de Waterwet is de eigenaar van een oever verplicht

om verspreidbare baggerspecie te ontvangen en indien nodig, af te voeren.

In 2016 zijn er geen baggerwerkzaamheden in Ouder-Amstel uitgevoerd.

3.4 Riolering

Wettelijk kader

- Wet Milieubeheer
- Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken
- Waterwet

Beheerprogramma

Het beheerprogramma GBI-riolering wordt gebruikt om de actuele gegevens van de staat van onderhoud van de riolen bij te houden. Aan de hand van deze gegevens en de gewenste kwaliteitsnormen wordt een planning opgesteld voor het jaarlijkse onderhoud.

Achterstallig onderhoud

Er is wat de riolering betreft geen sprake van achterstallig onderhoud.

Verantwoording financiële consequenties in de rekening

In de begroting 2016 zijn op grond van het Rioolbeheerplan 2010-2015 de volgende bedragen opgenomen:

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Vervanging/renovatie hemelwaterriool Dorpsplein	0	155.000	80.000
Hemelwater Van der Madeweg	0	28.000	38.000
Inrichten grondwatermeetnet)	0	15.000	21.000
Hemelwater Prins Bernhardlaan, duiker Koningin Wilhelminalaan	0	22.000	70.000
Verbetering riool Ronde Hoep	0	23.000	18.000
Onderhoud en schoonhouden riolen	75.000	107.000	96.000
Onderhoud en reparaties pompen en gemalen	68.000	55.000	80.000
Totaal	143.000	405.000	423.000

Geplande werkzaamheden

Bij de werkzaamheden in het Dorpshart zijn in het kader van groot onderhoud diverse werkzaamheden uitgevoerd. De hoofdriolerings kon na onderzoek blijven liggen en is met een innovatieve methode schoongemaakt.

Het vervangen van het hemelwaterriool Dorpscentrum is uitgevoerd als onderdeel van het integrale project van de herinrichting dorpsplein Duivendrecht. In de 2e nieuwsbrief 2016 is hiervoor een bedrag genoemd van € 80.000.

3.5 Plantsoenen

Wettelijk kader

- Flora- en faunawet

Beleidskader Beheerprogramma

Aan de hand van de gegevens uit GBI (digitale beheersysteem) en de vastgestelde kwaliteitsnormen volgens het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte), wordt het openbaar groen door Pantar onderhouden. Het onderhoud aan bomen in de openbare ruimte geschiedt in eigen beheer.

Achterstallig onderhoud

Er is wat de groenvoorziening betreft op enkele plekken sprake van verouderde beplanting in plantsoenen. Deze plekken worden wijkgericht vanuit het woninggroenproject weer vernieuwd, waarbij het merendeel inmiddels is uitgevoerd. Ook het achterstallig onderhoud aan bomen is in kaart gebracht en is in de loop van 2016 gefaseerd aangepakt.

Verantwoording financiële consequenties in de rekening

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Plantsoenonderhoud	229.000	279.000	277.000
Klein onderhoud plantsoenen	47.000	47.000	60.000
Klein onderhoud sportterrein Wethouder Koolhaasweg	46.000	58.000	59.000
Klein onderhoud sportterrein De Hoop	16.000	16.000	15.000
Totaal	338.000	400.000	411.000

Geplande werkzaamheden

In 2016 is hoofdzakelijk aandacht besteed aan de uitgifte van de reststukjes woninggroen. Het groot onderhoud aan de plantsoenen in de Bloemen- en Bomenbuurt in Duivendrecht is hierdoor uitgesteld naar 2017.

3.6 Openbare verlichting

Wettelijk kader

Er is met betrekking tot de openbare verlichting geen wettelijk kader. Wel zijn er richtlijnen en normbladen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) en Agentschap NL, die verlichtingsniveau en lichtkleur koppelen aan veiligheid en duurzaamheid. Met ingang van september 2011 is de aangepaste norm ROVL-2011 in wer-

king getreden. In het normblad is opgenomen, waaraan de openbare verlichting binnen de bebouwde kom minimaal moet voldoen.

Beleidskader

In 2008 is het beheerplan Openbare verlichting opgesteld. Daarnaast is in maart 2011 door de raad besloten om de toepassing van Led-verlichting in de openbare ruimte te versnellen. Tevens is afgesproken dat alle nieuwe projecten van Led-verlichting zullen worden voorzien. Begin 2016 is de vervanging van de openbare verlichting op de van der Madeweg, Randweg en Rozenburglaan afgerond.

Hierbij zijn 106 conventionele armaturen vervangen voor Led-verlichting. Tevens is deze verlichting dimbaar, waardoor desgewenst een dynamisch dimregime kan worden ingesteld tijdens de tijden dat er een minimaal verkeeraanbod is. Hierdoor is het mogelijk een grotere energiebesparing te realiseren in het kader van duurzaamheid.

Versnelde uitrol

In 2016 is Led-verlichting in het buitengebied van gemeente Ouder-Amstel geplaatst. Hier zijn 84 conventionele armaturen vervangen. Hierdoor zijn alle openbare verlichtingsarmaturen in het buitengebied Led-armaturen. Deze vervanging heeft geresulteerd in een minder storingsgevoelige openbare verlichting in het buitengebied. Hierdoor kunnen we de sociale - en verkeersveiligheid beter waarborgen.

Beheerprogramma

Het beheerprogramma GBI-OV wordt gebruikt om de actuele gegevens van de staat van onderhoud van de openbare verlichting bij te houden. Aan de hand van deze gegevens en de gewenste kwaliteitsnormen wordt vervolgens een planning opgesteld voor het jaarlijkse onderhoud.

Achterstallig onderhoud

Er is wat de openbare verlichting betreft geen sprake van achterstallig onderhoud.

Verantwoording financiële consequenties in de rekening

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Groot onderhoud	85.000	164.000	153.000
Klein onderhoud (inclusief vervangen lampen)	92.000	92.000	94.000
Totaal	177.000	256.000	247.000

3.7 Bruggen en viaducten

Wettelijk kader

Op grond van de Wegenwet hebben gemeentelijke overheden, waterschappen en provincies in hun hoedanigheid van wegbeheerder, de zorgplicht voor de wegverharding en derhalve tevens voor de kwaliteit van bruggen en viaducten. Een belangrijk keurmerk voor de kwaliteit van wegen, bruggen en viaducten is de CROW.

Beleidskader

In 2014 is het beheer- en onderhoudsplan kunstwerken 2015-2025 opgesteld. Vanuit het wettelijk kader zijn we als gemeente verplicht alle maatregelen te treffen, die veilig gebruik van kunstwerken garanderen.

Geplande werkzaamheden

In het kader van het groot onderhoud en voor de uitstraling van de Van der Madeweg zijn de kunstwerken voorzien van nieuwe geluidschermen. Bij het ontwerpen van de geluidschermen zijn de scholen en stichting Oud Duivendrecht betrokken.

De werkzaamheden aan de voegovergangen van de kunstwerken op de Van der Madeweg zijn tijdens het groot onderhoud aan de wegverharding in 2016 uitgevoerd en afgerond.

Reguliere en-/of incidentele onderhoudswerkzaamheden

Om het veilig gebruik van kunstwerken te garanderen en om achterstallig onderhoud te voorkomen zijn de jaarlijkse reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de in de gemeente aanwezige kunstwerken uitgevoerd.

3.8 Gemeentelijke gebouwen

Wettelijk kader

Voor het onderhoud aan de gemeentelijk gebouwen bestaat geen wettelijk kader. Op 1 januari 2015 is een wetswijziging ingegaan, waarbij de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen ten behoeve van Primair Onderwijs overgaat van gemeenten naar schoolbesturen. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2015 schoolbesturen in het PO volledig verantwoordelijk zijn voor het buitenonderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen. Hiermee worden de verantwoordelijkheden gelijk geschakeld met die in het Voortgezet Onderwijs met één uitzondering: Het Voortgezet Onderwijs mag onder voorwaarden investeren in nieuwbouw. Schoolbesturen in het Primair Onderwijs mogen dit niet.

Beleidskader

Wat de gemeentelijke gebouwen betreft beperkt het beleidskader zich tot het in 2010 vastgestelde onderhoudsplan 2011-2019.

Achterstallig onderhoud

Ten aanzien van de gemeentelijke gebouwen is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Verantwoording financiële consequenties in de begroting

In de begroting 2016 zijn op grond van het Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2011-2019 de volgende bedragen opgenomen:

Omschrijving	Budget 2016	Incl. wijziging	Realisatie 2016
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	134.000	230.000	191.000
Regulier onderhoud gemeentelijke gebouwen	163.000	203.000	118.000
Totaal	297.000	478.000	309.000

Geplande werkzaamheden

In 2016 zijn in de Bindelwijk onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Dit betreft schilderwerk en werkzaamheden ten behoeve van de beplating en verlichting. In de Bindelwijk zijn tevens de doucheruimten gerenoveerd, waarbij het tegelwerk is vervangen.

In het gemeentehuis is - naast het geplande schilderwerk en onderhoudswerkzaamheden aan de luchtbehandelingsapparatuur - een verbouwing uitgevoerd om het gemeentehuis mede geschikt te maken voor de medewerkers van Duo+.

Een aandachtspunt met betrekking tot de gemeentelijke gebouwen blijft de toekomst van het Buurthuis Waver en d' Oude school.

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn de algemene voorschriften voor het financieringsgedrag van gemeenten opgenomen. De belangrijkste uitgangspunten zijn het bevorderen van een solide financiering, het verzekeren van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. De voorschriften in de Wet Fido hebben betrekking op het aantrekken en uitzetten van gelden en op het beheer van de treasury.

De beleidsmatige uitgangspunten van de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Ouder-Amstel en het Financieringsstatuut. In de Financiële verordening heeft uw raad de belangrijkste kaders aangegeven voor de uitoefening van de financieringsfuncties.

Op grond van de Wet Fido zijn gemeenten verplicht zowel in de begroting als in het jaarverslag een financieringsparagraaf op te nemen. Ook in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt een dergelijke financieringsparagraaf voorgeschreven.

De paragraaf Financiering in de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie aan voor de komende jaren en met name voor het eerstvolgende jaar.

In de jaarrekening worden de resultaten van de beleidsvoornemens weergegeven.

Rentevisie

Ook het afgelopen jaar zijn wij in staat geweest de gemeentelijke activiteiten volledig met eigen middelen te financieren. Voor Ouder-Amstel is met name de rente op uitgezette middelen van belang geweest, aangezien er geen sprake is van aangetrokken geldleningen. Per 1 januari 2014 is het "schatkistbankieren" ingevoerd. De geldmiddelen kunnen vanaf dat moment niet meer bij commerciële banken worden uitgezet, maar moeten bij het Rijk worden gedeponneerd (tegen een minimale rentevergoeding).

De renteopbrengst wordt als baat in de begroting/jaarrekening verantwoord. In de primitieve begroting werd nog rekening gehouden met een renteopbrengst van € 10.000.

In 2016 is de rentevergoeding schatkistbankieren op nihil gezet. Hierdoor is de raming tussentijds naar beneden bijgesteld naar € 1.000. In de jaarrekening 2016 is uiteindelijk een renteopbrengst van € 10 verantwoord.

Risicobeheer

Met betrekking tot het risicobeheer geldt dat het uitzetten van middelen is toegestaan als "schatkistbankieren". In het kader van het risicobeheer is een viertal risico's te onderscheiden, te weten: renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en koersrisico.

a. Renterisico

Bij de toerekening van rente door middel van kapitaallasten wordt uitgegaan van een gemiddelde rekenrente, de zogenaamde omslagrente. Deze omslagrente wordt berekend aan de hand van de rente van geldleningen, de rente van eigen financieringsmiddelen en het totaal van het geïnvesteerde vermogen. Aangezien momenteel geen gebruik gemaakt wordt van geldleningen, beperkt de berekening in de rekening 2016 zich tot de laatstgenoemde categorieën. Voor de jaarrekening vindt geen herberekening plaats van de omslagrente: het in de begroting gehanteerde rentepercentage wordt toegepast. Door de hantering van dit voor-calculatorisch rentepercentage ontstaat een calculatieverschil dat via het saldo kostenplaats kapitaallasten wordt verantwoord.

In 2016 is er dus geen sprake geweest van enig renterisico door een langlopende schuldpositie. De in de Wet Fido vastgelegde renterisiconorm, die dient ter beperking van het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen bij de herfinanciering van leningen (relevant bij een schuld van minimaal € 2.500.000), speelt in Ouder-Amstel geen rol. Omdat er in Ouder-Amstel ook geen sprake is van vlottende schuld, heeft de gemeente evenmin te maken gehad met de verplichtingen uit hoofde van de kasgeldlimiet.

b. Kredietrisico

Kredietrisico's bij het uitzetten van een overschot aan liquide middelen zijn met invoering van het verplichte schatkistbankieren niet meer aan de orde.

De gemeente heeft in het verleden gemeentegaranties verstrekt aan de woningstichting Ouder-Amstel (nu Eigen Haard), de exploitant van verzorgingshuizen (Woonzorg Nederland) en particulieren. De daaraan verbonden verplichtingen zijn overgenomen door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (instellingen) en door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (particulieren). De gemeente heeft slechts een achtervangfunctie op het moment dat één van deze stichtingen in financiële problemen komt.

Verder staat de gemeente (gedeeltelijk) borg voor een beperkt aantal geldleningen van lokale sportverenigingen. Hierop is een beperkt risico, omdat de geldgever extra zekerheid heeft geëist. In de toelichting op de balans treft u een overzicht aan van alle gewaarborgde geldleningen.

c. Liquiditeitsrisico

Voor het beheersen van de liquiditeitsrisico's worden met enige regelmaat beperkte liquiditeitsprognoses opgesteld. Deze prognoses worden onder andere gebruikt om tussentijds te kunnen bepalen in hoeverre de in de begroting geraamde rentebaten aanpassing behoeft. Door de invoering van schatkistbankieren en de lage rentevergoeding is het belang hiervan aanzienlijk beperkt.

d. Koersrisico

Koersrisico's bij beleggingen in aandelen worden op grond van de Wet Fido beperkt, omdat uitzettingen in de vorm van aandelen niet zijn toegestaan. Alleen deelnemen in ondernemingen uit hoofde van de publieke taak is geoorloofd. Ouder-Amstel is, samen met de meeste andere gemeenten, aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten. Koersrisico's zijn hierbij niet aan de orde.

Gemeentefinanciering

De gemeente hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er geen direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering daarvan. De totale rentelasten van de gemeente worden omgeslagen over alle investeringen met behulp van de zogenaamde renteomslag. Voor 2016 bedraagt dit renteomslagpercentage 1,75%.

Alle gemeentelijke activiteiten worden volledig met eigen middelen gefinancierd.

	Rekening 2014	Rekening 2015	Rekening 2016
Algemene reserves	11.132.000	8.959.000	7.201.000
Overige reserves	13.816.000	15.654.000	14.377.000
Voorzieningen	3.864.000	5.316.000	6.219.000
Beschikbare financieringsmiddelen	28.812.000	29.929.000	27.797.000
Boekwaarde Activa	18.408.000	20.008.000	19.809.000
Financieringssaldo	10.404.000	9.921.000	7.988.000

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is al vele jaren de huisbankier van de gemeente. Alle geldstromen tussen het Rijk en de gemeenten lopen via de BNG en een rekening bij deze bank is derhalve min of meer noodzakelijk. Daarnaast beschikt de gemeente over een rekening bij de Rabobank.

Kasbeheer

Het kasbeheer omvat het beheer van de geldstromen en de daaruit voortvloeiende saldi. Op de lopende rekening wordt het saldo aangehouden voor het dagelijkse betalingsverkeer. Vanaf 2014 maakt het schatkistbankieren onderdeel uit van het kasbeheer.

Schatkistbankieren

In principe moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor Ouder-Amstel is dat € 250.000. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2016 hebben geen overschrijdingen plaats gevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2016 is geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2016				
Drempelbedrag	250.000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Kwartaalcijfer, op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	184.000	177.000	161.000	178.000
Ruimte onder het drempelbedrag	66.000	73.000	89.000	72.000
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag 2016				
Begrotingstotaal 2016	27.605.000			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.605.000			
Drempelbedrag	250.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	16.773.000	16.094.000	14.818.000	16.366.000
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	184.000	177.000	161.000	178.000

Administratieve organisatie en informatievoorziening

Voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie moeten de administratieve organisatie en informatievoorziening goed geregeld zijn.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Algemeen

2016 Is het jaar waarin Duo+ is gestart. Dit betekent dat alle bedrijfsvoering door Duo+ wordt uitgevoerd. Voor de bedrijfsvoering betekent dit, dat het werk opnieuw wordt ingericht. Waar "couleur locale" een belangrijk uitgangspunt is van de samenwerking in Duo+, geldt voor bedrijfsvoering ten slotte, dat dit de interne processen betreft. Juist hier is meerwaarde te behalen door samenwerking.

2016 werd een uitdagend jaar. Een jaar waarin we onze weg nog moesten vinden. Alle inzet was erop gericht om door samen te werken een beter product te bieden, gerelateerd aan de 3 K's: lagere kosten, hogere kwaliteit en lagere kwetsbaarheid.

Samenwerking met andere gemeenten

De regelgeving rond de kwaliteitscriteria VTH taken (Vergunning, toezicht en handhaving op het gebied van de Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht) is niet door de Kamer aanvaard, zoals aanvankelijk was verwacht. Hiermee zijn de gevolgen van deze wet voor individuele gemeenten gering en hoeft hier geen rekening mee gehouden te worden in de gemeentelijke samenwerking.

Op het gebied van het sociaal domein wordt op regionaal niveau en in Duo+-verband samengewerkt. De eigen verantwoordelijkheid van de gemeente, die staat voor zijn taken en zijn eigen beleidskeus, is daarbij uitgangspunt.

Doelmatigheid/doeltreffendheid 213a Gemeentewet

Volgens de in 2003 door de raad vastgestelde "Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente Ouder-Amstel", meldt het college jaarlijks in deze paragraaf welke onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid zijn uitgevoerd. In 2016 heeft de focus gelegen op de vorming van Duo+. Met de uitvoeringsorganisatie zullen de werkprocessen nieuw en efficiënt worden ingericht. Ook van het beleidsdeel, dat zelfstandig blijft, zullen de werkprocessen opnieuw worden ingericht.

Personeel

Organisatieontwikkeling

Collectief/individueel opleiden

2016 Was een jaar van verandering. Dit betekent dat medewerkers veel energie hebben gestoken in het eigen maken van de nieuwe werkwijze, het samen werken met een partnerorganisatie. Hiertoe is ook ondersteuning aangeboden middels trainingen. Dit heeft veel tijd van de medewerkers gekost, waardoor er weinig ruimte was voor andere individuele ontwikkeling. Wel zijn waar nodig opleidingen gevolgd in het kader van de ontwikkelingen in het vakgebied.

Mobiliteit

De samenwerking tussen Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel heeft in 2016 haar definitieve vorm gekregen. Het betrof hier voornamelijk het verplaatsen van uitvoerende functies en functies uit de bedrijfsvoering. Alleen de beleidsrijke functies en enkele ondersteunende functies zijn achtergebleven in Ouder-Amstel. Geconstateerd is dat het takenpakket binnen Ouder-Amstel sterk uitbreid, als gevolg van de vele ruimtelijke ontwikkelingen en de groei op termijn van het inwonertal. In december heeft de raad dan ook ingestemd met formatie-uitbreiding om een en ander mogelijk te maken.

In 2016 is één persoon met pensioen gegaan. Deze functie is opnieuw ingevuld.

Er is in 2016 gewerkt met de geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden, zoals deze in de onderhandelingen naar Duo+ met het (bijzonder) georganiseerd overleg zijn afgesproken. Een begin is gemaakt met verdere ontwikkelingen van deze arbeidsvoorwaarden-harmonisatie.

ICT

Het afgelopen jaar was voor de organisatie veelal leren omgaan met alle nieuwe ICT-middelen, die beschikbaar zijn gesteld. Vernieuwingen moesten landen en geadopteerd worden. Wij hebben veel tijd geïnvesteerd om medewerkers hierbij te helpen. Voor de grote kernapplicaties (VTH, Burgerzaken, Sociale Domein, Financiën, BOR, et cetera) hebben wij voor de harmonisatie aanbestedingen gestart.

Verder zijn op het gebied van de ICT-infrastructuur de wifi en het netwerk over alle locaties heen gelijk getrokken. In één omgeving kunnen de Duo+-gemeenten alles raadplegen: BAG, BGT, WOZ en nog veel meer gegevens, gecombineerd met luchtfoto's en HD cyclorama-foto's.

Inkoop

In 2016 is met advies van de stichting RIJK zorgvuldig omgegaan met de inkooptrajecten. Waar mogelijk is meegedaan aan gezamenlijke inkooptrajecten.

Bedrijfsinterne Milieuzorg en social return

In het inkoopbeleid wordt aan duurzaamheid steeds aandacht besteed. Naast de inkoop van groene stroom wordt er groen gas door middel van "groencertificaten" ingekocht. Ook wordt aandacht besteed aan de afvalstromen binnen de gemeentelijke gebouwen, waarbij de nadruk

ligt op het gemeentehuis. Net als bij de burgers vindt ook hier scheidingsplaats van papier, plastic, chemisch afval en rest-/gft-afval. Geprobeerd is mee te doen met een tender voor de aanschaf van zonnepanelen. Dit heeft geresulteerd in budget om in 2017 zonnepanelen te plaatsen op diverse gemeentelijke gebouwen.

In de bedrijfsvoering houden wij rekening met onze maatschappelijke verantwoordelijkheden. Dit betekent dat de gemeente actief stageplaatsen aanbiedt en mensen helpt bij het verder bekwamen op een vakgebied. Waar mogelijk worden mensen met een arbeidsachterstand in het werkproces betrokken. Ook bij inhuur van personeel of diensten wordt hiermee rekening gehouden. In 2017 wordt hiertoe een plan opgesteld.

Paragraaf 6 Verbonden Partijen

Algemeen

In deze paragraaf komen de privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties aan de orde, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft: de verbonden partijen. Voor het hebben van een financieel belang is het niet per se nodig dat de gemeente een bedrag ter beschikking stelt aan de verbonden partij. Er is ook sprake van een financieel belang als eventuele financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald. Het betreft hier deelnemingen in gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen. Relaties met derden,

waarbij de gemeente alleen een bestuurlijk of alleen een financieel belang heeft, worden niet tot de verbonden partijen gerekend. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Een gemeente heeft een financieel belang, als de middelen, die zij ter beschikking stelt, verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als eventuele financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen

1. Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en Meerlandenoverleg				
Vestigingsplaats	Hoofddorp			
Programma	Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid			
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Bestuurlijke samenwerking en de verdere versterking van de bestuurlijke samenhang in het belang van een evenwichtige ontwikkeling van het gezamenlijke gebied van de deelnemende gemeenten. Overleg voeren samen met partners Metropoolregio Amsterdam, Stadsregio/Vervoerregio, provincie Noord-Holland en andere.			
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen.			
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Regiegroep (burgemeesters), Domein-overleggen (wethouders), Plenair overleg (colleges), secretarissenoverleg.			
Risico's	Zeer gering			
Ontwikkelingen in het begrotingsjaar	De gemeente De Ronde Venen (provincie Utrecht) is in 2016 formeel toegetreden tot het AM-overleg			
Financiën		Rekening 2015	Begroting 2016	rekening 2016
	Gemeentelijke Bijdrage	1.400	1.750	1.400
	Jaarresultaat	-8.929	3.400	8.575
	Eigen Vermogen 31/12	23.243	Niet beschikbaar	31.818
	Vreemd Vermogen	0	Niet beschikbaar	0
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens				
Rapportages	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarverslag 2015 - jaarrekening 2016 			

2. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Vestigingsplaats	Amsterdam																				
Programma	Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Een doelmatige aanpak bij crises en rampen en de voorbereiding hierop door een intensieve samenwerking tussen brandweer, politie, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), gemeenten en het Openbaar Ministerie. Begrippen als regionale aanpak, multidisciplinaire samenwerking, bestuurlijke samenwerking en daadkracht staan daarbij centraal. Lokale brandweezorg wordt geleverd door de regionale brandweer (werkmaatschappij van de Veiligheidsregio).																				
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Ouder-Amstel wordt in het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio vertegenwoordigd door de burgemeester. Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur is vereist volgens artikel 11 lid 1 van de Wvr en volgt uit de wettelijke taken van de burgemeester. De besturen van de Veiligheidsregio zijn identiek van samenstelling vanwege het beperkte aantal deelnemers (6). Bestuurlijk gezien heeft elke gemeente in principe evenveel gewicht, iedere deelnemende gemeente heeft één stem. Afgemeten naar inwoners heeft Ouder-Amstel verhoudingsgewijs veel invloed. Wel is vastgelegd dat de stem van de voorzitter (burgemeester van Amsterdam) doorslaggevend is volgens artikel 16 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling.																				
Risico's	De algemene reserves van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA) vormen op dit moment de buffer voor risico's van de VrAA. In 2013 is onderzocht hoe hoog het weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio zou moeten zijn. Het Veiligheidsbestuur heeft voorgesteld voor de beoordeling van risico's de normering van het weerstandsvermogen op een ratio tussen de 1 en de 1,4 te zetten. De ratio van het weerstandsvermogen staat op 1.03 en blijft het daarmee binnen de gestelde grenzen.																				
Ontwikkelingen in het begrotingsjaar	Geen bijzonderheden																				
Financiën	Een eventueel nadelig saldo wordt, voor zover dat niet op een andere wijze kan worden gedekt, omgeslagen over deelnemende gemeenten. Met betrekking tot de regionale brandweer wordt met de individuele deelnemers een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten, waarin de jaarlijkse bijdrage (kosten) wordt vermeld. Naast de bijdrage ten behoeve van de regionale brandweer worden tevens bijdragen verstrekt voor het Veiligheidsbureau, de GHOR en het project Gemeentelijke processen. Het totaal van de eigen bijdragen van de gemeente Ouder-Amstel aan de Veiligheidsregio bedraagt: <table border="1" data-bbox="488 1193 1688 1382"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>613.300</td> <td>654.000</td> <td>551.000</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>803.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>378.000</td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>13.589.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>15.036.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>57.572.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>44.114.000</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	613.300	654.000	551.000	Jaarresultaat	803.000	Niet beschikbaar	378.000	Eigen vermogen	13.589.000	Niet beschikbaar	15.036.000	Vreemd Vermogen	57.572.000	Niet beschikbaar	44.114.000
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage	613.300	654.000	551.000																		
Jaarresultaat	803.000	Niet beschikbaar	378.000																		
Eigen vermogen	13.589.000	Niet beschikbaar	15.036.000																		
Vreemd Vermogen	57.572.000	Niet beschikbaar	44.114.000																		
Rapportages	Concept jaarrekening 2016																				

3. Gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen																						
Programma	Programma 2 Ruimte																						
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een harmonisch landschap, dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.																						
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.																						
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Het algemeen bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger van Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en bestuurders uit de gemeente Amstelveen, Amsterdam, stadsdeel Oost en Zuid-Oost, Diemen en Ouder-Amstel. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland en twee aangewezen bestuurders van een gemeente, niet komend uit dezelfde gemeente. Bij een stemming tellen alle stemmen even zwaar.																						
Risico's	Vanwege bezuinigingen wordt gezocht naar mogelijkheden om deze deels op te vangen door het verhogen van inkomsten. Hiervoor is het project "verbreden aanbod, verhogen inkomsten". Als er onvoldoende inkomsten worden gegenereerd zal dit ten koste gaan van het programma.																						
Veranderingen in het begrotingsjaar	<p>De ambities van het Groengebied staan in de Ontwikkelingsvisie Groengebied Amstelland en in het bijbehorende Uitvoeringsprogramma. Beiden zijn eind 2009 vastgesteld door het AB. Hierin zijn de volgende speerpunten voor de komende jaren benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behoud van het landschap door ontwikkeling staat centraal; • beter benutten en stimuleren van de productie van diensten vanuit het gebied voor de regio; • versterken van de relatie tussen stad en land. <p>Het reguliere programma van het recreatieschap voor 2016 is voor het grootste deel conform de planning en begroting uitgevoerd. Aan het jaarlijks beheer wordt minder tijd besteedt, in afwachting van de uitkomsten van het proces beheerversobering. Dit vormt de grootste afwijking op het reguliere jaarlijkse programma. Er wordt intensief gezocht naar externe financiering om de deelnemerskosten beperkt te houden.</p>																						
Financiën	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>56.324</td> <td>56.200</td> <td>66.488</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>113.299</td> <td>-212.317</td> <td>252.124</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen (31/12)</td> <td>3.044.861</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>3.296.985</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>2.709.610</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>2.948.987</td> </tr> </tbody> </table>				Rekening 2015	Begroting 2016	rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	56.324	56.200	66.488	Jaarresultaat	113.299	-212.317	252.124	Eigen Vermogen (31/12)	3.044.861	Niet beschikbaar	3.296.985	Vreemd Vermogen	2.709.610	Niet beschikbaar	2.948.987
	Rekening 2015	Begroting 2016	rekening 2016																				
Gemeentelijke Bijdrage	56.324	56.200	66.488																				
Jaarresultaat	113.299	-212.317	252.124																				
Eigen Vermogen (31/12)	3.044.861	Niet beschikbaar	3.296.985																				
Vreemd Vermogen	2.709.610	Niet beschikbaar	2.948.987																				

3. Gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland

Ontwikkelingen/ beleidsvoornemens
Rapportages

Concept jaarrekening 2016

4. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Amstelland en de Meerlanden

Vestigingsplaats

Hoofddorp

Programma

Programma 1 Sociaal

Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting

Een goede uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en begeleiding van uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking naar werk.

Deelnemers

De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.

Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding

Het bestuur bestaat uit verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten. Amstelveen en Haarlemmeer hebben twee stemmen, de overige gemeenten één. Per 1 januari 2017 is de GR aangepast.

Risico's

Per 1 juli 2016 is AM Groep omgevormd naar AM match.
In het kader van deze omvorming wordt een nieuwe risico-inventarisatie gemaakt waarmee de omvang van het weerstandsvermogen wordt heroverwogen. Deze risico-inventarisatie zal in het tweede kwartaal van 2017 gereed zijn. Door deze ontwikkeling, het aanwezig zijn van voldoende eigen vermogen en het feit dat gemeenten via de GR garant staan voor de exploitatie van de AM Werkorganisatie/AM Groep is deze jaarrekening op basis van continuïteitsgrondslagen opgesteld.

Ontwikkelingen in het begrotingsjaar

De organisatie is omgevormd van traditionele sociale werkvoorziening naar moderne intermediair die mensen, die niet vanzelfsprekend zelf een baan kunnen vinden, helpt betaald werk bij reguliere bedrijven te vinden.

Financiën

De verschuldigde jaarlijkse bijdrage wordt bepaald naar rato van het aantal uit de gemeente afkomstige werknemers die op 31 december van het betreffende jaar bij het werkvoorzieningschap zijn geplaatst.

	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Gemeentelijke Bijdrage	299.061	339.861	301.612
Jaarresultaat	337.000	Niet beschikbaar	518.000
Eigen Vermogen (31/12)	7.165.000	Niet beschikbaar	7.539.000
Vreemd Vermogen	1.508.000	Niet beschikbaar	1.869.000

4. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Amstelland en de Meerlanden	
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	Vanaf 2018 zal Ouder-Amstel een bijdrage moeten gaan betalen in de financiering van de trajecten. Tot 2018 wordt deze bijdrage vanuit de reserve betaald.
Rapportages	(Concept)jaarstukken AM Match 2016

5. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland	
Vestigingsplaats	Amstelveen
Programma	Programma 1 Sociaal
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	<p>Een goede uitvoering van de taken gezondheidszorg zoals genoemd in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede de ontwikkeling en versterking van het lokale en regionale volksgezondheidsbeleid. De uitvoering van de wettelijke taken publieke gezondheidszorg gebeurt door de GGD Amsterdam in opdracht van de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg (GR OGZ) Amstelland.</p> <p>De GGD Amsterdam voert de volgende taken voor de GR OGZ Amstelland uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de jeugdgezondheidszorg, 0-19 jarigen; - infectieziektebestrijding, waaronder soa- aids- en tuberculosebestrijding; - technische hygiënezorg; - medische milieukunde; - openbare geestelijke gezondheidszorg; - epidemiologie, gezondheidsbevordering en preventie, en beleidsadvisering.
Deelnemers	<p>De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Diemen.</p> <p>De GR OGZ Amstelland maakt deel uit van de overkoepelende GR GGD Amsterdam-Amstelland. Deze overkoepelende GR is in 2013 formeel ingericht om te voldoen aan de Wet publieke gezondheid waarin is vastgelegd dat alle gemeenten binnen een veiligheidsregio gezamenlijk een regionale GGD in stand moeten houden op dat schaalniveau.</p>
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	<p>Het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de GR OGZ Amstelland worden gevormd door de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten.</p> <p>Bij het nemen van besluiten door het AB brengen de gemeenten Aalsmeer, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn ieder één stem uit, de gemeente Amstelveen brengt vanwege haar inwonertal twee stemmen uit. Om het staken van de stemmen te voorkomen is in art. 8 lid 3 het inwonertal van de gemeenten als wegingsfactor benoemd.</p>
Risico's	
Veranderingen in het begrotingsjaar	Vanaf 1 januari 2017 is er een nieuwe GR GGD Amsterdam-Amstelland. In 2016 hebben de gemeenteraden van Amsterdam, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn ingestemd met het opheffen van de bestaande GR GGD Amsterdam-Amstelland en met het gelijktijdig aangaan van de nieuwe gelijknamige GR GGD

5. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland

Amsterdam-Amstelland. In deze nieuwe GR zijn Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) en het Centrum Seksueel geweld (CSG) ondergebracht via een dienstverleningsovereenkomst met de GGD Amsterdam. In deze nieuwe GR GGD Amsterdam-Amstelland is het aantal deelnemende leden uitgebreid naar zes (Amsterdam en de vijf Amstelland gemeenten).

Financiën

De verschuldigde eigen bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners. Uitzondering is de inspectie kinderopvang, waarbij verrekening plaatsvindt op basis van uitgevoerde inspecties per gemeente.

	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Gemeentelijke Bijdrage	430.149	430.149	434.334
Jaarresultaat	225.000	Niet beschikbaar	82.188
Eigen Vermogen	806.763	Niet beschikbaar	788.953
Vreemd Vermogen	581.193	Niet beschikbaar	586.185

Ontwikkelingen / beleidsvoor-nemens

Rapportages

- (Concept) Jaarrekening 2016

6. Gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam																				
Programma	Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Behartiging van belangen, die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam op de gebieden ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, jeugdzorg, verkeer en vervoer, economische aangelegenheden en milieu.																				
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Regioraad, Dagelijks bestuur, portefeuille overleggen.																				
Risico's	In het jaarverslag van de stadsregio wordt aangegeven hoe de risico's in verhouding staan met het beschikbare weerstandsvermogen. Slotconclusie is dat de reserves van de stadsregio toereikend zijn om de financiële risico's te dekken.																				
Veranderingen in het begrotingsjaar	Dit is een samenwerkingsverband van vijftien gemeenten in de grootstedelijke regio Amsterdam. Tot 1 januari 2015 had dit verband een wettelijke grondslag, op basis van WGR plus. Hiermee was sprake van een verplichtende samenwerking en een verplichte uitvoering van de bij de wet toegekende taken. Per 1 januari 2017 is de SRA als samenwerkingsvorm komen te vervallen. De gemeenschappelijke regeling is omgevormd tot een samenwerking op het gebied van verkeer en vervoer: de vervoerregio.																				
Financiën	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>29.634</td> <td>30.000</td> <td>29.634</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>640.450</td> <td>793.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>7.623.920</td> <td>9.485.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>241.953.508</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	29.634	30.000	29.634	Jaarresultaat	640.450	793.000	Niet beschikbaar	Eigen Vermogen	7.623.920	9.485.000	Niet beschikbaar	Vreemd Vermogen	241.953.508	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage	29.634	30.000	29.634																		
Jaarresultaat	640.450	793.000	Niet beschikbaar																		
Eigen Vermogen	7.623.920	9.485.000	Niet beschikbaar																		
Vreemd Vermogen	241.953.508	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	De Stadsregio heeft zich omgevormd tot Vervoerregio. De taken Economie, Wonen, Toerisme en Duurzaamheid zijn ondergebracht bij de Metropoolregio Amsterdam.																				
Rapportages	Jaarrekening 2016																				

7. Gemeenschappelijke regeling commissie voor milieu Amstelland-de Meerlanden

Naam en vestigingsplaats	Uithoorn
Programma	Programma 2
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Deze samenwerking is begin 2016 opgeheven. Dit is een logische stap aangezien een deel van de activiteiten onder is gebracht bij de Omgevingsdienst en een deel door Duo+ gedaan zal worden. Momenteel is men bezig met de financiële afwikkeling (herverdeling van de overgebleven gelden).
Deelnemers	De deelnemende gemeenten waren: Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Er was een gemeenschappelijke commissie, die bestond uit de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, die belast zijn met milieutaken (RMO-B). Daarnaast was er een ambtelijk overleg dat bestond uit de afdelingshoofden/leidinggevenden (RMO-A) en waren er werkgroepen waarin de vakspecialisten zitting hebben. De deelnemende gemeenten hadden ieder gelijk stemrecht.
Risico's	
Veranderingen in het begrotingsjaar	
Financiën	In de jaarrekening is vastgesteld dat er een bedrag van € 38.345,00 terug zal vloeien naar Ouder-Amstel.
Ontwikkelingen / beleidsvoor-nemens	

8. Gemeenschappelijke regeling Samenwerking belastingen Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen																				
Programma	Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Door krachtenbundeling met meer kennis, kunde en personeelsformatie het hoofd kunnen bieden aan de belastingwetten- en regels. Op termijn is er ook een besparing te realiseren door integratie van werkprocessen, het wegvallen van dubbele werkzaamheden, efficiency en inkoopvoordelen.																				
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Namens de deelnemende gemeenten is de portefeuillehouder Financiën lid van het bestuur.																				
Risico's	Door de belastingtaak onder te brengen bij een grotere organisatie zijn de waarborgen voor de voortgang en kwetsbaarheid verbeterd. De bewaking van de financiële relaties vergt wel extra aandacht. Over het jaar 2016 is een voordelig resultaat van € 172.783 gerealiseerd. Dit is een trendbreuk ten opzichte van de eerste twee jaren van het samenwerkingsverband. Het tekort over 2013 is toen door de gezamenlijke gemeenten gedragen. Met het overschot van 2016 wordt het tekort van 2014, € 31.132, ruimschoots gecompenseerd en ontstaat een positief bedrijfsvoeringfonds van € 141.651.																				
Veranderingen in het begrotingsjaar	Vanaf 1 januari 2016 is ook de gemeente De Ronde Venen toegetreten tot de gemeenschappelijke regeling																				
Financiën	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>255.621</td> <td>229.600</td> <td>225.000</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>63.079</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	255.621	229.600	225.000	Jaarresultaat	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	63.079	Eigen Vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	0	Vreemd Vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	0
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage	255.621	229.600	225.000																		
Jaarresultaat	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	63.079																		
Eigen Vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	0																		
Vreemd Vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	0																		
Rapportages	(Concept)verantwoording 2016																				

9. Gemeenschappelijke regeling Regionale Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)

Vestigingsplaats	Zaandam																				
Programma	Programma 2 Ruimte																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Door de bundeling van kennis, kunde en capaciteit het op een hoger peil brengen van het toezicht, de handhaving en vergunningverlening voor de hele Noordzeekanaal- en Schipholregio. De deelnemende partijen zijn degene die voorheen verantwoordelijk waren voor de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Daarnaast optimalisering afstemming met Openbaar Ministerie en Nationale Politie.																				
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Haarlemmermeer, Purmerend, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Het bestuur bestaat uit algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de colleges van de deelnemende gemeentes.																				
Risico's																					
Veranderingen in het begrotingsjaar	De participanten van de Omgevingsdienst vanuit AM hebben de directie van de Omgevingsdienst verzocht om tot een nieuwe verrekeningsmethode te komen waardoor de kosten van deze diensten en het uiteindelijke resultaat hiervan (een product of dienst) meer met elkaar in verhouding staan. Dit heeft geleid tot de methodiek van Prestatiegericht Financien, die in 2017 van start zal gaan. Verder is er een pilot in 2015 gestart die moet leiden tot samenvoeging van de Omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied en IJmond. Een onderdeel van deze pilot is dat IJmond handhavingstaken in de AM gemeenten voor Noordzeekanaalgebied verricht. Deze pilot is in 2016 gestaakt omdat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied op vergelijkbare wijze als IJmond de taken kon uitvoeren.																				
Financiën	<p>De eigen bijdrage (kosten) op basis van uren per jaar en aantal vergunningplichtige inrichtingen, inclusief toezicht voor bodem (dit is per 1 januari 2014 een basistaak geworden en daarmee onderdeel van de activiteiten waarvoor de OD verantwoordelijk is).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>125.000</td> <td>58.000</td> <td>55.375</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>1.891.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>3.391.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>997.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	125.000	58.000	55.375	Jaarresultaat	1.891.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen Vermogen	3.391.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Vreemd Vermogen	997.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage	125.000	58.000	55.375																		
Jaarresultaat	1.891.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Eigen Vermogen	3.391.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Vreemd Vermogen	997.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens																					
Rapportages	Concept jaarrekening 2016																				

10. Duo+																					
Vestigingsplaats	Ouderkerk aan de Amstel																				
Programma	Bedrijfsvoering																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	De doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling zijn het verminderen van de kwetsbaarheid, het verhogen van de kwaliteit van het werk en het besparen van kosten. Deze doelstellingen moeten bereikt worden door een intensieve ambtelijke samenwerking op bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken. De gemeenschappelijke regeling Duo+ voert taken uit voor de deelnemers, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het verplicht af te nemen basistakenpakket en het niet verplicht af te nemen plus-takenpakket.																				
Deelnemers	De gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de voltallige colleges van de deelnemende gemeenten. De zittingsduur van de leden van het Algemeen Bestuur is gelijk aan die van de colleges. Het Algemeen Bestuur vergadert minimaal twee maal per jaar. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit één lid per deelnemer. De leden van het Dagelijks Bestuur worden door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen. Duo+ heeft een ambtelijke organisatie, met aan het hoofd een directeur.																				
Ontwikkelingen in het begrotingsjaar	De start van Duo+ is moeizaam verlopen. Door verschillende oorzaken is gedurende het verslagjaar vooral de governance structuur aangepakt. Ook is een financiële bijdrage geleverd door de aangesloten gemeenten om de organisatie weer slagvaardig te maken. De investeringen hebben geresulteerd in een steeds beter draaiende organisatie. Hier zal in 2017 aan worden verder gewerkt.																				
Financiën	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th></th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td></td> <td>7.568.000</td> <td>7.907.752</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td></td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td></td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>2.458.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td></td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>7.002.000</td> </tr> </tbody> </table>			Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage		7.568.000	7.907.752	Jaarresultaat		Niet beschikbaar	0	Eigen Vermogen		Niet beschikbaar	2.458.000	Vreemd Vermogen		Niet beschikbaar	7.002.000
		Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage		7.568.000	7.907.752																		
Jaarresultaat		Niet beschikbaar	0																		
Eigen Vermogen		Niet beschikbaar	2.458.000																		
Vreemd Vermogen		Niet beschikbaar	7.002.000																		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens																					
Rapportages	<ul style="list-style-type: none"> - (Concept)jaarrekening Duo+ 2016 - Voortgangsrapportage Duo+ d.d. september 2016 																				

Deelnemingen

1. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)																					
Vestigingsplaats	Den Haag																				
Programma	Programma 3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak																				
Deelnemers	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	Er is een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen. De zwaarte van het stemrecht is gerelateerd aan het aantal aandelen.																				
Risico's	Geen																				
Veranderingen in het begrotingsjaar	Er hebben zich in het afgelopen jaar geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente in de BNG geeft.																				
Financiën	<p>De gemeente heeft 4.914 aandelen à € 2,50 en ontvangt jaarlijks een dividenduitkering. De gemeente ziet het aandelenbezit in de BNG als een duurzame belegging.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Dividend opbrengst</td> <td>2.801</td> <td>6.000</td> <td>5.012</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>226.000.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>369.000.000</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>4.163.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>4.486.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>145.317.000</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>149.483.000</td> </tr> </tbody> </table>		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Dividend opbrengst	2.801	6.000	5.012	Jaarresultaat	226.000.000	Niet beschikbaar	369.000.000	Eigen Vermogen	4.163.000	Niet beschikbaar	4.486.000	Vreemd Vermogen	145.317.000	Niet beschikbaar	149.483.000
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Dividend opbrengst	2.801	6.000	5.012																		
Jaarresultaat	226.000.000	Niet beschikbaar	369.000.000																		
Eigen Vermogen	4.163.000	Niet beschikbaar	4.486.000																		
Vreemd Vermogen	145.317.000	Niet beschikbaar	149.483.000																		
Ontwikkelingen/beleidsvoornemens	De nettowinst van BNG Bank over 2016 is uitgekomen op € 369.000.000, een stijging van 63% ten opzichte van de € 226.000.000 over 2015. Over het jaar 2016 is € 365.000.000 beschikbaar voor uitkering van dividend aan aandeelhouders en voor toevoeging aan reserves. Voorgesteld is om conform beleid 25% van dit bedrag uit te keren. Dit komt neer op een dividendbedrag van € 91.000.000 (2015: € 57.000.000). (Bron: www.bngbank.nl/Pages/Nettowinst-BNG-Bank-EUR-369-miljoen.aspx); jaarrekening 2016 is 21 april 2017 gepubliceerd.																				
Rapportages	Halfjaarbericht en Jaarrekening																				

2. Deelneming in de Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Vestigingsplaats	Halfweg																				
Programma	Programma 3																				
Openbaar belang / visie in relatie tot realisatie doelstellingen in de begroting	Het doel van de stichting is om financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen voor haar leden te behalen. Daarnaast wordt inkoop als strategisch en tactisch instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Door deze schaalvergroting wordt voor Ouder-Amstel zowel kwantitatief (financieel) als kwalitatief voordeel behaald.																				
Deelnemers	Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK) is een samenwerkingsorganisatie tussen een aantal gemeenten in Noord-Holland. Stichting RIJK is een organisatie opgericht om de deelnemende gemeenten van inkoopondersteuning en advies te voorzien. Het doel van de stichting is om financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen voor haar leden te behalen, op basis van een lange termijn partnerschap tussen de gemeenten en RIJK en tussen de gemeenten samen. Daarnaast wordt inkoop als instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Stichting RIJK is een onafhankelijke stichting, die op initiatief van de 8 participerende gemeenten per 1 april 2009 is opgericht. In de begroting van 2017 wordt uitgegaan van 17 deelnemende gemeenten.																				
Samenstelling Algemeen bestuur en dagelijks bestuur, stemverhouding	De directeur van Stichting RIJK legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten/organisaties. Een delegatie daarvan vormt het Dagelijks Bestuur.																				
Risico's	Uitgaande van de rekening 2015 en begroting 2017 zijn er geen risico's in relatie tot deze verbonden partij.																				
Ontwikkelingen in het begrotingsjaar	Het jaar 2015 is afgesloten met een voordeel van circa € 200.000 met name als gevolg van een hogere omzet. Over 2016 zijn op het moment van opstellen van deze jaarstukken nog geen cijfers bekend.																				
Financiën	Er geldt een vaste jaarlijkse bijdrage per deelnemende gemeente welke bijdrage jaarlijks wordt geïndexeerd. <table border="1" data-bbox="846 1190 2013 1385"> <thead> <tr> <th>Bedragen * € 1</th> <th>Rekening 2015</th> <th>Begroting 2016</th> <th>Rekening 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeentelijke Bijdrage</td> <td>104.843</td> <td>103.943</td> <td>109.197</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td>183.810</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>541.804</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>247.708</td> <td>Niet beschikbaar</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen * € 1	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Gemeentelijke Bijdrage	104.843	103.943	109.197	Jaarresultaat	183.810	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Eigen Vermogen	541.804	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Vreemd Vermogen	247.708	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Bedragen * € 1	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016																		
Gemeentelijke Bijdrage	104.843	103.943	109.197																		
Jaarresultaat	183.810	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Eigen Vermogen	541.804	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Vreemd Vermogen	247.708	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar																		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	geen																				
Rapportages	Jaarverslag 2015																				

Paragraaf 7 Grondbeleid en Projecten

Inleiding

Uitgangspunt en leidraad bij het grondbeleid van de gemeente is de in 2010 door de raad vastgestelde Nota grondbeleid Gemeente Ouder-Amstel. Een projectmatige aanpak staat hierbij voorop, waarbij per geval de gewenste vorm van grondbeleid en de voorwaarden voor uitvoering worden vastgesteld. Deze nota is ook de leidraad voor de projecten, waarbinnen sprake is van een grondexploitatie.

Ouder-Amstel kent geen grondbedrijf en geen actieve grondexploitaties, anders dan hetgeen in bepaalde projecten plaatsvindt. De beoogde opbrengsten worden dan veelal ingezet ter dekking van de lasten in dat project.

In deze paragraaf worden alle projecten besproken die tot en met 2015 werden verantwoord op de balanspost "onderhanden werken". Ultimo 2016 zijn dit er nog twee, te weten de projecten Ouderkerk Zuid en Dorpshart Duivendrecht (Zonnehofgebied). De afname van het aantal projecten binnen de balanspost "onderhanden werk" heeft te maken met de wijziging van het BBV in 2016, waardoor de te verhalen kosten van de faciliterende exploitaties worden verantwoord onder "Nog te ontvangen bijdragen projecten". Voor het behoud van het totaaloverzicht worden alle ruimtelijke projecten behandeld in deze paragraaf.

Ouderkerk Zuid

De omgevingsvergunning voor de gewijzigde delen van het plan Tuindorp zijn in 2016 onherroepelijk geworden en de bouw van de laatste fase van de woningbouw is gestart. Het Definitief Ontwerp van de Jan Benningheweg ter hoogte van Tuindorp is gereed. Uitvoering ervan is gepland aansluitend op de afronding van de bouw van de woningen. Volgens huidige planning is de bouw gereed eind 2017.

Het terrein rondom de Jan Hekmanschool is verzakt en de WKO installatie daarin is beschadigd. In 2016 is een plan van aanpak voorbereid dat in 2017 gecommuniceerd en uitgevoerd zal worden.

Met de Zonnehuisgroep is in juni 2015 een anterieure overeenkomst gesloten voor haar nieuwbouw. De omgevingsvergunning daarvoor is verleend. Vanwege de bezuinigingen in de zorg moest het ontwerp worden aangepast en is in 2016 een nieuwe vergunning verleend. De bouw is gestart in november. Oplevering is gepland in 2018. Het hiermee samen-

hangende ontwerp van de Schoolweg/Jan Persijnstraat zal in 2017 worden gemaakt zodat het in 2018 uitgevoerd kan worden.

Het college heeft over het aangepaste plan van Van Amt BV conform het advies van de Erfgoedcommissie het standpunt ingenomen dat dit aangepaste plan past in de ruimtelijke visie. Begin 2017 nodigt Van Amt BV alle raadsleden uit om het plan te presenteren.

De Nieuwe Kern

In 2016 is een stevige basis voor de verdere voorbereiding van de ontwikkeling van DNK gelegd. Het in 2016 gevoerde overleg met de grondeigenaren (Gemeente Amsterdam, NS, Ajax en Borchland/VolkerWessels) heeft in december geleid tot het ondertekenen van een intentieovereenkomst. Met het ondertekenen van de intentieovereenkomst spreken de grondeigenaren hun commitment uit en gaan zij ook akkoord met hun deelname aan de verdere voorbereiding. Het streven is om een samenwerkingsovereenkomst in de eerste helft van 2017 te ondertekenen.

Centrumplan Ouderkerk aan de Amstel 2e fase ('t Kampje)

In 2016 is verder invulling gegeven aan de ambitie van het college om te stimuleren dat 't Kampje en omgeving zich kan ontwikkelen tot het kloppend hart van Ouderkerk aan de Amstel. De gemeenteraad stemde in met een onderzoeksfase met onderzoeken naar archeologie, verkeer en parkeren, winkel- en horecabehoeftes en stedenbouw en stelde hiervoor op 16 juni 2016 € 50.000 beschikbaar. Daarbij is kennisgenomen van de samenwerking met de participatie van de eigenaar/ontwikkelaar van de voormalige Rabobank conform de intentieovereenkomst voor de onderzoeksfase. De onderzoeken naar archeologie, verkeer en parkeren en winkel- en horecabehoeftes worden begin 2017 afgerond. Het bureau SVP architectuur en stedenbouw is geselecteerd voor het stedenbouwkundige onderzoek. Een projectplan is in voorbereiding om in 2017 te komen tot de verdere invulling van de ambities van het college voor 't Kampje en omgeving.

Woninggroen

In 2016 is hoofdzakelijk aandacht besteed aan de uitgifte van de reststukjes woninggroen. Het groot onderhoud aan de plantsoenen in de Bloemen- en Bomenbuurt in Duivendrecht is hierdoor uitgesteld naar 2017.

Als gevolg van het uitstel is de reserve niet volledig aangewend in 2016. De verwachting is dat de resterende middelen in de reserve in 2017 volledig aangewend worden.

Dorpshart Duivendrecht

Deelgebied Zonnehof

In 2016 hebben De Nijs en de gemeente een koopovereenkomst getekend met als doel woningbouw te realiseren. Als gevolg van de ontwikkelingen in de zorgsector is in 2016 het bouwplan aangepast en gereed gemaakt voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Omdat op onderdelen wordt afgeweken van het uitwerkingsplan is gekozen voor een uitgebreide procedure voor het afgeven van een omgevingsvergunning.

In 2016 is daarvoor een ruimtelijke onderbouwing opgesteld en heeft de gemeenteraad een ontwerp verklaring van geen bedenkingen afgegeven. In 2017 wordt de procedure gestart om te komen tot een verklaring van geen bedenkingen en de ontwerp-omgevingsvergunning.

In het laatste kwartaal van 2016 is een overleg gestart met bewoners en de scholen over de inrichting van de buitenruimte in de Zonnehof. Dat overleg loopt door in 2017 en kan leiden tot aanpassing van het inrichtingsplan. Op basis van het (aangepaste) inrichtingsplan wordt in 2017 de engineering voor de buitenruimte opgestart en wordt de brug over de Kloostersingel aanbesteed. De inrichting van de buitenruimte is volgend op de bouw van de woningen.

De financiële doelstelling van de ontwikkeling van deelgebied Zonnehof is een voor de gemeente budgettair neutrale ontwikkeling, behoudens de bouw van de scholen. In de koopovereenkomst met De Nijs zijn afspraken gemaakt over de voorwaarden voor de verkoop en levering van de grond. De prijs waarvoor de grond wordt verkocht, dekt de plankosten. Ter onderbouwing van de balanspost onderhanden werk zal voorafgaande aan de behandeling van de Programmarekening de gewijzigde exploitatie van dit project worden vastgesteld, uitgaande van de voorgaande doelstellingen.

Deelgebied Dorpsplein

In 2016 zijn de werkzaamheden aan het Dorpsplein afgerond en op 3 september 2016 is het Dorpsplein feestelijk geopend. Het deelgebied Dorpsplein als onderdeel van Dorpshart Duivendrecht kan worden afgesloten. De kosten van de herinrichting van de openbare ruimte van het Dorpsplein zijn nog steeds conform budget. Dekking daarvan geschiedt door een onttrekking aan de reserves.

Evenementenbeleid Ouderkerkerplas

In februari is een drukbezochte informatiebijeenkomst gehouden over het te vormen evenementenkader voor een deel van het recreatiegebied Ouderkerkerplas. Gegevens over de locatie zijn verzameld en onderzoeken zijn gedaan naar flora, fauna en geluid. Het dancefestival Buiten Westen is gemonitord. Aan Cirque du Soleil is gevraagd om de impact van hun evenement te inventariseren. Er is een burgerpeiling gehouden over evenementen in Ouder-Amstel. Naar aanleiding van al deze gegevens is als onderdeel van het evenementenbeleid een locatieprofiel voor de locatie in recreatiegebied Ouderkerkerplas opgesteld.

Om het evenementenkader te ontwikkelen, zijn van maart tot en met november klankbordgroep-bijeenkomsten gehouden met inwoners en belanghebbenden. Begin 2017 is het evenementenbeleid door uw raad vastgesteld.

Amstelbrug

Als voortvloeiende van de in 2015 gesloten samenwerkingsovereenkomst met de provincie Noord-Holland en de gemeente Amstelveen is in 2016 de werkgroep tijdelijke bereikbaarheid meerdere malen bijeengekomen. De impact van beperkt lokaal autoverkeer tijdens de vervanging van de Amstelbrug en de mogelijke consequenties, alternatieven en oplossingen zijn besproken. Een publieke bijeenkomst in april werd goed bezocht en toonde, mede door een handtekeningenactie van lokale ondernemers, het belang van een goede tijdelijke bereikbaarheid aan. Dit alles heeft tot het voorstel van de provincie geleid de brug gefaseerd te vervangen. Hiermee is goede doorstroming van het lokale autoverkeer mogelijk tijdens de vervanging van de brug. Bij de uitwerking van de aanbestedingsstukken van de nieuwe brug en de aansluiting met de wegen naar het dorp heeft de gemeente Ouder-Amstel regelmatig constructief overleg met de projectleiding van de Provincie Noord-Holland.

	Lasten		Baten		Ten laste van reserve Dorpshart Duivendrecht	Ten laste van de exploitatie	Balans 1/1	Balans 31/12	Balans-rubricering
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk					
Ouderkerk Zuid	0	106.000	-500.000	-106.000			-1.211.000	-1.571.000	Onderhanden werk
Deelplan Zonnehof	0	86.000	0	-86.000			611.000	698.000	Onderhanden werk
Centrumplan Ouderkerk aan de Amstel	217.000	61.000	-217.000	-61.000			0	70.000	Overlopende activa
De Nieuwe Kern	110.000	252.000	-110.000	-252.000			991.000	1.264.000	Overlopende activa
Dorpshart Duivendrecht	1.103.000	898.000			898.000		0	0	nvt
Ontwikkeling Ouderkerkerplas	0	93.000				93.000	0	0	nvt
	1.430.000	1.496.000	-827.000	-506.000	898.000	93.000	391.000	461.000	

Tot en met 2015 werden de kosten voor de projecten Ouderkerk-Zuid, De Nieuwe Kern en Zonnehof in de administratie direct op de balans verantwoord als onderhanden werk en buiten de exploitatiebegroting gehouden. Deze werkwijze is niet meer toegestaan. De ramingen van deze projecten in de begroting 2016 zijn in beperkte mate aangepast aan deze situatie. In 2017 worden de ramingen van de projecten in de begroting vastgelegd. De aansluiting tussen bovenstaande en het financieel overzicht projecten, opgenomen in het programma Ruimte, is niet aanwezig. Enerzijds vanwege voornoemde wijze van administreren en anderzijds, omdat binnen de programma's lasten verantwoord worden op het zogenaamde functieniveau, waardoor sommige lasten van projecten worden verantwoord op andere producten.

Inzet ambtelijke organisatie ten behoeve van projecten

In de begroting 2016 wordt in totaal voor € 215.000 aan inzet vanuit de ambtelijke organisatie doorbelast aan de in deze paragraaf bespro-

De geraamde bate bij project Ouderkerk-Zuid betreft de winstneming, die was voorzien. Deze is in 2016 niet geëffectueerd waardoor de samenhangende dotatie aan de reserve Dorpshart Duivendrecht ook niet heeft plaatsgevonden. Effectuering vindt plaats in 2017.

Voor de eerste vier projecten geldt dat deze geactiveerd worden. De lasten worden daardoor gecompenseerd door baten (= opname op de balans) van dezelfde omvang. De lasten voor deze projecten zijn getoetst aan de hand van het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit begroting en verantwoording, waarmee geborgd is dat de geactiveerde kosten (op termijn) ook verhaalbaar zijn. Kosten waarvoor dat niet geldt zijn ten laste van de exploitatie gebracht.

ken projecten. In dit bedrag zijn tevens de kosten van overhead begrepen.

Deel 3. De Jaarrekening

Algemeen

In het eerste deel van deze programmarekening is het in 2016 gevoerde beleid aan de orde geweest. Er is verantwoording afgelegd over de realisatie van de programma's en het overzicht van de algemene dekingsmiddelen. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) schrijft voor dat er een analyse moet plaatsvinden van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Bij de financiële overzichten van de programma's maken we melding van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Aan het eind van dit deel is een totaal overzicht van de baten en lasten opgenomen.

De gemeenteraad heeft het college van burgemeester en wethouders geautoriseerd de begroting uit te voeren binnen de in dit overzicht vermelde begrotingsbedragen. Ondanks dat de autorisatie op programmaniveau heeft plaatsgevonden, is bij de financiële overzichten van de programma's een analyse gegeven op functieniveau.

In dit onderdeel komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:

- a. de uitgangspositie voor 2016;
- b. effect op het resultaat door mutaties in de reserves;
- c. het financieel resultaat 2016 met een vergelijking op hoofdlijnen t.o.v. de begroting na wijziging;
- d. resultaatbestemming;
- e. een overzicht van de incidentele baten en lasten;
- f. investeringen;
- g. reserves en voorzieningen;
- h. wet normering top inkomens

A Uitgangspositie voor 2016

De uitgangspositie voor het jaar 2016 is vastgelegd in de programmabegroting 2016. Deze primitieve begroting vertoonde een positief saldo van € 78.000.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de raad in de loop van 2016 met tussentijdse rapportages (vier nieuwsbrieven) geïnformeerd over de realisatie van de begroting. De vierde nieuwsbrief is behandeld in de commissies van december 2016. De raad heeft in

totaal 11 wijzigingen op de programmabegroting vastgesteld. Na deze wijzigingen werd een negatief resultaat verwacht van € 920.000.

B Effect op het resultaat door stortingen en onttrekkingen aan reserves

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten de mutaties in de reserves worden verantwoord in het resultaatbestemmende deel van de begroting c.q. jaarrekening.

Aan het eind van dit onderdeel is het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening opgenomen. De baten en lasten van de programma's geven een resultaat aan voor bestemming. Het saldo baten en lasten voor bestemming bedraagt € 4.072.000 negatief.

Op grond van bestaand beleid of afzonderlijke besluitvorming verantwoord worden we bij het onderdeel resultaatbestemming de mutaties in de reserves. De toevoegingen aan de reserves bedragen in totaal € 2.248.000 terwijl er voor een totaalbedrag van € 5.539.000 aan de reserves is onttrokken. Door deze mutaties komt het gerealiseerd resultaat uit op een bedrag van € 781.000 nadelig. Na het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening treft u een overzicht aan waarin de via de resultaatbestemming verantwoorde mutaties in de reserves worden gespecificeerd per programma.

C Financieel resultaat 2016

De programmarekening 2016 sluit met een nadelig saldo van € 781.000. Ten opzichte van de gewijzigde begroting is het resultaat over 2016 afgerond € 140.000 gunstiger uitgevallen.

Bij de financiële toelichting op de programma's zijn de wat belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening al toegelicht.

D Resultaatbestemming

Conform de vastgelegde beleidslijn worden jaarrekeningoverschotten aan de algemene reserve vrij besteedbaar toegevoegd en de tekorten daaraan onttrokken. Bij de vaststelling van de jaarrekening behoeft derhalve geen besluit meer te worden genomen inzake de bestemming van het jaarresultaat. Op elk gewenst moment kunnen voorstellen worden gedaan betreffende een eventuele bestemming van (een deel van) de algemene reserve vrij besteedbaar.

E Overzicht van de incidentele baten en lasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moet in de programmarekening een overzicht staan van de incidentele baten en lasten. Met name bij onder- en overschrijdingen van reguliere budgetten is niet altijd een duidelijke scheidslijn te trekken of bepaalde zaken als incidenteel moeten worden aangemerkt.

In het onderstaande overzicht vindt u de andere belangrijke incidentele baten en lasten (> € 20.000). We hebben alleen die incidentele baten

en lasten opgenomen die het resultaat na bestemming hebben beïnvloed. Incidentele uitgaven die ten laste of ten gunste van reserves zijn gebracht zijn niet opgenomen. De opgesomde posten hebben een nadelige invloed van € 160.000 op het jaarresultaat 2016.

Overzicht	Incidentele baten en lasten Bedragen * 1.000	Voordeel	Nadeel
<i>Programma 1 Sociaal Domein</i>	Aanvullende toevoeging aan reserve decentralisatie.		100.000
<i>Programma 2 Ruimte</i>	Onderzoeksbudget		15.000
<i>Programma 3 Bestuur Dienstverlening en Veiligheid</i>	Duo+		45.000
	Totaal	0	160.000

F Investeringsen

Het herziene investeringsprogramma in de begroting 2016 kwam uit op een totaal investeringsbedrag van € 1.186.000 voor het jaar 2016. Uit voorgaande jaren zijn nog (restant)kredieten beschikbaar van investeringen waarvan de uitvoering nog niet was gestart c.q. afgerond. Tussentijds is de investeringsplanning bijgesteld.

G Reserves

In de raadsvergadering van 26 mei 2011 is het reservebeleid geactualiseerd middels de Nota reserves en voorzieningen 2011. Daarna is in de daarop volgende begrotingsnotities aandacht besteed aan diverse reserves. De laatste actualisatie heeft plaatsgevonden bij de programabegroting 2016.

De algemene reserve is opgesplitst in een algemene reserve niet vrij besteedbaar (buffervermogen van € 1.000.000) en een algemene reserve vrij besteedbaar (stand per 31-12-2016 ruim € 1.101.000).

Ongeveer 27% van de reserveomvang betreft de zogenaamde algemene dekkingsreserve met een omvang van € 6.600.000. De bespaarde rente (€ 69.000) van de algemene dekkingsreserve wordt volledig gebruikt als dekkingsmiddel in de rekening van baten en lasten. Dit betekent dat deze reserve niet als vrij aanwendbaar kan worden aangemerkt.

De bespaarde rente van de overige reserves wordt niet toegevoegd aan de afzonderlijke bestemmingsreserves maar aan de algemene reserve vrij besteedbaar.

In de toelichting op de balans wordt de stand van alle reserves weergegeven. De mutaties in de reserves hebben ook een structurele component zoals blijkt uit onderstaande overzicht.

Overzicht structurele Toevoegingen en Onttrekkingen aan de reserves

	Rekening 2015	Begroting 2016 (voor wijziging)	Begroting 2016 (na wijziging)	Rekening 2016
Lasten programma's (toevoeging aan reserve)				
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid				
Rente toevoeging algemene reserve vrij besteedbaar	134.000	2.000	2.000	11.000
Rente toevoeging dekking kapitaallasten gemeentehuis	120.000	44.000	44.000	44.000
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	150.000	150.000	150.000	150.000
Totaal Lasten	404.000	196.000	196.000	205.000
Baten programma's (onttrekking aan reserve)				
1 Sociaal				
Dekking huurlasten jan Hekmanschool	116.000	116.000	116.000	116.000
Kapitaallasten Zonnehof	0	244.000	244.000	94.000
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid				
Kapitaallasten Gemeentehuis	456.000	324.000	324.000	324.000
Totaal Baten	572.000	684.000	684.000	534.000
Totaal Programma's	-168.000	-488.000	-488.000	-329.000

In de begroting en rekening 2016 worden de mutaties die samenhangen met rente, als structureel beschouwd. Als gevolg van de wijzigingen van het BBV zijn de rentetoevoegingen en de rentecomponent in de kapitaallasten feitelijk niet meer structureel.

De kapitaallasten Zonnehof betreffen in de rekening 2016 uitsluitend rentelasten omdat dit gebouw in 2016 in gebruik is genomen en er pas met ingang van 2017 wordt afgeschreven.

H Voorzieningen

De totale omvang van de voorzieningen geeft per 1 januari 2016 een stand aan van € 5.316.000. Per 31 december 2016 bedroeg de totale omvang van de voorzieningen € 6.219.000. De toename wordt met name veroorzaakt door de toevoeging van het batig exploitatiesaldo riolen (1.036.000) aan de egalisatierekening vervanging riolering.

In de toelichting op de balans wordt de stand van alle voorzieningen weergegeven.

I Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Met ingang van 1 januari 2013 geldt de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Ingevolge de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT is met ingang van 1 januari 2015 het algemene bezoldigingsmaximum in de WNT verlaagd naar het niveau van een minister. Topinkomens in de (semi)publieke sector mogen ingevolge deze wet maximaal 100% van het ministersalaris zijn (€ 181.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage), met inachtneming van overgangsrecht voor bestaande contracten. In 2016 zijn geen bezoldigingen uitgekeerd boven de norm aan topfunctionarissen.

Overzicht bezoldiging Topfunctionarissen	L.J. Heijlman	A. Swets
Functie	Gemeentesecretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,11	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
Echte of fictieve dienstbestrekking?	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen de 18 maanden werkzaam?		
Individueel WNT-maximum	181.000	181.000
Bezoldiging		
- Beloning	93.000	68.000
- Belastbare onkostenvergoedingen	1.000	
- Beloningen betaalbaar op termijn	12.000	9.000
Totaal bezoldiging	106.000	77.000
Motivering indien overschrijding		

Overzicht Baten en Lasten

In het jaarverslag is bij de financiële overzichten van de programma's een uitgebreide verschillen toelichting opgenomen.

	Rekening 2015	Begroting 2016 (voor wijziging)	Begroting 2016 (na wijziging)	Rekening 2016
Lasten programma's				
1 Sociaal	13.232.000	13.322.000	13.940.000	13.525.000
2 Ruimte	9.519.000	8.412.000	10.632.000	10.923.000
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	5.334.000	4.722.000	6.005.000	5.138.000
Totaal Lasten	28.084	26.456	30.577	29.586.000
Baten programma's				
1 Sociaal	6.518.000	6.262.000	6.249.000	6.370.000
2 Ruimte	6.551.000	4.993.000	5.507.000	5.576.000
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	14.938.000	14.680.000	15.657.000	13.567.000
Totaal Baten	28.006.000	25.934.000	27.414.000	25.513.000
Totaal saldo van Baten en lasten	-79.000	-521.000	-3.164.000	-4.072.000

	Rekening 2015	Begroting 2016 (voor wijziging)	Begroting 2016 (na wijziging)	Rekening 2016
Toevoeging aan reserves				
1 Sociaal	200.000	100.000	40.000	100.000
2 Ruimte	1.837.000	500.000	500.000	0
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	3.708.000	705.000	2.239.000	2.148.000
Totaal Toevoeging aan reserves	5.745.000	1.305.000	2.778.000	2.248.000
Onttrekking aan reserves				
1 Sociaal	259	438	527	366.000
2 Ruimte	1.573	319	1.602	1.304.000
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	4.372	1.069	3.812	3.869.000
Totaal Onttrekking aan reserves	6.205.000	1.827.000	5.942.000	5.539.000
Totaal Saldo toevoeging en onttrekking Reser- ves	460.000	521.000	3.164.000	3.291.000
Saldo programma's				
1 Sociaal	-6.656.000	-6.721.000	-7.204.000	-6.889.000
2 Ruimte	-3.232.000	-3.600.000	-4.022.000	-4.042.000
3 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	10.268.000	10.321.000	11.226.000	10.150.000
Gerealiseerde resultaat van saldo van baten en lasten				
Voordelig	381.000			
Nadelig				781.000

Balans per 31 december 2016

Activa	31-12-2015	31-12-2016	Passiva	31-12-2015	31-12-2016
Vaste activa			Eigen vermogen		
01 materiele vaste activa			08 Algemene reserves	8.959.000	7.201.000
- Economisch nut	15.486.000	14.867.000	09 Bestemmingsreserves	15.529.000	14.377.000
- Economisch nut, waar voor een heffing kan worden geheven	4.281.000	4.721.000	10 Saldo van de rekening	381.000	-781.000
- Maatschappelijk nut	88.000	88.000			
02 Financiële vaste activa	153.000	23.000	Vreemd vermogen		
03 Immateriële vaste activa		112.000	11 Voorzieningen	5.316.000	6.219.000
Totaal vaste activa	20.008.000	19.811.000	Totaal financieringsmiddelen	30.185.000	27.016.000
Vlottende activa			Vlottende passiva		
04 Voorraden			12 Kortlopende schulden	2.123.000	4.037.000
- Onderhanden werk	391.000	-873.000	13 Overlopende passiva	2.297.000	3.199.000
- Gereed product					
05 Vorderingen	3.749.000	5.467.000			
06 Liquide middelen	5.041.000	3.561.000	Totaal vlottende passiva	4.420.000	7.236.000
07 Overlopende activa	5.415.000	6.289.000			
Totaal vlottende activa	14.597.000	14.444.000	Totaal generaal	34.605.000	34.255.000
Totaal generaal	34.605.000	34.255.000	14 Gewaarborgde geldleningen	18.389.000	16.072.000

Grondslagen van waardering van activa en passiva

- De materiële activa zijn gewaardeerd tegen de historische aanschafprijs minus de jaarlijkse afschrijvingen. Er wordt op lineaire basis afgeschreven overeenkomstig de verwachte gebruiksduur. In de Financiële verordening gemeente Ouder-Amstel staat een overzicht van de te hanteren afschrijvingstermijnen.
- Gronden zijn gewaardeerd tegen de aankoopwaarde. Op de gronden wordt niet afgeschreven.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- De financiële activa (aandelen en verstrekte geldleningen) zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden.
- Onder "voorraden" zijn verantwoord de onderhandenwerken "Ouderkerk Zuid" en "Dorpshart Duivendrecht". De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Winsten worden slechts genomen indien die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden.

Zolang daarvan geen sprake van is, worden de verkregen verkoopopbrengsten op de verkrijgingskosten in mindering gebracht. Er worden geen negatieve resultaten verwacht.

6. De vorderingen, liquide middelen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden.
7. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitke-

ringsverplichtingen gewaardeerd. De egalisatierekening rioolrechten stoelt op een meerjarenraming van toekomstige vervangingsinvesteringen.

8. Voor dubieuze debiteuren is een voorziening opgenomen, welke direct in mindering is gebracht op de desbetreffende vorderingen.

01 Materiële vaste activa

In onderstaande tabel is de hoofdingeling weergegeven van de materiële vaste activa.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Investerin- gen/ Desin- vesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage der- den/ reserves/ afwaarderin- gen	Boekwaarde 31-12-2016
Bedrijfsgebouwen	13.849.000	464.000	491.000		13.822.000
Vervoermiddelen	221.000	13.000	42.000		166.000
Machines, apparaten en installaties	507.000	-460.000	6.000		41.000
Overige materiele vaste activa	909.000	3.000	74.000		838.000
Totaal economisch nut	15.486.000	-6.000	613.000	-	14.867.000
Bedrijfsgebouwen	24.000		5.000		19.000
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	3.008.000	701.000	168.000		3.541.000
machines, apparaten en installaties	1.247.000		87.000		1.160.000
Overige materiele vaste activa	2.000		1.000		1.000
Totaal Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	4.281.000	701.000	261.000	-	4.721.000
Gronden en Terreinen	88.000				88.000
Totaal investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	88.000	-	-	-	88.000
Totaal materiele vaste activa	19.855.000	695.000	874.000	-	19.676.000

De belangrijkste investeringen in de materiële vaste activa in 2016 is:

- Groot onderhoud Randweg Rozenburglaan € 430.000.
- Diverse investeringen riolering € 270.000.

02 Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2016	Investerings/ Desinvestering	Afschrijvingen /aflossing	Waarde ver- minderingen	Boekwaarde 31-12-2015
Overige langlopende geldleningen	13.000		3.000		10.000
Aandelen en deelnemingen	12.000		0		12.000
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	128.000		0	-128.000	0
Totaal financiële vaste activa	153.000		3.000	-128.000	22.000

- De afschrijving onder "Overige langlopende geldleningen" betreft de aflossing van een verstrekte geldlening aan v.o.f. De Bullen (exploitatie bar Bindelwijk).
- Onder de aandelen en deelnemingen is uitsluitend verantwoord het aandelenkapitaal Bank voor Nederlandse Gemeenten.

- Bij de bijdragen aan activa in eigendom van derden gaat het met name om de verstrekte gelden aan het Pedologisch Instituut. Met ingang van 2016 wordt dit verantwoord onder immateriële vaste activa.

03 Immateriële vaste activa

	01-01-2016	Wijziging in de samenstelling van de balans	afschrijving	31-12-2016
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	0	128.000	-15.000	120.000
Totaal Immateriële vaste activa	0	128.000	-15.000	120.000

De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden met ingang van 2016 verantwoord onder immateriële vaste activa. In de jaarrekening 2015 stond dit onder de financiële vaste activa. Het gaat hier met name om de verstrekte gelden aan het Pedologisch Instituut.

04 Voorraden

Specificatie	01-01-2016	Wijziging in de samenstelling van de balans	Overige mutaties in het boekjaar	31-12-2016
Onderhandenwerken				
- Project Ouderkerk Zuid	-1.211.000		-360.000	-1.571.000
- De Nieuwe Kern	991.000	-991.000		
- Dorpshart Duivendrecht Zonnehof gebied	611.000		87.000	698.000
Totaal voorraden	391.000	-991.000	-273.000	-873.000

- Mede door de aangescherpte regelgeving van BBV moet de balanspost "onderhanden werk" worden beoordeeld of deze op de juiste plaats op de balans wordt weergegeven. Voor het project De Nieuwe Kern betekent dit dat het nu wordt verantwoord bij Overlopende Activa.
De projecten Ouderkerk-Zuid en Zonnehof blijven als "onderhanden werk" op de balans.
- Vanaf 2008 wordt het project Ouderkerk-Zuid afgewikkeld op de balans als "onderhandenwerk". Met de in 2008 gerealiseerde ver-

koopopbrengst zijn de tot en met 2008 geactiveerde investeringen afgeschreven, waardoor er per ultimo 2008 sprake is van een positief saldo op het project. Daarom geeft deze activapost een "negatief" saldo aan. Dit project wordt in 2017 afgerond.

- Met ingang van 2013 wordt ook het project Dorpshart Duivendrecht (Zonnehof gebied) als onderhanden werk aangemerkt. Voor dit project zal een exploitatie aan de raad worden aangeboden ter vaststelling voorafgaand aan de behandeling van deze jaarrekening.

05 Vorderingen

Specificatie	01-01-2016	31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	2.365.000	3.510.000
Vorderingen op belastingen/rechten	464.000	1.104.000
Vorderingen sociale zaken	867.000	847.000
- Vorderingen dubieuze debiteuren sociale zaken	-629.000	-601.000
Overige vorderingen	1.005.000	922.000
- Voorziening dubieuze debiteuren	-323.000	-316.000
Totale vorderingen	3.749.000	5.466.000

De vordering op de Belastingdienst uit hoofde van het BTW-compensatiefonds is opgenomen onder de "vorderingen op openbare lichamen".

Het compensabele BTW-bedrag over 2016 bedraagt € 3.029.000.

06 Liquide middelen

Specificatie	01-01-2016	31-12-2016
Bank voor Nederlandse Gemeenten	144.000	142.000
Rabobank Amstel en Vecht	27.000	5.000
Deposito's/schatkistbankieren	4.868.000	3.413.000
Kas e.d.	2.000	1.000
Totale liquide middelen	5.041.000	3.561.000

Door het negatief rekeningresultaat ad € 781.000 en de in 2016 gereaaliseerde investeringen is de omvang van de liquide middelen afgenomen met € 1.480.000. Voor 2016 is in het schatkistbankieren een drempelbedrag van € 250.000 (minimumbedrag) van toepassing. Er

zijn gedurende 2016 buiten 's Rijks schatkist geen middelen aangehouden. In onderstaand overzicht is dit zichtbaar.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2016				
Drempelbedrag	250.000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Kwartaalcijfer, op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	184.000	177.000	161.000	178.000
Ruimte onder het drempelbedrag	66.000	73.000	89.000	72.000
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag 2016				
Begrotingstotaal 2016	27.605.000			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.605.000			
Drempelbedrag	250.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	16.773.000	16.094.000	14.818.000	16.366.000
Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	184.000	177.000	161.000	178.000

07 Overlopende activa

Specificatie	01-01-2016	31-12-2016
Vooruit betaalde Huur Jan Hekmanschool	4.110.000	3.994.000
Nog te ontvangen bijdragen projecten		1.333.000
Overige nog te ontvangen posten	1.305.000	962.000
Totaal overlopende activa	5.415.000	6.289.000

Het grootste deel van dit bedrag bestaat uit de vooruitbetaalde huur voor de Jan Hekmanschool.

Mede door de aangescherpte regelgeving van BBV is van de balanspost "onderhanden werk" beoordeeld of deze op de juiste plaats op de balans wordt weergegeven. Voor het project De Nieuwe Kern betekent dit dat het nu wordt verantwoord bij Overlopende Activa. Naast De Nieuwe Kern bestaat dit onderdeel uit een nog te ontvangen bedrag voor het project Ouderkerk-Centrum.

08 Algemene reserves

Omschrijving	Stand 01-01-2016	Resultaat bestemming 2015	Toevoegingen	Rente toerekening	Onttrekkingen	Vermindering i.v.m afschrijvingen	Stand 31-12-2016
Algemene reserve niet vrij besteedbaar	1.000.000						1.000.000
Algemene reserve vrij besteedbaar	1.309.000	124.000	31.000	11.000	373.000		1.101.000
Algemene dekkingsreserve	6.650.000				1.550.000		5.100.000
Totaal algemene reserves	8.959.000	124.390	30.730	10.570	1.923.240	-	7.201.000

09 Bestemmingsreserves

Omschrijving	Stand 01-01-2016	Resultaat bestemming 2015	Toevoegingen	Rente toerekening	Onttrekkingen	Vermindering i.v.m afschrijvingen	Stand 31-12-2016
Infrastructurele werken/ wegen	499.000				259.000		240.000
Cultuurfonds	13.000						13.000
Dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	2.520.000			44.000		324.000	2.240.000
Dorpshart Duivendrecht	6.623.000				992.000		5.631.000
Uitvoering collegeprogramma	289.000				17.000		272.000
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	430.000		150.000		136.000		444.000
Dekking huurlasten Jan Hekmanschool	4.310.000				116.000		4.194.000
Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven	40.000				29.000		11.000
Herplantfonds De Nieuwe Kern	200.000						200.000
Reserve decentralisaties	200.000				200.000		0
Efficiencymaatregelen ambtelijke organisatie	405.000				405.000		0
Reserve Ontwikkeling Duo+	0		1.913.000		891.000		1.022.000
reserve adoptiegroen	0	257.000			147.000		110.000
Totaal bestemmingsreserves	15.529.000		2.063.000	44.000	3.191.830	324.000	14.377.000

Reserves

- Er is in 2016 per saldo € 3.019.000 aan de reserves onttrokken. De qua omvang belangrijkste onttrekkingen zijn die aan de algemene dekkingsreserve waarmee de reserve Ontwikkeling Duo+ is gevormd (€ 1.500.000), de reserve Dorpshart Duivendrecht

(€ 992.000) en de aanwending van de reserve Ontwikkeling Duo+ ter dekking van de voortgangsrapportage van Duo+, inclusief werkplan sociaal domein (Raadsbesluit september 2016, € 891.000).

Algemene reserve vrij besteedbaar

De algemene reserve vrij besteedbaar neemt per saldo af met € 208.000. De belangrijkste aanwendungen van deze reserve betreffen de reservering voor vakantiegeld en de bijdrage aan de reserve Ontwikkeling Duo+.

Reserve Infrastructurele werken/groot onderhoud wegen

In de programmabegroting 2016 was aangegeven dat een voorziening groot onderhoud wegen zou worden gevormd. Bij de derde nieuwsbrief is aangegeven dat in verband met onder andere wijzigingen in het Besluit begroting en verantwoording de voorziening in 2016 nog niet gevormd wordt en de mutaties als gevolg van het opheffen van de reserve gecorrigeerd.

Reserve Dorpshart Duivendrecht

Bij de reserve Dorpshart Duivendrecht was voorzien dat een storting zou plaatsvinden vanuit een winstneming van Ouderkerk-Zuid en een onttrekking voor de vorming van een reserve afschrijvingslasten Zonnehof. De winstneming heeft niet plaatsgevonden omdat niet voldoende

de inzicht bestond in de financiële positie van dit onderhanden werk. Zonder deze storting zou de reserve Dorpshart Duivendrecht onvoldoende omvang hebben om de reserve afschrijvingslasten Zonnehof te vormen. Beide onderdelen worden in 2017 gerealiseerd.

Reserve Decentralisaties

Deze reserve is volledig aangewend voor het zorgadviespunt en het werkplan sociaal domein als onderdeel van de voortgangsrapportage van Duo+.

Reserve Efficiencymaatregelen ambtelijke organisatie

De reserve Efficiencymaatregelen ambtelijke organisatie is conform begroting volledig aangewend voor de Duo+-samenwerking.

Reserve adoptiegroen

Deze reserve is bij de jaarrekening 2015 gevormd uit het saldo van het onderhanden werk adoptiegroen.

10 Saldo van de jaarrekening

Het resultaat van de jaarrekening is € 781.000 negatief.

11 Voorzieningen

Omschrijving	Stand 1-1-2016	Vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendungen	Stand 31-12-2016
Pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers	918.000	106.000	82.000	40.000	854.000
Preventief jeugdbeleid	14.000			14.000	0
Egalisatie vervanging riolering	3.795.000		1.036.000		4.831.000
Egalisatie afvalstoffen inzameling	589.000			55.000	534.000
Totaal voorzieningen	5.316.000	106.000	1.118.000	109.000	6.219.000

Pensioenverplichting politieke ambtsdragers

De pensioenverplichting 2016 ad € 40.000 zijn ten laste van deze voorzieningen gebracht. De recente actuariële berekeningen geven een toekomstige verplichting aan van € 854.000.

Voorziening Vervanging Riolering

De voorziening Vervanging riolering is een soort "spaarrekening" om de toekomstige hoge investeringen voor de vervanging van de in de jaren

zeventig en tachtig van de vorige eeuw aangelegde riolering te kunnen bekostigen. Het positieve exploitatiesaldo van het product riolering € 941.000 is toegevoegd aan de voorziening. Daarnaast heeft er een correctie ad € 95.000 plaatsgevonden. Dit betreft een correctie op investeringen in 2015.

12 Kortlopende schulden

Specificatie	01-01-2016	31-12-2016
Schulden aan openbare lichamen	260.000	450.000
Overige schulden	1.863.000	3.587.000
Totaal Kortlopende Schulden	2.123.000	3.669.000

Bij deze post zijn die crediteuren verantwoord waarvan de betaling nog niet heeft plaatsgevonden.

13 Overlopende passiva

Naast de "verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen" worden onder dit balansonderdeel ook de van overheidslichamen ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel verantwoord die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Specificatie	01-01-2016	31-12-2016
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.096.000	3.009.000
Uitkering ontvangen van overheidslichamen die dienen ter dekking van lasten van volgende		
Begrotingsjaren	201.000	190.000
Totaal overlopende activa	2.297.000	3.199.000

In onderstaande tabel staat een overzicht van de uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Omschrijving	Stand 01-01-2016	Toevoegingen	Vrijgefallen bedragen	Stand 31-12-2016
Rijksbijdragen				
- Participatiebudget	26.000	36.000	26.000	36.000
- Onderwijsachterstandenbeleid	115.000	20.000	-	135.000
- Middelen jeugdwerkloosheid	6.000	-	6.000	0
- Wijzer uit elkaar	0	68.000	49.000	19.000
Subsidies overige overheidslichamen				
- Subsidie energiebesparing	6.000	12.000	18.000	0
- Besluit Locatiegebonden Subsidies	12.000	-	12.000	0
- HRB subsidie herstructurering ABP	-/-18.000	18.000	-	0
- Sociale werkvoorziening wsw	48.000	-	48.000	0
- Vergoeding Nedvang zwerfvuilproject	6.000	-	6.000	0
Totaal uitkeringen	201.000	154.000	165.000	190.000

14 Gewaarborgde geldleningen

Aan de passiefzijde van de balans is buiten de balanstelling het bedrag opgenomen, waarvoor aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verleend. Door de gemeente zijn in het verleden garanties verstrekt voor geldleningen van diverse instellingen, zoals de woningstichting, verzorgingstehuizen en sportverenigingen. Na de hieronder opgenomen specificatie van de balans treft u een specificatie van de borgstellingen aan. De risico's van deze borgstellingen worden gering geacht. Tot op heden heeft de gemeente geen betalingen inzake de borg- en garantstelling moeten doen. Voor wat betreft de geldleningen van de Woningstichting Ouder-Amstel en Woonzorg Nederland loopt de gemeente geen direct risico meer. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vrijwaart de gemeente van verliezen door middel van zogenaamde vrijwaringsovereenkomsten.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomsten

Voor ledigen van containers voor restafval is een langlopende overeenkomst aangegaan. Deze overeenkomst loopt tot 31 maart 2018. De totale waarde van deze overeenkomst is circa € 390.000. Hiervan heeft € 157.000 betrekking op de periode na 31 december 2016.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in het tijdspad tussen opstellen en vaststellen van de rekening geen gunstige en/of ongunstige gebeurtenissen van materiele omvang, die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum voor gedaan.

Gewaarborgde geldleningen 2016

Geldnemer	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Waarborg gemeen- te Ouder Amstel	Schuld Restant 31-12-2015	Schuld Restant 31-12-2016
Tennisclub Ouderkerk	125.000	125.000	-	-
Tennisclub Ouderkerk	100.000	100.000	-	-
Sportvereniging Ouderkerk	200.000	200.000	20.000	-
Watersportvereniging Ouderkerker Plas	400.000	(50% =) 200.000	193.000	185.000
	825.000	625.000	213.000	185.000
<i>Met vrijwaringsovereenkomst</i>				
Woonzorg Nederland (4201 WSW 11528)	1.032.000	1.032.000	785.000	760.000
Woonzorg Nederland (4201 WSW 27509)	2.269.000	2.269.000	1.460.000	1.377.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 4045)	200.000	200.000	95.000	85.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 4046)	4.220.000	4.220.000	3.029.000	2.904.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 4508)	2.269.000	2.269.000	1.218.000	719.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 4505)	2.042.000	2.042.000	835.000	-
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 33295)	5.000.000	5.000.000	2.310.000	2.025.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 20086)	2.723.000	2.723.000	1.713.000	1.620.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 23228)	3.630.000	3.630.000	1.049.000	806.000
St. Woonzorg Nederland (4201 WSW 42484)	1.114.000	1.114.000	891.000	847.000
St. Woonzorg Nederland (4201 WSW 44671)	930.000	930.000	791.000	744.000
Woningstichting Eigen Haard (4236 WSW 37417)	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
	29.428.000	29.428.000	18.176.000	15.887.000
Totaal	30.253.000	30.053.000	18.389.000	16.072.000

Berekening EMU-saldo

Bedragen * 1.000	2016
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.072
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	881
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	860
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.175
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	141
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	246
8 Baten bouwgrondexploitatie:	
Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	40
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0
11 Verkoop van effecten:	
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	
Berekend EMU-saldo	4.573

Investerings 2016

omschrijving	krediet jaar	Totaal krediet	Gerealiseerd t/m 2015	bestedingen 2016	restant krediet	toelichting
Programma 1: Sociaal						
Bouw scholencomplex Zonnehofgebied	2013	5.750.000	5.352.466	317.691	79.843	Afronding in 2017
Nieuwbouw Dorpshuis Duivendrecht	2014/2015	2.288.000	2.136.967	167.228	-16.195	Afgerond
Programma 2: Ruimte						
Aanleg/vervanging riolering:	2016	45.000		27.560	17.440	
Aanleg vervanging hemelwater riool	2016	155.000			155.000	
Vervanging schakelkasten	2016	50.000		53.335	-3.335	
Vervanging duikers	2016	45.000		0	45.000	
Vervanging hemelwaterriool Van der Madeweg	2016	28.015		37.748	-9.733	
Vervanging duiker Koningin Wilhelminalaan	2016	21.821		0	21.821	
Inrichten grondwatermeetnet	2016	25.515		20.995	4.520	
Verbeteren rioolsysteem Rondehoep Oost	2016	22.551		17.850	4.701	
Aanschaf containers buitengebied	2016	18.600		18.565	35	Afgerond
Onderhoud handbalveld Wethouder Koolhaasweg	2016	30.000		26.747	3.253	Afgerond
Kostenplaats Tractie						
Aankoop-vervanging 2 bestelwagens	2016	98.000			98.000	Aanschaf in 2017
Aankoop-vervanging 2 bestelwagens	2016	98.000			98.000	Aanschaf in 2017
Totaal investeringsbedragen		8.675.502	7.489.433	687.719	498.350	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>
			€ 740	€ 71.250	€ 908	€ 115.260
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08</i>
		Bedrag		Bedrag		Bedrag
		1 060437 Gemeente Ouder- Amstel	€ 0		060437 Gemeente Ouder- Amstel	€ 0
		2				
		100				

I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B/02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B/03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B/04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B/05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E11B/06</i>
			1 2008-40057	€ 4.637	€ 0	€ 0	€ 442	€ 0
			2					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/07</i>	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/08</i>	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/09</i>	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/10</i>	
			1 2008-40057	€ 193.667	€ 0	€ 0		
			2					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/11</i>	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/12</i>	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B/14</i>	
			1 2008-40057	€ 10.647	€ 0	Ja		
			2					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>	
		€ 2.151.233	€ 58.977	€ 169.566	€ 0	€ 8.907	€ 0		
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)			
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2 / 12</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>	
			€ 2.019	€ 0	€ 0	€ 8.736	€ 2.573	€ 0	
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee					
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>					
		€ 0	€ 0	Ja					